

ევროკავშირი
წყლის ხარის დირექტივა
(2000/60/EC)
თარგმანი ინგლისურიდან

European Union
Water Framework Directive (2000/60/EC)
Translation from English

EU Project Trans-Boundary River Management Phase II
for the Kura River basin - Armenia Georgia Azerbaijan
(TACIS/2007/134-398)

წინასიტყვაობა

საქართველო უფრო და უფრო მიისწრაფვის ევროკავშირთან გაზრდილი თანამშრომლობისაკენ. საქართველოს მთავრობასა და ევროკომისიას შორის შეთანხმებულ იქნა თანამშრომლობის პრიორიტეტული სფეროები, რაც განისაზღვრა ევროპის სამეზობლო პოლიტიკისა და პარტნიორობის ინსტრუმენტის ფარგლებში შექმნილ ქვეყნის 2007-2013 წლების სტრატეგიულ დოკუმენტში. საქართველო-ევროკავშირის მხარეების მიერ შეთანხმებული სამოქმედო გეგმა ცხადყოფს საქართველოს მზადყოფნას განახორციელოს ურთიერთშეთანხმებული პრიორიტეტები საერთაშორისო და ევროპულ ნორმებსა და პრინციპებთან შესაბამისობაში. გეგმამ განსაზღვრა საკვანძო გარემოსდაცვით სფეროებში, მათ შორის წყალთა მეურნეობაში, გასატარებელი პრიორიტეტული ღონისძიებები. ევროკავშირის ყველაზე მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო აქტი წყლის გარემოს დაცვის რეგულირების სფეროში, - წყლის ჩარჩო დირექტივაა. იგი განსაზღვრავს ძირითად პრინციპებს და ძირითად ამოცანებს და ასევე წყალთა მეურნეობის მართვის განხორციელების გეგმას. ეს წყლის ჩარჩო დირექტივის პირველი პუბლიკაციაა ქართულ ენაზე. იმედი გვაქვს იგი დაეხმარება საქართველოს შესაბამის სტრუქტურებს და პასუხისმგებელ პირებს უკეთ გაერკვნენ ევროპულ მიდგომაში წყალთა მეურნეობის მართვისადმი და აგრეთვე ხელს შეუწყობს ამგვარი მიდგომის დანერგვას წყალთა მეურნეობის მართვის პრაქტიკაში საქართველოში.

პუბლიკაცია მომზადდა ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული მდინარეთა საზღვართშორისი მართვის რეგიონული პროექტის, მდინარე მტკვრის აუზის II ფაზის ფარგლებში (ტასის-ი 2007/134-398). პროექტის პარტნიორია გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო - წამყვანი სამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც ქმნის გარემოსა და წყლის მენეჯმენტის პოლიტიკას საქართველოში.

2009 წ. თებერვალი
თბილისი

PREFACE

Georgia is increasingly looking for an enhanced cooperation with the European Union. The priority areas for cooperation have been agreed by the Georgian Government and the European Commission in the country Strategy Paper for 2007-2013 under the European Neighbourhood and Partnership Instrument. The mutually agreed EU/Georgia Action Plan shows Georgia's commitment to implement jointly agreed priorities in compliance with international and European norms and principles. The plan identified priority actions for key environmental sectors including water management.

In the European Union the most important piece of legislation covering protection of water environment is the Water Framework Directive. It defines the key principles as well as the key objectives and the implementation plan for the management of water resources in the European Union.

This is the first publication of the Water Framework Directive in the Georgian language. We hope it will help Georgia's decision makers to better understand the European approach to water management and will facilitate integration of this approach into water management legislation and practices in Georgia.

The publication is prepared under the European funded regional project Trans-boundary River Management Phase II for the Kura River basin (TACIS/2007/134-398). The Project Partner is Ministry of Environment Protection and Natural Resources, the leading government body in setting environmental and water management policies in Georgia.

February 2009
Tbilisi

**The project is funded by the European Union and
implemented by Eptisa & Grontmij-CarlBro consortium**

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივის მიმოხილვა

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა, ევროკავშირის წყლების დაცვის მიზნით შექმნილი, უმნიშვნელოვანესი საკანონმდებლო დოკუმენტია ევროპაში.

იგი ისახავს საკმაოდ ამბიციურ მიზნებს ევროკავშირის წყლების ხარისხისა და დაცვის კუთხით და ეფუძნება წყლის რესურსების სააუზო მართვის პრინციპით მიდგომას.

არის კიდევ, ევროკავშირის წყლის კანონმდებლობასთან დაკავშირებული, ოთხი დოკუმენტი, რომლებიც მოქმედებაში დარჩება წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივასთან ერთად:

- დირექტივა ურბანული ჩამდინარე წყლების გაწმენდის შესახებ
- დირექტივა სარეკრეაციო წყლების შესახებ,
- დირექტივა ნიტრატების შესახებ და
- დირექტივა სასმელი წყლის შესახებ

შესავალი

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა (2000/60/EC)

დირექტივა მოიცავს წყლის ყველა კატეგორიას (მდინარეები, ტბები, მიწისქვეშა წყლები, ასევე ტრანსსასაზღვრო ან ტერიტორიული წყლები), და ისახავს შიდა მიზნებს, კერძოდ:

- „კარგი სტატუსი“ მიღწეულ უნდა იქნეს 2015 წლისთვის
- წყლის რესურსების გამოყენება მთელს ევროპაში უნდა იყოს რაციონალური
- წყლის რესურსების რაციონალური გამოყენება უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს მთელ ევროპაში

დირექტივა ემყარება შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

- 2015 წლისთვის წყლის „კარგი სტატუსის“ მიღწევა;
- წყლის ყველა კატეგორიის დაცვა
- მოთხოვნები მდინარეთა აუზების დონეზე წყლის რესურსების მართვის განსახორციელებლად სააუზო მართვის გეგმის შემუშავების გზით. ტრანსსასაზღვრო წყლის ობიექტების არსებობისას აუცილებელია მოსაზღვრე ქვეყნებს შორის თანამშრომლობა.
- ყველა მონაწილე მხარის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ადგილობრივი თემების ჩათვლით, აქტიური მონაწილეობის უზრუნველყოფა წყლის რესურსების მართვის პროცესში
- წყლის ფასის პოლიტიკის შემუშავება „მომხმარებელი იხდის“ პრინციპის საფუძველზე
- გარემოს დაცვის ინტერესების დაბალანსება მათთან, ვინც დამოკიდებულია გარემოზე

აღნიშნული ამბიციური მიზნების მისაღწევად და დირექტივის სტაბილური განხორციელების მიზნით ყველა წევრ ქვეყანასა და მათ საზღვრებს გარეთ, დირექტივის შესრულება დაგეგმილია ეტაპობრივად, სამსაფეხურიანი პროცესის მიხედვით:

1. პირველი ეტაპი მოიცავს წყლის რესურსების წინასწარ დახასიათებას არსებულ, გეოგრაფიულ, ჰიდროლოგიურ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით. ეს პროცესი იძლევა „რისკის ქვეშ მყოფი“ (ეკოლოგიური ხარისხის მნიშვნელოვანი ცვლილება ანთროპოგენური ზემოქმედების შედეგად), „შესაძლო რისკის ქვეშ მყოფი“ (ცვლილების დონის დასადგენად ან ამგვარი ცვლილების დასარეგულირებლად საკმარისი ინფორმაციის არარსებობა) და „ურისკო“ (არავითარი ან ოღნავი ცვლილება). ეს პირველი შეფასება ეკონომიკურ ანალიზსაც მოიცავს.
2. მეორე ეტაპზე უნდა შემუშავდეს წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივასთან თავსებადი მონიტორინგის ქსელი. მონიტორინგის შედეგებზე დაყრდნობით, წყლის მარაგების დახასიათება შეიძლება, დაკონკრეტდეს და, როგორც ბიოლოგიური, ასევე ქიმიური ელემენტების ხარისხის გათვალისწინებით, განისაზღვროს მისი სტატუსი. ეს სამუშაო უნდა ჩატარდეს იმისთვის, რომ მოხდეს წყლის სტატუსის კლასიფიკაცია, როგორც ამას მოითხოვს „წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა“.
3. და ბოლოს, ყველა მდინარის აუზისთვის უნდა შემუშავდეს „მდინარის აუზის მართვის გეგმა“, კონკრეტულ ღონისძიებათა პროგრამების ჩათვლით. მანამ, სანამ მოხდება მდინარის აუზის მართვის გეგმის საბოლოო დამტკიცება და მისი ევროკომისიისთვის წარდგენა, მდინარის აუზის ქვეყნების მთავრობებმა უნდა უზრუნველყონ გეგმის საზოგადოებისთვის მიწოდება და ღია, საჯარო განხილვა.

გეგმების შემუშავების პირველი ციკლი გრძელდება 2009 წლამდე. ამის შემდეგ გეგმების განხილვა უნდა მოხდეს ყოველ ექვს წელიწადში ერთხელ და, თუ ამ პერიოდისთვის ვერ მოხერხდა მიზნების განხორციელება, შესაბამისად, უნდა მოხდეს მათი კორექტირება

ამოცანები

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივის მთავარი მიზანია ევროკავშირის წყლების კარგი სტატუსის მიღწევა 2015 წლამდე

წყლის კარგი სტატუსი გულისხმობს: ზედაპირული წყლების კარგ ეკოლოგიურ და ქიმიურ მდგომარეობასა და მიწისქვეშა წყლების კარგ ქიმიურ და რაოდენობრივ მახასიათებლებს.

დირექტივის დანართ V-ში განსაზღვრულია, თუ რას ნიშნავს „კარგი ეკოლოგიური სტატუსი შესაძლო „საუკეთესო“, „კარგი“ და „საშუალო“ სტატუსი სხვადასხვა ხარისხობრივ ელემენტთან მიმართებაში მოცემულია ქვემოთ. ხარისხობრივი ელემენტები მოიცავს:

- ბიოლოგიურ ელემენტებს, მაგ. კონკრეტული წყლის მცენარეების (წყლის ფლორა) ან ცხოველების [benthic invertebrate fauna] შემადგენლობა და რაოდენობა.
- ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებს, მაგ. მდინარის ჩამონადენის დინამიკა, მდინარის უწყვეტობა ან მორფოლოგიური პირობები, როგორცაა სანაპირო ზონის სტრუქტურა.
- ქიმიურ და ფიზიკო-ქიმიურ ელემენტებს, რომლებიც ხელს უწყობს ბიოლოგიური ელემენტების საზრდოობას, მაგ. საზრდოთი უზრუნველყოფის პირობებს (აზოტისა და ფოსფორის კონცენტრაცია), დაქანვის პროცესის მიმდინარეობას.

„საუკეთესო სტატუსის“ ეკოსისტემა არ განიცდის ან თითქმის არ განიცდის ადამიანის ჩარევით გამოწვეულ უარყოფით გავლენას. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, იგი ბუნებრივ პირობებთან მაქსიმალურადაა მიახლოებული. ამას, აგრეთვე, უწოდებენ „სათანადო პირობები კარგი ეკოლოგიური მდგომარეობისთვის“. თუ როგორია აღნიშნული სათანადო პირობები კონკრეტული ეკოსისტემისთვის, დამოკიდებულია ეკოსისტემის ბუნებრივ მახასიათებლებსა და გეოგრაფიულ რეგიონზე. იმისათვის, რომ აღნიშნული პირობების განსაზღვრა ყველა წევრ ქვეყანაში მოხდეს შედარებითი და ურთიერთშესაბამისი გზით, ყოველი წევრი ქვეყანა მონაწილეობას იღებს საერთაშორისო დახარისხების სავარჯიშოში.

საერთაშორისო დახარისხების სავარჯიშოს მიზანია, ევროპის ტერიტორიაზე ზედაპირული წყლებისთვის ეკოლოგიური ხარისხის შეფასების შესადარებელი სისტემებისა და ეკოლოგიური ხარისხის პარამონიზირებული კრიტერიუმების შემუშავება. ევროპაში შექმნილია 14 გეოგრაფიული საერთაშორისო დახარისხების ჯგუფი, რომლებიც ცდილობენ აღნიშნული ამოცანის შესრულებას.

კარგი სტატუსის მიღწევის გარდა, ასევე, დასახულია შემდეგი ამოცანები:

- ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობის არავითარი გაუარესება და წყლის მთელი მარაგის დაცვა, გაზრდა და აღდგენა.
- მავნე ნივთიერებებით დაბინძურების თანმიმდევრული შემცირება და ზედაპირულ წყლებში ჯანმრთელობისთვის საშიში ნივთიერებების აღმოფხვრა, ასევე მიწისქვეშა წყლების დამაბინძურებელი ნივთიერებებით დაბინძურების აკრძალვა და შემცირება.
- მიწისქვეშა წყლებში დამაბინძურებელი ნივთიერებების მნიშვნელოვანი ზრდის ტენდენციის საპირისპიროდ შემობრუნება.
- დაცული ტერიტორიებისთვის ევროპულ კანონმდებლობაში განსაზღვრული ნორმებისა და ამოცანების შესრულება.

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა, ასევე, ეხება ძლიერ მოდიფიცირებულ და ხელფერად შექმნილ წყლის ობიექტებს. წყლის ამ კატეგორიებისთვის დასახულია „სპეციალური ამოცანები“. 2015 წლისთვის უნდა მივაღწიოთ მხოლოდ „კარგ ეკოლოგიურ სტატუსს“. ამასთან ერთად, წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა განსაზღვრავს აღნიშნული წყლის ობიექტების გამოყენების ძალიან მკაცრ კრიტერიუმებს.

ის გარემოსდაცვითი ამოცანები და გარემოებები (გამონაკლისი შემთხვევები), რომელთა დროსაც ქვეყნებს ნორმებიდან გადახვევის უფლება აქვთ, აღწერილია წყლის შესახებ ამ ჩარჩო დირექტივის მე-4 მუხლში. გამონაკლისი შემთხვევები წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივის გარემოსდაცვითი ამოცანების განუყოფელი ნაწილია. ისინი წევრ ქვეყნებს „კარგი მდგომარეობიდან“ გადახვევის საშუალებას აძლევენ.

საზოგადოების მონაწილეობა

ყველა დაინტერესებული მხარე, მაგალითად, არასამთავრობო ორგანიზაციები, ადგილობრივი ხელისუფლება და წყალმომარაგებელი საწარმოები, ჩართული უნდა იყვნენ დისკუსიებში, რომელთა საფუძველზე უნდა ჩამოყალიბდეს „მდინარის აუზის მართვის გეგმა“. ამის სამი მიზეზი არსებობს:

- ინფორმაციის მიწოდება ყველა დაინტერესებული პირისთვის იმ შესაძლო საკითხებზე, რომლებიც დაკავშირებულია მდინარის აუზთან.
- ინფორმაციის შეგროვება ადგილობრივ დონეზე, მაგ. ინფორმაციები ადგილობრივი და რეგიონში მყოფი დაინტერესებული პირებისგან.
- სხვადასხვა ალტერნატიული გზების შესახებ ახსნა-განმარტებების მიცემა მეზობელი ტერიტორიების გარემოს დაცვის სტატუსის განვითარების შესახებ და კონსენსუსის მიღწევა ხელმძღვანელობასა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს შორის.

დისკუსიების შედეგად, რომლებიც უნდა გაიმართოს ადგილობრივი და რეგიონის ხელისუფლებასთან, ასევე, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან, რომლებიც ჩართული არიან წყლის რესურსების მართვის საკითხებში, უნდა ჩამოყალიბდეს ნათელი შეხედულება ვეგეტატიურობაზე და მომზადდეს შესაძლო ღონისძიებათა გეგმა ან

განისაზღვროს პრიორიტეტები ალტერნატიულ ღონისძიებათა შორის. ამ პროცესის შედეგად ან კვლავ უნდა დადასტურდეს უკვე განსაზღვრული ამოცანები ან მოხდეს აქცენტირება შესაძლო გამონაკლის შემთხვევებზე. ძალიან ხშირად, წარსულში, გეგმის განხორციელების შემოწმება არ ხდებოდა საკმაოდ გვიან პერიოდამდე, ანუ, იმ დრომდე, როცა წევრი ქვეყნები დიდად ჩამორჩებოდნენ გრაფიკს და ადგილი ჰქონდა შეუსაბამოებებსაც. ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლის მიზნით წყლის სისტემაში მომუშავე პროფესიონალებს შორის ევროპის მასშტაბით ადრეულ ეტაპზე, საინფორმაციო ქსელის ამოქმედებით შესაძლებელი იქნება ზემოაღნიშნული პრობლემების თავიდან აცილება.

მდინარის აუზის მართვის გეგმები და ღონისძიებათა პროგრამა

რამდენადაც წყალი თავისი მახასიათებელი ნიშნით საზღვრებს არ ექვემდებარება, მისი რაციონალური გამოყენება და დაცვა უნდა ხორციელდებოდეს პიდროლოგიური საზღვრების საფუძველზე, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში – უწყებათაშორის ან, თუნდაც, საერთაშორისო თანამშრომლობის გზით.

ამიტომ, წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა მოუწოდებს იმისკენ, რომ წყლის რესურსის მართვა მიზნად ისახავდეს დირექტივის ამოცანების შესრულებას გეოგრაფიულ ტერიტორიებს შიგნით ან მდინარის აუზის რაიონებში. ეს, უპირველეს ყოვლისა, დამოკიდებულია ზედაპირული წყლების ჩამონადენზე, მასთან დაკავშირებულ მიწისქვეშა წყლების მარაგებზე შესაბამის საზღვრებში.

თითოეული მდინარის აუზის რაიონისთვის უნდა წარმართოს მდინარის აუზის გეგმარების პროცესი. აღნიშნული პროცესის (ანალიზი, მონიტორინგი, ამოცანათა განსაზღვრა და ღონისძიებათა გათვალისწინება წყლის სტატუსის შენარჩუნების ან გაუმჯობესების მიზნით) პირველი ეტაპია მდინარის აუზის მართვის თავდაპირველი გეგმის შემუშავება. ეს დოკუმენტი გამოქვეყნდება 2009 წელს. მდინარის აუზის მართვის გეგმა:

- დააფიქსირებს წყლის რესურსების მიმდინარე მდგომარეობას მდინარის აუზის ფარგლებში;
- დასახავს ღონისძიებებს, რომლებიც უზრუნველყოფს ამოცანების შესრულებას;

მდინარის აუზის მართვის დაგეგმარების მთელი პროცესი მოიცავს ღონისძიებათა პროგრამების მომზადებას, მდინარის აუზის დონეზე, წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივით განსაზღვრული გარემოსდაცვითი მიზნების ეფექტურად განხორციელებისთვის. ღონისძიებათა პროგრამის დაგეგმვა, შესრულება და შეფასება არის განმეორებადი პროცესი, რაც, ალბათ მოიცავს პირველი (2009), მეორე (2015) ან შემდგომი ციკლების (2021, 2027) მდინარის აუზის მართვის გეგმას.

მთავარ ღონისძიებათა შორისაა წყლის ობიექტის დაბინძურების წყაროს კონტროლი. მთავარ ღონისძიებათა ნაწილს შეადგენს, აგრეთვე, ეკონომიკური ინსტრუმენტის გამოყენება, როგორცაა წყალზე ფასის დაწესება. აქ, განსაკუთრებული აქცენტი უნდა იქნას გაკეთებული პრინციპზე “დამბინძურებელი იხდის”. დირექტივა მიზნად ისახავს წყლის რესურსის რაციონალურ გამოყენებას, შესაბამისი ფასების დადების პოლიტიკის შემუშავება.

დაგეგმარების პროცესს, ღონისძიებათა პროგრამის შესრულებასთან ერთად, ხშირად მოიხსენიებენ, როგორც მდინარის აუზის მართვას. ინფორმაცია მდინარის აუზის მართვის გეგმის შესახებ უნდა იყოს ხელმისაწვდომი ფართო საზოგადოებისათვის და გათვალისწინებული იქნას მათთან კონსულტაციის შედეგები.

რას ცვლის წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა?

წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა არის ყოვლისმომცველი საკანონმდებლო დოკუმენტი. იგი ეხება წყლის პოლიტიკის იმ სფეროებს, რომლებიც უკვე შესულია ევროპულ კანონმდებლობაში.

ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან შეიდ წელიწადში ძალას დაკარგავენ შემდეგი დოკუმენტები:

- 1975 წლის 16 ივნისის ევროსაბჭოს დირექტივა 75/440/EEC, რომელიც ეხება იმ ზედაპირული წყლების ხარისხზე მოთხოვნას, საიდანაც ხდება წყლის აღება სასმელი მიზნებისათვის;
- 1977 წლის 12 დეკემბრის ევროსაბჭოს გადაწყვეტილება 77/795/EEC, რომელიც ეხება ერთიანი პროცედურის დაწესებას, ევროპის მასშტაბით ზედაპირული მტკნარი წყლების ხარისხის შესახებ ინფორმაციის გაცვლის მიზნით;
-
- 1979 წლის 9 ოქტომბრის ევროსაბჭოს დირექტივა 79/869/EEC, რომელიც ეხება იმ ზედაპირული წყლების ხარჯის გაზომვის მეთოდს, ნიმუშების აღების სიხშირესა და ანალიზების ჩატარებას, რომლებიდანაც იკვებება სასმელი წყლის მიღება წევრ ქვეყნებში.

ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან 13 წელიწადში ძალას დაკარგავენ შემდეგი დოკუმენტები:

- 1978 წლის 18 ივლისის ევროსაბჭოს დირექტივა 78/659/EEC იმ მტკნარი წყლების ხარისხზე, რომლებიც საჭიროებს დაცვას ან გაუმჯობესებას, რათა თევზების არსებობას საფრთხე არ დაემუქროს;
- 1979 წლის 30 ოქტომბრის ევროსაბჭოს დირექტივა 79/923/EEC, რომელიც ეხება იმ წყლების აუცილებელ ხარისხს, რომლებშიც ბინადრობენ ნიუარიანი წყლის ცხოველები;
- 1979 წლის 17 დეკემბრის ევროსაბჭოს დირექტივა 80/68/EEC, რომელიც ეხება კონკრეტული სახიფათო ნივთიერებით მიწისქვეშა წყლების დაცვას დაბინძურებისგან;

- 1976 წლის 4 მაისის ევროსაბჭოს დირექტივა 76/464/EEC, მე-6 მუხლის გამოკლებით, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვლება დირექტივის ძალაში შესვლისთანავე.

შემდეგი გარდამავალი დებულებები გამოიყენება 76/464/EEC დირექტივასთან დაკავშირებით:

1. ნივთიერებათა პრიორიტეტული ჩამონათვალი, რომელიც მიღებულია წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივის მე-16 მუხლის საფუძველზე, ცვლის ნივთიერებების სიას, რომელიც მიღებული იყო ევროკომისიის 1982 წლის საბჭოს კომუნიკეში;
2. დირექტივა 76/464/EEC-ის მე-7 მუხლის მიზნებისთვის, წევრ ქვეყნებს შეუძლიათ, მიმართონ მთავარ დამნაშავეებს დაბინძურებასთან დაკავშირებული პრობლემების დასაძგენად და იმის გასარკვევად, თუ რა ნივთიერებებია დაბინძურების გამომწვევი, ასევე, შეუძლიათ, მიმართონ ხარისხის სტანდარტების დაწესებულებას და გამოიყენონ ზომები, რომლებსაც ითვალისწინებს წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივა.

როგორია წყლის შესახებ ჩარჩო დირექტივის შესრულების განრიგი?

წელი	საკითხი	წყარო
2000	დირექტივა შევიდა ძალაში	მუხლ. 25
2003	გადანაცვლება ეროვნულ კანონმდებლობაში	მუხლ. 23
	მდინარის აუზის რაიონებისა და კომპეტენტური ორგანოების დადგენა	მუხლ. 3
2004	მდინარის აუზის დახასიათება: ანტროპოგენური ზეგავლენა გარემოზე და წყლის გამოყენების (წყალსარგებლობის) ეკონომიკური ანალიზი.	მუხლ. 5
2006	მონიტორინგის ქსელის ჩამოყალიბება	მუხლ. 8
	საჯარო კონსულტაციების დაწყება	მუხლ. 14
2008	მდინარის აუზის მართვის გეგმის პროექტის წარმოდგენა	მუხლ. 13
2009	მდინარის აუზის მართვის გეგმის მიღება ღონისძიებათა პროგრამის ჩათვლით	მუხლ. 13&11
2010	ფასების დადგენის პოლიტიკის შემოღება	მუხლ. 9
2012	ღონისძიებათა პროგრამების შემუშავება	მუხლ. 11
2015	გარემოსდაცვითი ამოცანების შესრულება	მუხლ. 4
2021	მდინარის აუზის მართვის გეგმის განახლება	მუხლ. 4&13
2027	მდინარის აუზის მართვის გეგმის განახლება	მუხლ. 4&13

ევროპის თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი

(აქტები, რომელთა გამოქვეყნება სავალდებულოა)

ევროპის პარლამენტისა და ევროკავშირის საბჭოს 2000 წლის 23 ოქტომბრის დირექტივა 2000/60/EC

ევროპის თანამეგობრობის ქმედების ჩარჩო დირექტივა წყლის პოლიტიკის სფეროში

ევროპის პარლამენტი და ევროკავშირის საბჭო,

ითვალისწინებს რა შეთანხმებას, რომლის საფუძველზე ჩამოყალიბებულია ევროპული თანამეგობრობა და, განსაკუთრებით, ითვალისწინებს რა შეთანხმების 175 (1) მუხლს, ითვალისწინებს რა ევროკომისიის წინადადებას¹, ითვალისწინებს რა ეკონომიკური და სოციალური კომიტეტის² აზრს, ითვალისწინებს რა რეგიონების კომიტეტების³ აზრს, მოქმედებს შესაბამისად პროცედურისა, რომელიც მოცემულია შეთანხმების 251-ე მუხლში⁴, და ერთობლივი ტექსტისა საფუძველზე, რომელიც მოიწონა შეთანხმების კომიტეტმა 2000 წლის 18 ივლისს, მხედველობაში იქნა მიღებული შემდეგი:

(1) წყალი, სხვა პროდუქტების მსგავსად, არ წარმოადგენს კომერციულ პროდუქტს, არამედ იგი არის მემკვიდრეობა, რომელიც საჭიროებს დაცვას.

(2) 1988 წელს ფრანკფურტში გამართულ თანამეგობრობის წყლის პოლიტიკის მინისტრიალურ სემინარზე გაკეთებულ დასკვნაში ხაზი გაესვა საჭიროებას თანამეგობრობის კანონმდებლობისა, რომელიც განსაზღვრავდა ეკოლოგიურ ხარისხს. საბჭომ თავის 1988 წლის 28 ივნისის რეზოლუციაში⁵ სთხოვა კომისიას, წამოეყენებინა წინადადებები თანამეგობრობის ტერიტორიაზე ზედაპირული წყლების ეკოლოგიური ხარისხის გაუმჯობესებაზე.

(3) მიწისქვეშა წყლების შესახებ 1991 წელს ჰააგაში გამართულ მინისტრიალურ სემინარის დეკლარაციაში საუბარია ზომების მიღების საჭიროებაზე, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მტკნარი წყლის ხარისხის გაუარესება და მოცულობის შემცირება გრძელვადიან პერიოდში. დეკლარაციაში იყო მოწოდება 2000 წლისთვის განხორციელებულიყო პროგრამა, რომელიც უზრუნველყოფდა მტკნარი წყლის რესურსების რაციონალურ მართვასა და თანმიმდევრულ დაცვას. თავის 1992 წლის 25 თებერვლისა⁶ და 1995 წლის 20 თებერვლის⁷ რეზოლუციებში საბჭომ მოითხოვა სამოქმედო პროგრამა მიწისქვეშა წყლებისთვის და, ასევე, მოითხოვა, მტკნარი წყლის დაცვის მთლიანი პოლიტიკის შემადგენელი ნაწილი, 1979 წლის 17 დეკემბრის საბჭოს დირექტივის 80/68/EEC გადახედვა, რომელიც ეხება კონკრეტული საშიში ნივთიერებებით მიწისქვეშა წყლების დაბინძურებისგან, დაცვას⁸.

(4) თანამეგობრობის ტერიტორიაზე კარგი ხარისხის წყლის რაოდენობაზე, ნებისმიერი დანიშნულებით, გაზრდილი მოთხოვნის გამო, იზრდება წყლის რესურსებზე ზეწოლა. 1995 წლის 10 ნოემბერს ევროპის გარემოს დაცვის სააგენტომ თავის მოხსენებაში „ეკოლოგია ევროკავშირში, 1995“ წარმოადგინა გადასინჯული ეკოლოგიური ანგარიში, რითაც დაასაბუთა ზომების მიღების საჭიროება თანამეგობრობის ტერიტორიაზე წყლის რესურსების დაცვის მიზნით, როგორც ხარისხობრივი, ასევე რაოდენობრივი თვალსაზრისით.

(5) 1995 წლის 18 დეკემბერს საბჭომ მოიწონა დასკვნები, რომლებიც, სხვათა შორის, ითხოვდა ახალი ჩარჩო დირექტივის შემუშავებას, სადაც ჩამოყალიბებული იქნებოდა ევროკავშირის წყლის მდგრადი პოლიტიკის პრინციპები და მოუწოდებდა ევროკომისიას წამოეყენებინა საკუთარი წინადადებები.

¹ OJ C 184, 17.6.1997, გვ. 20,

OJ C 16, 20.1.1998, გვ. 14 და

OJ C 108, 7.4.1998, გვ. 94.

² OJ C 355, 21.11.1997, გვ. 83.

³ OJ C 180, 11.6.1998, გვ. 38.

⁴ ევროპარლამენტის 1999 წლის 11 თებერვლის მოსაზრება (OJ C 150, 28.5.1999, გვ. 419), მოწონებული იქნა 1999 წლის 16 სექტემბერს, ხოლო საბჭოს ერთიანი პოზიცია – 1999 წლის 22 ოქტომბერს (OJ C 343, 30.11.1999, გვ. 1). ევროპარლამენტის 2000 წლის 7 სექტემბრისა და საბჭოს 2000 წლის 14 სექტემბრის გადაწყვეტილებები.

⁵ (5) OJ C 209, 9.8.1988, გვ. 3.

⁶ (6) OJ C 59, 6.3.1992, გვ. 2.

⁷ (7) OJ C 49, 28.2.1995, გვ. 1.

⁸ (8) OJ L 20, 26.1.1980, გვ. 43. დირექტივა, შესწორებული 91/692/EEC (OJ L 377, 31.12.1991, დირექტივით გვ. 48).

- (6) 1996 წლის 21 თებერვალს ევროკომისიამ მიიღო კომუნიკე ევროპარლამენტისა და ევროსაბჭოსადმი, სადაც გადმოცემულია ევროპის წყლის პოლიტიკის პრინციპები.
- (7) 1996 წლის 9 სექტემბერს ევროკომისიამ წარმოადგინა წინადადება ევროპარლამენტის მიერ გადაწყვეტილების მისაღებად და 22.12.2000 EN ევროსაზოგადოების ოფიციალურ ჟურნალში L 327/1 დაფიქსირებულია ევროპის საბჭოს პოზიცია მიწისქვეშა წყლების ინტეგრირებული მართვის შესახებ (1¹). ამ წინადადებაში ევროკომისიამ ხაზი გაუსვა პროცედურების ჩამოყალიბების საჭიროებას, პროცედურებისა, რომლებიც დაარეგულირებდა მტკნარი წყლის ათვისებას და მონიტორინგს გაუწევდა მის ხარისხსა და მოცულობას.
- (8) 1995 წლის 29 მაისს ევროკომისიამ მიიღო კომუნიკე ევროპარლამენტისა და ევროპის საბჭოსადმი, ჭაბტენიანი ტერიტორიების გონივრული გამოყენებისა და კონსერვაციის საკითხებზე, ამით ხაზი გაესვა ტენიანი ნიადაგების მნიშვნელოვან როლს წყლის რესურსების დაცვის საქმეში.
- (9) საჭიროა, შემუშავდეს წყლის ინტეგრირებული პოლიტიკა ევროკავშირის ქვეყნებისათვის.
- (10) ევროპის საბჭოს 1996 წლის 25 ივნისის სხდომაზე, 1996 წლის 26 სექტემბრის კომიტეტის რეგიონალურ შეკრებაზე, 1996 წლის 26 სექტემბრის ეკონომიკური და სოციალური კომიტეტის კრებაზე და 1996 წლის 23 ოქტომბრის ევროპარლამენტის სხდომაზე გაისმა მოწოდება ევროკავშირის კომისიისადმი, რათა ამ უკანასკნელს წამოეყენებინა წინადადებები ევროპის საბჭოს დირექტივის მიღებაზე, რომელიც გახდებოდა ევროპული წყლის პოლიტიკის ჩარჩო კანონი.
- (11) როგორც გადმოცემულია შეთანხმების 174-ე მუხლში, გარემოს დაცვის ევროპულმა პოლიტიკამ ხელი უნდა შეუწყოს მიზნების განხორციელებას, მიზნებისა, რაც გამოიხატება ეკოლოგიური ხარისხის დაცვასა და გაუმჯობესებაში, ბუნებრივი რესურსების გონივრულ და რაციონალურ გამოყენებაში და იგი უნდა ეფუძნებოდეს გამაფრთხილებელ პრინციპს, პრინციპებს, სადაც პრიორიტეტი ენიჭება ეკოლოგიური ზიანის წყაროს პრევენციას და პრინციპს დამბინძურებელი იხდის.
- (12) შეთანხმების 174-ე მუხლის მიხედვით, გარემოს დაცვის პოლიტიკის მომზადების პროცესში, მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული ხელმისაწვდომი მეცნიერული და ტექნიკური მონაცემები, ეკოლოგიური პირობები ევროპის ტერიტორიის სხვადასხვა რეგიონში, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების დონე მთლიანად და რეგიონების დაბალანსებული განვითარება, ასევე კონკრეტული ქმედების ან უმოქმედობის პოტენციური ხარჯი და სარგებელი.
- (13) თანამეგობრობის ტერიტორიაზე არსებობს განსხვავებული პირობები და საჭიროებანი, რომლებიც მოითხოვს განსხვავებულ, სპეციფიკურ გადაწყვეტილებებს. აღნიშნული სხვადასხვაობა გათვალისწინებული უნდა იქნეს იმ ღონისძიებების დაგეგმვისა და შესრულების პროცესში, რომლებიც ემსახურება კონკრეტული მდინარის აუზში წყლის რესურსის დაცვისა და მისი რაციონალური გამოყენების უზრუნველყოფას. გადაწყვეტილებების მიღება სწორედ იმ უნდა მოხდეს რაც შეიძლება ახლოს იმ ტერიტორიებთან, სადაც ადგილი აქვს წყლის რესურსზე ზემოქმედებას ან მისით სარგებლობას. პრიორიტეტი უნდა მიენიჭოს ისეთ ქმედებებს, რომლებიც ხორციელდება წვერი ქვეყნის პასუხისმგებლობის ქვეშ და გულისხმობს ღონისძიებათა ისეთი პროგრამის შემუშავებას, რომელიც შესაბამისობაშია რეგიონალურ და ადგილობრივ პირობებთან.
- (14) დირექტივის წარმატება დამოკიდებულია თანამეგობრობის, წვერი ქვეყნებისა და ადგილობრივი ხელისუფლების მჭიდრო თანამშრომლობასა და მათ შორის შეთანხმებულ, ერთიან ქმედებებზე, ასევე ინფორმაციაზე, საჯარო კონსულტაციებსა და საზოგადოების ჩართულობაზე, კონკრეტული მომხმარებლების ჩათვლით.
- (15) წყალმომარაგება არის ძირითადი მომსახურება, როგორც ეს განმარტებულია ევროკომისიის კომუნიკეში საერთო ინტერესების მქონე მომსახურებების შესახებ².
- (16) წყლის მარაგების დაცვისა და რაციონალური მართვის შემდგომი ინტეგრაცია აუცილებელია თანამეგობრობის პოლიტიკის ისეთ სფეროებთან, როგორებიცაა ენერგეტიკა, ტრანსპორტი, სოფლის მეურნეობა, თევზჭერა; ინტეგრაცია, ასევე, საჭიროა რეგიონალურ პოლიტიკასთან და ტურიზმის სფეროსთან. წინამდებარე დირექტივამ უნდა მოამზადოს საფუძველი უწყვეტი დიალოგისთვის და განსამტკიცებლად ისეთი სტრატეგიებისა, რომლებიც უზრუნველყოფს ერთი პოლიტიკის სხვადასხვა სფეროების ინტეგრაციას. დირექტივას, აგრეთვე, შეუძლია, მნიშვნელოვნად, ხელი შეუწყოს წვერი ქვეყნებს შორის თანამშრომლობის გადრმაგებას სხვადასხვა დარგებში და, სხვათა შორის, - „ევროპის სივრცობრივი განვითარების პერსპექტივასაც“.
- (17) წყლის ეფექტური და ერთიანი თანმიმდევრული პოლიტიკა უნდა ითვალისწინებდეს იმ წყლის ეკოსისტემების მგრძობიარობას, რომლებიც მდებარეობს ზღვის ნაპირის ან მდინარის დელტის სიახლოვეს, ან ყურეში ან შედარებით ჩაკეტილ ზღვებთან, რამდენადაც მათ მდგრადობაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს იმ შიდა წყლების ხარისხი, რომლებიც მათში ჩაედინება. მდინარის აუზის შიგნით წყლის სტატუსის დაცვა უზრუნველყოფს ეკონომიკურ სარგებელს, თევზების პოპულაციის დაცვის სახით, თევზის სანაპირო პოპულაციების ჩათვლით.
- (18) ევროპული თანამეგობრობის წყლის პოლიტიკა მოითხოვს გამჭვირვალე, ეფექტურ და ერთიან საკანონმდებლო სისტემას. თანამეგობრობამ უნდა იხელმძღვანელოს ერთიანი პრინციპებითა და ერთიანი სამოქმედო სტრუქტურით. წინამდებარე დირექტივამ უნდა უზრუნველყოს ასეთი სტრუქტურის შექმნა და მოახდინოს ძირითადი პრინციპების კოორდინაცია და ინტეგრაცია, ხოლო გრძელვადიან პერსპექტივაში განავითაროს აღნიშნული პრინციპები და სტრუქტურა თანამეგობრობის ტერიტორიაზე წყლის რესურსების დაცვისა და მათი რაციონალური გამოყენების მიზნით, სუბსიდირების პრინციპის შესაბამისად.

¹ OJ C 355, 25.11.1996, გვ. 1.

² OJ C 281, 26.9.1996, გვ. 3.

(19) ღირეკტივა მიზნად ისახავს თანამეგობრობის ტერიტორიაზე წყლის ეკოლოგიის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას. აღნიშნული მიზანი, პირველ რიგში ეხება აღნიშნულ ტერიტორიაზე არსებული წყლების ხარისხს. წყლის მოცულობის კონტროლი, მეორე რიგის ელემენტია წყლის კარგი ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესში. ამიტომ უნდა დაწესდეს წყლის რაოდენობრივი კონტროლიც.

L 327/2 EN ევროპული თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი 22.12.2000

(20) მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივმა მდგომარეობამ შესაძლოა, გავლენა იქონიოს მიწისზედა ზედაპირული წყლების ეკოლოგიურ ხარისხზე და მიწისზედა ეკოსისტემებზე, რომლებიც კავშირშია ზემოაღნიშნულ მიწისქვეშა წყლებთან.

(21) თანამეგობრობა და წევრი ქვეყნები წარმოადგენენ მრავალი საერთაშორისო ხელშეკრულების მონაწილე მხარეს. აღნიშნული ხელშეკრულებები შეიცავს მნიშვნელოვან ვალდებულებებს ზღვის წყლების დაბინძურებისგან დაცვის თვალსაზრისით. კერძოდ, ესაა 1992 წლის 9 აპრილს ჰელსინკში ხელმოწერილი და ევროპის საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე 94/157/EC¹ დამტკიცებული კონვენცია ბალტიის ზღვის არეალის ზღვის გარემოს დაცვის შესახებ; 1992 წლის 22 სექტემბერს პარიზში ხელმოწერილი და ევროპის საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე 98/249/EC² მიღებული კონვენცია ჩრდილო-აღმოსავლეთ ატლანტიკის ზღვის გარემოს დაცვის შესახებ; და 1976 წლის 16 თებერვალს ბარსელონაში ხელმოწერილი და ევროპის საბჭოს გადაწყვეტილების 77/585/EEC³ საფუძველზე რატიფიცირებული კონვენცია ხმელთაშუა ზღვის დაბინძურებისგან დაცვის შესახებ; 1980 წლის 17 მაისში ათენში ხელმოწერილი და ევროპის საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე 83/101/EEC⁴ მიღებული ოქმი ხმელთაშუა ზღვის ხმელეთიდან დაბინძურებისგან დაცვის შესახებ. ეს ღირეკტივა დაეხმარება ევროპის თანამეგობრობასა და წევრ ქვეყნებს ზემოსთარეული ვალდებულებების შესრულებაში.

(22) ეს ღირეკტივა თავის წვლილს შეიტანს წყალში ჯანმრთელობისთვის მავნე ნივთიერებების ემისიის თანმიმდევრულად შემცირების საქმეში.

(23) ერთიანი პრინციპები საჭიროა იმისთვის, უზრუნველყოფილ იქნას წევრი ქვეყნების ღონისძიებათა კოორდინაცია, რათა დაცულ იქნას თანამეგობრობის ტერიტორიული წყლები რაოდენობრივი და ხარისხობრივი თვალსაზრისით, დამკვიდრდეს წყლის რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობა, მოხდეს ტრანსსასაზღვრო წყლებთან დაკავშირებული პრობლემების კონტროლი, დაცულ იქნას წყლის ეკოსისტემები, ხმელეთის ეკოსისტემები და ჭარბტენიანი ტერიტორიები, რომლებიც უშუალოდ მათზე არიან დამოკიდებული, დაცული იყოს და განვითარდეს თანამეგობრობის წყლების გამოყენების პოტენციალი.

(24) წყლის კარგი ხარისხი განაპირობებს მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგების გარანტიას.

(25) ხარისხთან მიმართებაში და, როდესაც ამას მოითხოვს გარემოსდაცვითი მიზნები, რაოდენობასთან მიმართებაშიც უნდა დამკვიდრდეს წყლის სტატუსის აღმნიშვნელი საერთო განმარტებები. გარემოსდაცვითი ამოცანები ორიენტირებული უნდა იყოს ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების კარგი სტატუსის მიღწევისკენ თანამეგობრობის მთელ ტერიტორიაზე და უნდა უზრუნველყოფილ იქნეს სტატუსის გაუარესების დაუშვებლობა თანამეგობრობის დონეზე.

(26) წევრი ქვეყნები უნდა ესწრაფოდნენ, მინიმუმ, კარგი წყლის სტატუსის მიღწევას, სათანადო ღონისძიებების შემუშავებისა და განხორციელების გზით ღონისძიებათა ინტეგრირებული პროგრამის ფარგლებში, თანამეგობრობის არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით. იქ, სადაც უკვე მიღწეულია კარგი წყლის სტატუსი, უნდა მოხდეს მისი შენარჩუნება. მიწისქვეშა წყლებთან მიმართებაში, კარგი წყლის სტატუსის მოთხოვნის დაკმაყოფილების გარდა, უნდა დაფიქსირდეს და ამოიფხვრას დაბინძურების ზრდის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი და მდგრადი ტენდენცია.

(27) ამ ღირეკტივის საბოლოო მიზანია მავნე ნივთიერებებით დაბინძურების შემცირება და ისეთი კონცენტრაციის მიღწევა ზღვის წყლებში, რომელიც მაქსიმალურად უახლოვდება ბუნებრივად წარმოქმნილი ნივთიერებების მოცულობას.

(28) ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლები, პრინციპში, განახლებადი ბუნებრივი რესურსია; მიწისქვეშა წყლის კარგი სტატუსის უზრუნველსაყოფად გამოიხედავს საჭიროა მოითხოვს წინასწარი რეაგირებისა და დაცვითი ღონისძიებების თანმიმდევრულ გრძელვადიან დაგეგმვას, გამომდინარე იქიდან, რომ ფორმირებისა და განახლებისთვის ბუნებრივად საჭიროა გარკვეული დროის პერიოდი. ეს პერიოდი გათვალისწინებული უნდა იყოს გრაფიკებში, მიწისქვეშა წყლების კარგი სტატუსის მისაღწევად და დაბინძურების ზრდის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი და მდგრადი ტენდენციის შემოსაბრუნებელი ღონისძიებების დაგეგმვის დროს.

(29) რათა მიღწეულ იქნას ამ ღირეკტივაში დასახული მიზნები, ღონისძიებათა პროგრამის შემუშავების პროცესში ხარჯების სწორად გადანაწილების მიზნით, წევრ ქვეყნებს შეუძლიათ განსახორციელებელ ღონისძიებათა პროგრამის ფაზებად დაყოფა.

(30) ამ ღირეკტივის სრული და თანმიმდევრული შესრულების საგარანტიოდ, შესრულების დრო, გრაფიკის მიხედვით, შესაძლოა, გავრძელდეს, შესაბამისი, თვალსაზრისით და გამჭვირვალე კრიტერიუმების საფუძველზე და მას მხარი დაუჭიროს წევრმა ქვეყნებმა მდინარის აუზის მართვის გეგმებში.

(31) იმ შემთხვევებში, როდესაც ადამიანის საქმიანობის შედეგად წყლის სივრცეზე უარყოფითი ზეგავლენა იმდენად დიდია ან, როდესაც მისი ბუნებრივი მდგომარეობა იმგვარია, რომ კარგი სტატუსის მიღწევა შეუძლებელი ან გაუმართლებლად ძვირი შეიძლება ღირდეს, შესაბამისი, თვალსაზრისით და გამჭვირვალე კრიტერიუმების საფუძველზე შეიძლება განისაზღვროს ნაკლებად მკაცრი გარემოსდაცვითი მიზნები და ყველა აუცილებელი ზომა იქნეს მიღებული წყლების მდგომარეობის შემდგომი გაუარესების თავიდან ასაცილებლად.

¹ OJ L 73, 16.3.1994, გვ. 19.

² OJ L 104, 3.4.1998, გვ. 1.

³ OJ L 240, 19.9.1977, გვ. 1.

⁴ OJ L 67, 12.3.1983, გვ. 1.

(32) კონკრეტულ პირობებში შეიძლება არსებობდეს საფუძველი გამონაკლისე- ისათვის იმ მოთხოვნაზე, რომელიც შეეხება შემდგომი გაუარესების თავიდან აცილებას ან კარგი სტატუსის მიღწევას, თუკი წარუმატებლობა არის შედეგი გაუთვალისწინებელი და განსაკუთრებული გარემოებებისა, კერძოდ, წყალდიდობებისა და გვალვებისა, ან განპირობებულია საზოგადოების მნიშვნელოვანი ინტერესით ან დაკავშირებულია ზედაპირული წყლის ობიექტის ფიზიკური მახასიათებლების ცვლილებებთან, ან მიწისქვეშა წყალსატევების დონის ცვლასთან, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა აუცილებელი ზომა იქნება მიღებული წყლის ობიექტის მდგომარეობის შემდგომი გაუარესების თავიდან ასაცილებლად.

(33) ამოცანა წყლის კარგი სტატუსის მისაღწევად განხორციელებული უნდა იქნეს თითოეული მდინარის აუზისათვის ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს ერთი და იგივე ეკოლოგიურ, ჰიდროლოგიურ და ჰიდროგეოლოგიურ სისტემაში არსებულ ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა კოორდინაცია.

(34) გარემოს დაცვის მიზნით, საჭიროა როგორც ზედაპირული, ასევე მიწისქვეშა წყლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ასპექტების განხილვის მეტად ინტეგრირება.

(35) მდინარის აუზის ფარგლებში, სადაც წყლის გამოყენებას შეიძლება ჰქონდეს ტრანსსასაზღვრო ხასიათი, წინამდებარე დირექტივაში განსაზღვრული გარემოსდაცვითი ამოცანების შესრულებისათვის საჭირო მოთხოვნები, კერძოდ, ყველა ღონისძიებათა პროგრამა, კოორდინირებული უნდა იქნეს მდინარის აუზის მთელი რაიონისათვის. იმ მდინარეთა აუზებისათვის, რომლებიც არ მდებარეობენ თანამეგობრობის საზღვრებში, წვერი ქვეყნები უნდა შეეცადონ უზრუნველყონ სათანადო კოორდინაცია შესაბამის არაწვერ ქვეყნებთან. წინამდებარე დირექტივა მიზნად ისახავს თანამეგობრობის ვალდებულებების შესრულებას წყლის დაცვისა და მართვის საერთაშორისო კონვენციების, კერძოდ, გაერთიანებული ერების კონვენციის "ტრანსსასაზღვრო წყლებისა წყალსადინარებისა და საერთაშორისო ტბების გამოყენებისა და დაცვის შესახებ" ფარგლებში, რომელიც დამტკიცებული იქნა ევროსაბჭოს №95/308/EC¹ გადაწყვეტილებით, ასევე, მის გამოყენებასთან დაკავშირებით მიღებული მომდევნო ხელშეკრულებების ფარგლებში.

(36) აუცილებელია ჩატარდეს მდინარის აუზის მახასიათებლების და ანთროპოგენული ზემოქმედების, აგრეთვე, წყლის გამოყენების ეკონომიკური ასპექტების ანალიზი. წყლის სტატუსის გაუმჯობესება უნდა კონტროლდებოდეს წვერი ქვეყნების მიერ სისტემატიურად და შედარებით მეთოდის საფუძველზე მთელი თანამეგობრობის ფარგლებში. ეს ინფორმაცია საჭიროა იმისათვის, რომ წვერი ქვეყნებისათვის შეიქმნას სათანადო საფუძველი წინამდებარე დირექტივაში განსაზღვრული მიზნების მიღწევისათვის საჭირო ღონისძიებათა პროგრამის შესამუშავებლად.

(37) წვერმა ქვეყნებმა უნდა განსაზღვრონ ის წყლები, რომლებიც გამოიყენება სასმელი წყალმომარაგებისათვის და უზრუნველყონ შესაბამისობა საბჭოს 1980 წლის 15 ივლისის დირექტივასთან 80/778/EEC, რომელიც შეეხება ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი წყლის ხარისხს²

(38) წვერი ქვეყნების მიერ ეკონომიკური ინსტრუმენტების გამოყენება შეიძლება იყოს, როგორც ღონისძიებათა პროგრამის ნაწილი. წყალმომარაგებისათვის გაწეული ხარჯების, მათ შორის, წყლის გარემოსათვის მიყენებული ზიანის და უარყოფითი ზემოქმედებასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვითი და სარესურსო ხარჯების ანაზღაურების წესების გამოყენებისას მხედველობაში მიიღება "დამბინძურებელი იხდის" პრინციპი. ამ მიზნით, საჭირო იქნება წყალმომარაგების ეკონომიკური ანალიზის ჩატარება, რომელიც დაეფუძნება მდინარის აუზის რაიონში წლის მიწოდებისა და მოთხოვნის გრძელვადიან პროგნოზებს.

(39) საჭიროა წყლის შემთხვევითი დაბინძურების თავიდან აცილება ან მათი უარყოფითი ზეგავლენის შემცირება. ამგვარი ზომების მიღება გათვალისწინებული უნდა იყოს ღონისძიებათა პროგრამაში.

(40) დაბინძურების თავიდან აცილებასა და მასზე კონტროლთან მიმართებაში, თანამეგობრობის წყლის პოლიტიკის ჩარჩო კანონი უნდა ეფუძნებოდეს ერთობლივ მიდგომას, რომელიც გულისხმობს დაბინძურების წყაროს კონტროლს ზღვრულად დასაშვები ემისიის სიდიდეების და გარემოსდაცვითი ხარისხობრივი ნორმების დაწესებით.

(41) წყლის რაოდენობის თვალსაზრისით, საჭიროა განისაზღვროს წყალაღებაზე კონტროლის ზოგადი პრინციპები, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს იმ წყლის სისტემების მდგრადობა, რომლებიც განიცდიან ზეგავლენას.

(42) თანამეგობრობის კანონმდებლობაში მინიმალური მოთხოვნის სახით განსაზღვრული უნდა იყოს გარემოსდაცვითი ხარისხის საერთო სტანდარტები და ემისიის ზღვრულად დასაშვები მნიშვნელობები დამბინძურებლების განსაზღვრული ჯგუფების ან კლასებისათვის. უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს პირობები თანამეგობრობის დონეზე ამგვარი სტანდარტების მისაღებად.

(43) უნდა შეწყდეს ან შენერდეს დაბინძურება, რომელიც გამოწვეულია განსაკუთრებით საშიში ნივთიერებების ჩაშვებით ან დანაკარგით. ევროპარლამენტი და ევროსაბჭო, კომისიის წინადადების საფუძველზე, უნდა შეთანხმდნენ იმ ნივთიერებებზე, რომლებიც მინეული იქნება პრიორიტეტულებად და იმ კონკრეტულ ზომებზე, რომლებიც მიღებული უნდა იქნეს ამგვარი ნივთიერებებით წყლის დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად, მხედველობაში უნდა იყოს მიღებული ყველა მნიშვნელოვანი დაბინძურების წყარო, განსაზღვრული უნდა იყოს მისი ხარჯ-ეფექტურობის, პროპორციულობისა და ერთობლივი კონტროლის გათვალისწინებით.

(44) განსაკუთრებით საშიში ნივთიერებების იდენტიფიცირებისას, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული გამაფრთხილებლობის პრინციპი, რომელიც, კერძოდ, დაეყრდნობა პროდუქტის შესაძლო უარყოფითი გავლენების განსაზღვრასა და რისკის მეცნიერული შეფასებას.

¹ OJ L 186, 5.8.1995, გვ. 42.,

² იხ. OJ L 229, 30.8.1980, გვ. 11. დირექტივა, რომელშიც ბოლო ცვლილება შესულია დირექტივით 98/83/EC (OJ L 330, 5.12.1998, გვ. 32.

(45) წვერმა ქვეყნებმა უნდა მიიღონ ზომები ზედაპირული წყლების განსაკუთრებით საშიში ნივთიერებებით დაბინძურების აღმოსაფხვრელად და მათი სხვა ნივთიერებებით დაბინძურების ეტაპობრივად შესამცირებლად. წინააღმდეგ შემთხვევაში, წვერი ქვეყნები ვერ მიადწევნენ მიზნებს, რომელიც დასახულია ზედაპირული წყლების ობიექტებთან დაკავშირებით.

(46) მდინარის აუზის მართვის გეგმების შემუშავებასა და განახლებაში საზოგადოების, მათ შორის, წყალმომარებლების მონაწილეობის უზრუნველყოფისათვის საჭიროა დაგეგმილი ზომების შესახებ სათანადო ინფორმაციის მიწოდება და მათი განხორციელების მიმდინარეობაზე ანგარიშის წარდგენა, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საზოგადოების ჩართულობა საბოლოო გადაწყვეტილებების მიღებამდე.

(47) წინამდებარე დირექტივამ უნდა უზრუნველყოს მექანიზმები იმ წინააღმდეგობების საპასუხოდ, რომლებიც ხელს უშლიან წყლის სტატუსის გაუმჯობესებას და სცილდებიან თანამეგობრობის წყლის კანონმდებლობის ფარგლებს, აღნიშნული წინააღმდეგობების დაძლევისათვის თანამეგობრობისათვის სათანადო სტრატეგიის შემუშავების გზით.

(48) კომისიამ ყოველწლიურად უნდა წარმოადგინოს ყველა იმ ინიციატივის განახლებული გეგმა, რომელთა შეთავაზებასაც აპირებს წყლის სექტორისათვის.

(49) როგორც წინამდებარე დირექტივის ნაწილი, უნდა განისაზღვროს ტექნიკური სპეციფიკაციები, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს ერთიანი მიდგომა თანამეგობრობაში. წყლის სტატუსის შეფასების კრიტერიუმები მნიშვნელოვანი წინადადებული ნაბიჯია. კომიტეტის პროცედურის საფუძველზე უნდა მოხდეს გარკვეული ტექნიკური ელემენტების ტექნიკური განვითარებისათვის მისადაგება, ასევე, უნდა მოხდეს მონიტორინგის სტანდარტიზაცია და განისაზღვროს შერჩევითი კვლევისა და ანალიზის მეთოდები. იმისათვის, რომ ხელი შეუწყოს მდინარის აუზის რაიონების დახასიათებისა და წყლის სტატუსის შეფასების კრიტერიუმების სრულყოფილ გაგებასა და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას, კომისიამ შეიძლება მიიღოს ამ კრიტერიუმების გამოყენებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციები.

(50) წინამდებარე დირექტივის განხორციელებისათვის საჭირო ზომები მიღებული უნდა იქნეს საბჭოს 1999 წლის 28 ივნისის 1999/468/EC გადაწყვეტილების შესაბამისად, რომელიც განსაზღვრავს კომიტეტისათვის მინიჭებული განმახორციელებელი უფლებამოსილების გამოყენების პროცედურებს¹.

(51) წინამდებარე დირექტივის განხორციელება გულისხმობს წყლების დაცვის მინიმუმ იმ დონის მიღწევას, რომელიც განსაზღვრულია ზოგიერთი წინა დადგენილებით და, რომლებიც უნდა გაუქმდეს წინამდებარე დირექტივის შესაბამისი დებულებების სრულად განხორციელების შემდეგ.

(52) წინამდებარე დირექტივის დებულებები ანაცვლებს საშიში ნივთიერებებით დაბინძურებაზე კონტროლის ჩარჩო დებულებებს, რომელიც განსაზღვრულია დირექტივაში 76/464/EEC², და, რომელიც უნდა გაუქმდეს წინამდებარე დირექტივის შესაბამისი დებულებების სრულად განხორციელების შემდეგ.

(53) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს წყლების დაცვის შესახებ არსებული გარემოსდაცითი კანონმდებლობის სრულად განხორციელება და დანერგვა. აუცილებელია, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს იმ დებულებების სათანადო გამოყენება, რომლებიც უზრუნველყოფენ წინამდებარე დირექტივის განხორციელებას თანამეგობრობის მასშტაბით, წვერი ქვეყნების კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაფერისი ჯარიმების გათვალისწინებით. ამგვარი ჯარიმები უნდა იყოს ეფექტური, პროპორციული და დამაჯერებელი.

მუხლი 1.

მიზანი

ამ დირექტივის მიზანია შიდა ზედაპირული წყლების, გარდამავალი (ტრანზიტული) წყლების, სანაპირო წყლების და გრუნტის წყლების დაცვისათვის ძირითადი საფუძველის (ბაზის) ჩამოყალიბება, რომელიც:

- (ა) არ უშვებს შემდგომ გაუარესებას და იცავს და აუმჯობესებს წყლის (აკვატური) ეკოსისტემების და მათი წყლის საჭიროებიდან გამომდინარე, წყლის ეკოსისტემებზე უშუალოდ დამოკიდებული, წიადის ეკოსისტემებისა და ჭარბტენიანი ადგილების მდგომარეობას.
- (ბ) ხელს უწყობს წყლის რაციონალურად გამოყენებას ხელმისაწვდომი რესურსების ხანგრძლივი დაცვის საფუძველზე.
- (გ) მიზნად ისახავს აკვატური გარემოს ინტენსიურ დაცვასა და მისი მდგომარეობის გაუმჯობესებას, ინტერალია, სპეციფიკური ზომების საშუალებით, რომლებიც მიზნად ისახავენ ძირითადი ნივთიერებების ჩამონადენის, ემისიის და ნამწვს მზარდ შემცირებასა და ძირითადი მავნე ნივთიერებების ჩამონადენის, ემისიისა და ნამწვის თავიდან აცილებასა და ლიკვიდაციას.

¹ OJ C 184, 17.7.1999, გვ. 23

² OJ L 129, 18.5.1976, გვ. 23. დირექტივა, რომელშიც ცვლილება შესულია დირექტივით 91/692/EEC (OJ L 377, 31.12.1991, გვ. 48

- (დ) უზრუნველყოფს გრუნტის წყლების დაბინძურების ინტენსიურ შემცირებას და იცავს მას შემდგომი დაბინძურებისაგან, და
- (ე) წვლილი შეაქვს წყალდიდობითა და გავლით გამოწვეული ზარალის შემცირებაში (შედგების ხემოქმედების შერბილებაში) და აქედან გამომდინარე წვლილი შეაქვს:
- კარგი ხარისხის ზედაპირული და გრუნტის წყლის საკმარისი მარაგის უზრუნველყოფაში, რომელიც საჭიროა წყლის რაციონალური, დაბალანსებული და მიუკერძოებელი გამოყენებისათვის,
  - გრუნტის წყლების დაბინძურების მნიშვნელოვნად შემცირებაში,
  - ტერიტორიალური და საზღვაო წყლის დაცვაში და
  - შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულების მიზნების მიღწევაში, მათ შორის იმ ხელშეკრულებებისა, რომლებიც მიზნად ისახავენ, მე-16 (3) მუხლში გათვალისწინებულ ევროგაერთიანების ზომის - ძირითადი მანევრითიერებების ჩამონადენების, ემისიისა და ნამწვის შემცირება-ლიკვიდაციისათვის – საშუალებით საზღვაო გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილებას და აღმოფხვრას, იმ საბოლოო შედეგის მიღებისათვის, რომელიც ითვალისწინებს საზღვაო გარემოში ბუნებრივად წარმოქმნილი ნივთიერებების კონცენტრაციების მიღწევას ახლად-დადგენილი მაჩვენებლების ოდენობით და ადამიანის მიერ წარმოქმნილი სინთეზური ნივთიერებებისათვის კი - ნოლზე დაყვანას.

მუხლი 2

განსაზღვრებები

ამ დირექტივის მიზნებისათვის გამოყენებული უნდა იყოს შემდეგი განსაზღვრებები:

1. “ზედაპირული წყალი” ნიშნავს შიდა წყლებს გარდა გრუნტის წყლების, გარდამავალი წყლებისა და სანაპირო წყლებისა, თუმცა ქიმიურ მდგომარეობასთან მიმართებით ის შესაძლებელია მოიცავდეს ტერიტორიულ წყლებსაც.
2. “გრუნტის წყალი” ნიშნავს წყალს, რომელიც მდებარეობს მიწის ზედაპირის დაბლა, გაჯერებულ ზონაში და უშუალო შეხება აქვს მიწასთან ან ქვენიდაგთან
3. “შიდა წყალი” ნიშნავს მიწის ზედაპირზე დამდგარ ან მომდინარე წყალს და გრუნტის წყალს, რომელიც იმ ძირითადი ზოლის სახმელეთო ნაწილშია საიდანაც იზომება ტერიტორიალური წყლების სიგანე
4. “მდინარე” ნიშნავს შიდა წყლის ობიექტს, რომელიც უმეტესად მიწის ზედაპირზე მიედინება, მაგრამ თავისი ციკლის ნაწილში შესაძლებელია მიწისქვეშაც მოედინებოდეს.
5. “ტბა” ნიშნავს დამდგარი შიდა ზედაპირული წყლის ობიექტს
- 6 “გარდამავალი წყლები” წარმოადგენენ ზედაპირული წყლის ობიექტებს, რომლებიც მდებარეობენ მდინარის შესართავების მიდამოებში, და ხასიათდებიან ნაწილობრივი მარილიანობით გამომდინარე მათი სიახლოვიდან სანაპირო წყლებთან, მაგრამ მნიშვნელოვანწილად მტკნარი წყლის ნაკადების ზეგავლენის ქვეშ იმყოფებიან.
- 7 “სანაპირო წყალი” ნიშნავს ზედაპირულ წყლებს იმ ზოლის სანაპირო მხარეს, რომლის თითოეული მონაკვეთი ერთი საზღვაო მილით არის დაშორებული, საზღვაო მხრიდან, იმ ძირითადი ზოლის უახლოესი მონაკვეთიდან, რომლიდანაც ხდება ტერიტორიული წყლების სიგანის გაზომვა და რომელმაც, საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია მოიცავს გარდამავალი წყლების გარე საზღვარიც კი.
- 8 “ხელოვნური წყლის ობიექტი” ნიშნავს ადამიანის მიერ შექმნილ ზედაპირული წყლის ობიექტს.
- 9 “ძლიერად მოდიფიცირებული წყლის ობიექტი” ნიშნავს ზედაპირული წყლის ობიექტს, რომელმაც ადამიანის ქმედებით გამოწვეული ფიზიკური ცვლილებების შედეგად მნიშვნელოვნად შეიცვალა თავისი ბუნება, როგორც ეს აღნიშნულია წვერი სახელმწიფოს მიერ, მე-II დანართის შესაბამისად.
- 10 “ზედაპირული წყლის ობიექტი” ნიშნავს ზედაპირული წყლის ისეთ განცალკავებულ და მნიშვნელოვან ელემენტს, როგორცაა ტბა, წყალსაცავი, ნაკადული, მდინარე ან არხი, მდინარის, ნაკადულის ან არხის ნაწილი, გარდამავალი წყალი ან სანაპირო წყლის მონაკვეთი.

- 11 “ წყალშემცველი პორიზონტი (წყლის შრე) (ქუიფერ) ნიშნავს ქვე-ზედაპირულ შრეს ან ქანების შრეებს ან სხვა გეოლოგიურ შრეებს (სტრატას), რომლებიც ხასიათდებიან საკმარისი ფორიანობითა და გამტარობის უნარით, რაც საშუალებას აძლევს გრუნტის წყლების დიდი ოდენობით გადინებას ან გრუნტის წყლების დიდი ოდენობის გამოყოფას.
- 12 “გრუნტის წყლის ობიექტი” ნიშნავს გრუნტის წყლების კონკრეტულ მოცულობას წყლისშემცველ პორიზონტში ან პორიზონტებში.
- 13 “მდინარის აუზი” ნიშნავს მიწის იმ მონაკვეთს, რომლიდანაც ყველა ზედაპირული ნაკადი მოედინება მთელი რიგი ნაკადულების, მდინარისა და შესაძლებელია ტბის საშუალებით წყლის კალაპოტის კონკრეტულ მონაკვეთში (ჩვეულებრივ მდინარისა ან ტბის შესართავის ადგილას).
- 14 “ქვე-აუზი” ნიშნავს მიწის (ხემელეთის) იმ მონაკვეთს, რომლიდანაც ყველა ზედაპირული ნაკადი მოედინება მთელი რიგი ნაკადულების, მდინარისა და შესაძლებელია ტბის საშუალებით წყლის კალაპოტის კონკრეტულ მონაკვეთში (ჩვეულებრივ მდინარისა ან ტბის შესართავის ადგილას).
- 15 “მდინარის აუზის უბანი” ნიშნავს ერთ ან ერთზე მეტი მონათესავე მდინარის აუზებისაგან, მათთან დაკავშირებული გრუნტის წყლებისა და ზედაპირული წყლებისაგან შემდგარი ხმელეთისა და ზღვის იმ ტერიტორიას, რომელიც გათვალისწინებულია მე-3 (1) მუხლით - როგორც ძირითადი მონაკვეთი მდინარის აუზების მართვისათვის.
- 16 “კომპეტენტური ორგანო” ნიშნავს მე-3 მუხლის (2) ან (3) პუნქტში გათვალისწინებულ უფლებამოსილ ორგანოს ან ორგანოებს.
- 17 “ზედაპირული წყლის სტატუსი (მდგომარეობა) არის ზედაპირული წყლის ობიექტის მდგომარეობა, რომელიც განისაზღვრება მისი ეკოლოგიური ან ქიმიური მდგომარეობიდან (სტატუსიდან) უფრო ცუდის მიხედვით.
- 18 “ზედაპირული წყლის კარგი მდგომარეობა” ნიშნავს მდგომარეობას, რომელიც მიღწეულია ზედაპირული წყლის ობიექტის მიერ იმ შემთხვევაში თუ მისი ეკოლოგიური მდგომარეობა და ქიმიური მდგომარეობა შეფასებულია სულ ცოტა - როგორც “კარგი”.
- 19 “გრუნტის წყლის მდგომარეობა” არის გრუნტის წყლის ობიექტის (ტანის) მდგომარეობის გამომხატველი ზოგადი გამოთქმა, რომელიც განისაზღვრება მისი რაოდენობრივი სტატუსისა და ქიმიური სტატუსიდან უფრო ცუდ მდგომარეობაში მყოფი სტატუსის საფუძველზე.
- 20 “გრუნტის წყლის კარგი სტატუსი (მდგომარეობა) ნიშნავს გრუნტის წყლის ობიექტის მიერ მიღწეულ ისეთ მდგომარეობას, როდესაც მისი რაოდენობრივი და ქიმიური მდგომარეობები მიჩნეულნი არიან სულ ცოტა როგორც - “კარგი”.
- 21 “ეკოლოგიური სტატუსი” აღნიშნავს მე-10 დანართში კლასიფიცირებულ ზედაპირულ წყლებთან დაკავშირებული წყლისშემცველი პორიზონტის ეკოსისტემების სტრუქტურისა და ფუნქციონირების ხარისხს.
- 22 “კარგი ეკოლოგიური სტატუსი” ნიშნავს მე-V მუხლის შესაბამისად კლასიფიცირებული ზედაპირული წყლის ობიექტის მდგომარეობას.
- 23 “კარგი ეკოლოგიური პოტენციალი” ნიშნავს ძლიერ მოდიფიცირებული ან ხელოვნური წყლის ობიექტის მდგომარეობას, რომელიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული მე-5 მუხლის შესაბამისი დებულებების მიხედვით.
- 24 “ზედაპირული წყლის კარგი ქიმიური მდგომარეობა” ნიშნავს ქიმიურ მდგომარეობას, რომელიც აკმაყოფილებს მე-4 (1) მუხლით გათვალისწინებულ გარემოსდაცვით მიზნებს ზედაპირულ წყლებთან დაკავშირებით და წარმოადგენს ზედაპირული წყლის ობიექტის მიერ მიღწეულ ისეთ ქიმიურ მდგომარეობას, როდესაც დამაბინძურებელი (მაგნე) ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება IX დანართის მე-16 (7) მუხლით გათვალისწინებულ გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტებს და

- ევროგაერთიანების სხვა შესაბამისი კანონმდებლობით ჩამოყალიბებულ გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტებს ევროგაერთიანების დონეზე.
- 25 “გრუნტის წყლის კარგი ქიმიური სტატუსი” ნიშნავს გრუნტის წყლის ობიექტის ქიმიურ სტატუსს, რომელიც აკმაყოფილებს მე-5 მუხლის 2.3.2. ცხრილში მოცემულ ყველა პირობებს.
  - 26 “რაოდენობრივი სტატუსი” გამოხატავს თუ რა ხარისხით ახდენს გავლენას პირდაპირი და არაპირდაპირი აბსტრაქციები გრუნტის წყლის ობიექტზე.
  - 27 “ხელმისაწვდომი გრუნტის წყლის რესურსები” ნიშნავს ხანგრძლივი დროის მონაკვეთში დინების საშუალო წლიურ სინქარეს (ტემპს), რომელიც საჭიროა ეკოლოგიური ხარისხის მიზნების მისაღწევად მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ შესაბამის ზედაპირულ წყლებთან დაკავშირებით, ასეთი წყლების ეკოლოგიური ხარისხის გაუარესების და შესაბამისი წიაღის ეკოსისტემების მნიშვნელოვანი დაზიანების თავიდან აცილებისათვის.
  - 28 “კარგი რაოდენობრივი სტატუსი” წარმოადგენს მე-5 მუხლის 2.1.2 ცხრილში განსაზღვრულ მდგომარეობას.
  - 29 “მაგნე ნივთიერებები” ნიშნავს ტოქსიკურ ნივთიერებებს ან ნივთიერებათა ჯგუფს, რომლებიც ბიო-აკიუმულაციისაკენ არიან მიდრეკილნი და სხვა ნივთიერებებს და ნივთიერებათა ჯგუფს, რომლებიც შესაბამისი შემოფოტების საგანს წარმოადგენენ.
  - 30 “პრიორიტეტული ნივთიერებები” ნიშნავს ნივთიერებებს, რომლებიც განსაზღვრულია მე-16 (2) მუხლის მიხედვით და ჩამოთვლილია მე-10 დანართში. ამ ნივთიერებებს შორის არიან “პრიორიტეტული მაგნე ნივთიერებები”, რომლებიც წარმოადგენენ მე-16 მუხლის მე-(3) და მე-(6) პუნქტების მიხედვით იდენტიფიკაცია ნივთიერებებს, რომელთა წინააღმდეგ ზომები მიღებულ უნდა იქნენ მე-16 მუხლის (1) და (8) პუნქტების შესაბამისად.
  - 31 “დამაბინძურებელი” ნიშნავს ნებისმიერ ნივთიერებას, რომელსაც შეუძლია გამოიწვიოს დაბინძურება, კერძოდ კი მე-8 დანართში ჩამოთვლილი ნივთიერებები.
  - 32 “პირდაპირი ჩამონადენი გრუნტის წყალში” ნიშნავს გრუნტის წყალში დამაბინძურებელი ნივთიერებების ჩადენას მათი ნიადაგში ან ქვე-ნიადაგში გაწოვის გარეშე.
  - 33 “დაბინძურება” ნიშნავს ადამიანის საქმიანობის შედეგად ჰაერში, წყალსა ან მიწაზე ნივთიერებებისა ან სიცხის პირდაპირ ან არაპირდაპირ შეტანას, რასაც შესაძლებელია მაგნე ზეგავლენა ჰქონდეს ადამიანის ჯანმრთელობასა და აკვატური ეკოსისტემების ხარისხსა ან აკვატურ ეკოსისტემებთან უშუალოდ დაკავშირებული წიაღის ეკოსისტემებზე, რაც გამოიწვევს მატერიალურ ქონებაზე ზარალის მიყენებას ან გააუარესებს და დააბრკოლებს გარემოსადმი ფაქიზ მოპყრობას და მის კანონიერ გამოყენებას.
  - 34 “გარემოსდაცვითი მიზნები” ნიშნავს მე-4 მუხლში ჩამოყალიბებულ მიზნებს.
  - 35 “გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტები” ნიშნავს წყალში კონკრეტული დამაბინძურებლების, ნალექის და ფლორასა და ფაუნის კონცენტრაციას, რომელიც არ უნდა იყოს გადაჭარბებული ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის მიზნით.
  - 36 “კომბინირებული მიდგომა” ნიშნავს ზედაპირულ წყლებში ჩამონადენებისა და ემისიების კონტროლს, მე-10 მუხლში მოცემული მიდგომის შესაბამისად.
  - 37 “ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილ წყალს” იგივე მნიშვნელობა აქვს როგორც 80/778/ ჩ დირექტივით და ასევე 98/83/ ჩ დირექტივით, რომელიც მას ცვლის, არის გათვალისწინებული.
  - 38 “წყალსარგებლობა” ნიშნავს დასახლებული პუნქტებისათვის, საჯარო დაწესებულებებისა და ეკონომიკური საქმიანობისათვის გაწეულ ყველა ტიპის მომსახურებას:
    - ა) აბსტრაგირებას, წყალსაცავს, შენახვას, გადამუშავებას და ზედაპირული ან გრუნტის წყლების განაწილებას.
    - ბ) ნარჩენი წყლის, რომელიც საბოლოოდ ჩაედინება ზედაპირულ წყალში, დამგროვებელ და გადამამუშავებელ მოწყობილობებს.

39. “წყლის გამოყენება” ნიშნავს წყლის მომსახურებას მე-5 მუხლითა და მე-2 დანართით განსაზღვრულ ნებისმიერ სხვა საქმიანობასთან ერთად, რომელსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვს წყლის მდგომარეობაზე.

ეს კონცეფცია ვრცელდება პირველი მუხლის მიზნებისათვის და მე-5 მუხლისა და მე-3 დანართის შესაბამისად განხორციელებულ ეკონომიკურ ანალიზზე.

40. “ემისიის ზღვრული მოცულობები” ნიშნავს ემისიის სპეციფიურ პარამეტრებში გამოხატულ მასას, კონცენტრაციასა და ხარისხს, რომლის გადაჭარბება არ შეიძლება დროის არცერთ მონაკვეთში. ემისიის ზღვრული მოცულობები შესაძლებელია დადგინდეს ნივთიერებების ზოგიერთი ჯგუფებისათვის, ოჯახისა და კატეგორიებისათვის, განსაკუთრებით კი მე-16 მუხლში განსაზღვრული ნივთიერებებისათვის. ნივთიერებისათვის განსაზღვრული ემისიის ზღვრული მაჩვენებლები ჩვეულებრივ ვრცელდება მოწყობილობა-დანადგარებიდან ემისიის გამოყოფის მომენტზე და მათი განსაზღვრისას აორთქლების ფაქტორი არ მიიღება მხედველობაში. რაც შეეხება წყალში არაპირდაპირი გზით შერევას, შესაძლებელია ნარჩენი წყლის გადამამუშავებელი ქარხნის ზეგავლენის გათვალისწინება გამოყენებული მოწყობილობების ემისიების ზღვრული მოცულობების დადგენისას, მთლიანი გარემოს დაცვისათვის, ემისიის შესაბამისი ხარისხის უზრუნველყოფით და იმის უზრუნველყოფით, რომ ეს არ გამოიწვევს გარემოს უფრო მეტად დაბინძურებას.

41. “ემისიის კონტროლი” წარმოადგენს კონტროლს, რომელიც ითვალისწინებს ემისიის სპეციფიურ შეზღუდვას - მაგ. ემისიის ზღვრულ მოცულობას ან სხვაგვარად - ის აკონკრეტებს ზეგავლენასთან, ბუნებასა ან ემისიის სხვა მახასიათებლებთან ან საოპერაციო პირობებთან, რომლებიც განაპირობებენ ემისიებს, დაკავშირებულ შეზღუდვებსა და პირობებს. ამ დირექტივაში ტერმინის - “ემისიის კონტროლი” - გამოყენება ნებისმიერი სხვა დირექტივის დებულებებთან მიმართებით არცერთ ასპექტში არ უნდა იყოს გაგებული როგორც აღნიშნული დებულებების ხელახალი განმარტება.

მუხლი 3.

მდინარის აუზის უბნებთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული ზომების კოორდინირება

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა განსაზღვრონ თავიანთ ეროვნულ ტერიტორიაზე მდებარე ცალკეული მდინარის აუზები და ამ დირექტივის მიზნებისათვის უნდა მიაკუთვნონ ისინი ცალკეული მდინარის აუზის უბნებს. მცირე ზომის მდინარის აუზები შესაძლებელია მიუერთდნენ უფრო მოზრდილი მდინარეების აუზებს, ან მეზობელ მცირე აუზებს ცალკეული მდინარის აუზების შექმნისათვის, სადაც ეს შესაძლებელია. როდესაც გრუნტის წყლები კონკრეტული მდინარის აუზს არ განეკუთვნებიან მთლიანობაში, ისინი უნდა განისაზღვროს და მიეკუთვნოს უახლოეს ან ყველაზე უფრო შესაბამის მდინარის აუზის უბანს. სანაპირო წყლები უნდა განისაზღვროს და მიეკუთვნოს უახლოეს და ყველაზე უფრო შესაფერისი მდინარის აუზის უბანს ან უბნებს.
2. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ სათანადო ადმინისტრაციული ზომები შესაბამისი კომპეტენტური ორგანოს დადგენის (იდენტიფიცირების) ჩათვლით, მოცემული დირექტივის წესების გამოყენების მიზნით, მათ ტერიტორიაზე მდებარე თითოეული მდინარის აუზის უბანთან მიმართებით.
3. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ერთზე მეტი წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიის მომცველი მდინარის აუზი განეკუთვნოს მდინარის აუზის საერთაშორისო უბანს. მოცემული წევრი სახელმწიფოების მოთხოვნის საფუძველზე, კომისიამ უნდა იმოქმედოს ამ ტიპის მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნებისათვის მიკუთვნების საკითხის ხელშეწყობისათვის. თითოეულმა წევრმა სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს შესაბამისი ადმინისტრაციული ზომების მიღება, შესაბამისი კომპეტენტური ორგანოს დაფუძნების ჩათვლით, მოცემული დირექტივის წესების გამოყენებისათვის მის ტერიტორიაზე მდებარე ნებისმიერი მდინარის საერთაშორისო აუზის უბნების მონაკვეთზე.

4. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ მე-4 მუხლით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი მიზნებისათვის ამ დირექტივის მოთხოვნებისა და კერძოდ ზომების შესახებ პროგრამების კოორდინირება მდინარის აუზის ყველა უბნისათვის. მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნებისათვის, მოცემულმა წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა ერთად უზრუნველყონ აღნიშნული კოორდინირება და ამ მიზნისათვის შესაძლებელია გამოიყენონ საერთაშორისო ხელშეკრულებებზე დაფუძნებული არსებული სტრუქტურები. მონაწილე წევრი სახელმწიფოების მოთხოვნის საფუძველზე, კომისიამ უნდა იმოქმედოს ზომების შესახებ პროგრამების ჩამოყალიბების ხელშეწყობისათვის.
5. იმ შემთხვევაში, როდესაც მდინარის აუზის უბანი სცილდება ევროგაერთიანების ტერიტორიას, მონაწილე წევრი სახელმწიფო ან სახელმწიფოები უნდა შეეცადონ შესაბამისი კოორდინირების განხორციელებას შესაბამის არა-წევრ სახელმწიფოებთან ერთად, ამ დირექტივის მიზნების განხორციელებისათვის მდინარის აუზის მთლიან უბანზე. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ ამ დირექტივის წესების განხორციელება თავიანთ ტერიტორიაზე.
6. ამ დირექტივის მიზნებისათვის წევრ სახელმწიფოებს შეუძლიათ დააფუძნონ არსებული ეროვნული ან საერთაშორისო ორგანო - როგორც კომპეტენტური ორგანო.
7. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დააფუძნონ კომპეტენტური ორგანო მე-14 მუხლით გათვალისწინებული თარიღისათვის.
8. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ კომისია მათი კომპეტენტური ორგანოების ჩამონათვალით და საერთაშორისო ორგანიზაციების ყველა კომპეტენტური უფლებამოსილი ორგანოებით, რომელთა წევრებიც ისინი არიან სულ ცოტა 6 თვის მანძილზე 24-ე მუხლში აღნიშნული თარიღის შემდგომ. თითოეული კომპეტენტური უფლებამოსილი ორგანოსათვის უზრუნველყოფილი უნდა იყოს I დანართში მოცემული ინფორმაცია.
9. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა შეატყობინონ კომისიას მე-8 მუხლის შესაბამისად მოცემულ ინფორმაციაში ნებისმიერი ცვლილების შეტანის თაობაზე ამ ცვლილების ძალაში შესვლამდე 3 თვით ადრე.

მუხლი 4

გარემოსდაცვითი მიზნები

1. მდინარის აუზებთან დაკავშირებული მართვის გეგმაში დაკონკრეტებული ზომების პროგრამების ამოქმედებისათვის:
  - ა) ზედაპირული წყლებისათვის
    - (I) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა მიიღონ საჭირო ზომები ზედაპირული წყლის ყველა ობიექტის მდგომარეობის გაუარესების წინააღმდეგ, რომლებიც ექცევა მე-6 და მე-7 პარაგრაფების მოქმედების სფეროს ქვეშ, მე-8 პარაგრაფის დარღვევის გარეშე;
    - (II) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დაიცვან, გააუმჯობესონ და აღადგინონ ზედაპირული წყლის ყველა ობიექტი, რომელიც ექცევა, ხელოვნური და ძლიერად მოდიფიცირებული წყლის ობიექტებთან დაკავშირებული, III ქვეპარაგრაფის მოქმედების სფეროში, ამ დირექტივის ძალაში შესვლის შემდეგ არაუმეტეს 15 წელიწადის შემდეგ ზედაპირული წყლის კარგი მდგომარეობის მიღწევისათვის, მე-5 მუხლში მოცემული დებულებების შესაბამისად, რომლებიც მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად დადგენილი დამატებითი პერიოდების გამოყენების და მე-5, 6 და მე-7 პარაგრაფების გამოყენების საგანს წარმოადგენენ, მე-8 პარაგრაფის დარღვევის გარეშე.
    - (III) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დაიცვან და გააუმჯობესონ წყლის ხელოვნური და ძლიერად მოდიფიცირებული ყველა ობიექტი კარგი ეკოლოგიური პოტენციალის ზედაპირული წყლის კარგი ქიმიური მდგომარეობის მიღწევის მიზნით, ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს თხუთმეტი წლის შემდეგ, მე-5 მუხლში მოცემული დებულებების შესაბამისად, რომლებიც მე-4 პარაგრაფის

შესაბამისად დადგენილი დამატებითი პერიოდების (გაგრძელების) გამოყენებას და მე-5, 6 და მე-7 პარაგრაფების გამოყენებას ექვემდებარებიან, მე-8 პარაგრაფის დარღვევის გარეშე.

- (IV) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ საჭირო ზომები მე-16 მუხლის (1) და (8) პუნქტების შესაბამისად პრიორიტეტული ნივთიერებებით გამოწვეული დაბინძურების მნიშვნელოვნად შემცირებისათვის და პრიორიტეტული მანე ნივთიერებების ემისიების, ჩამონადენებისა და დანაკარგის (ან ნამწვის) შემცირების და ლიკვიდაციის მიზნით, მონაწილე მხარეებისათვის I მუხლში მოცემული შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებების დაურღვევლად.

(ბ) გრუნტის წყლებისათვის

- (I) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა მიიღონ ზომები გრუნტის წყლებში დამაბინძურებლების მოხვედრის შეზღუდვისათვის და გრუნტის წყლის ყველა ობიექტის მდგომარეობის გაუარესების წინააღმდეგ, რომლებიც ექცევა ამ მუხლის მე-6 და მე-7 პარაგრაფების მოქმედების სფეროს ქვეშ, მე-8 პარაგრაფის დარღვევის გარეშე და ექცევა მე-11 მუხლის (3) (ჯ) პუნქტის მოქმედების სფეროში.
- (II) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დაიცვან, გააუმჯობესონ და აღადგინონ გრუნტის წყლის ყველა ობიექტი, და უზრუნველყონ ბალანსი გრუნტის წყლის აბსტრაგირებასა და კვებას შორის, ამ დირექტივის ძალაში შესვლის შემდეგ არაუმეტეს 15 წელიწადის შემდეგ, გრუნტის წყლის კარგი მდგომარეობის მიღწევისათვის, მე-5 მუხლში მოცემული დებულებების შესაბამისად, რომლებიც მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად დადგენილი დამატებითი პერიოდების გამოყენების და მე-5, 6 და მე-7 პარაგრაფების გამოყენების საგანს წარმოადგენენ, მე-8 პარაგრაფის დარღვევის გარეშე და ექცევა მე-11 მუხლის (ჯ) პუნქტის მოქმედების სფეროში.
- (III) წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა მიიღონ საჭირო ზომები ადამიანის საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნებისმიერი დამბინძურებლის კონცენტრაციაში მნიშვნელოვანი მზარდი მიმართულების შეცვლისათვის, გრუნტის წყლის დაბინძურების ეფექტურად შემცირებისათვის.

მიმართულების საწინააღმდეგოდ შეცვლისათვის საჭირო ზომები უნდა მიღებულ იქნას მე-17 მუხლის მე-2,4, და მე-5 პარაგრაფების შესაბამისად, ევროგაერთიანების შესაბამისი კანონმდებლობის სათანადო სტანდარტების გათვალისწინებით, რომლებიც ექვემდებარება მე-6 და მე-7 პარაგრაფების გამოყენებას, მე-8 მუხლის დარღვევის გარეშე.

(ც) დაცული ტერიტორიებისათვის

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა მიაღწიონ შესაბამისობას ნებისმიერ სტანდარტებსა და მიზნებთან, ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 15 წლის განმავლობაში, თუ კი ევროგაერთიანების კანონმდებლობაში, რომლის შესაბამისადაც შეიქმნა ცალკეული დაცული ტერიტორიები, სხვაგვარად არ არის დაკონკრეტებული.
2. როდესაც პირველ პარაგრაფში მოცემული ერთზე მეტი მიზანი არის დაკავშირებული წყლის მოცემულ ობიექტთან, გამოიყენება ყველაზე მკაცრი სტანდარტი.
3. წევრმა სახელმწიფოებმა შესაძლებელია მიაკუთვნონ ზედაპირული წყლის ობიექტი ხელოვნურ ან ძლიერად მოდიფიცირებულს, როდესაც:

- (ა) იმ ობიექტის ჰიდრომორფოლოგიური თვისებების ცვლილებებს, რომლებიც საჭიროა კარგი ეკოლოგიური სტატუსის მისაღწევად, ექნებათ მანე ზეგავლენა:

- (I) გარემოზე ფართო გაგებით
- (II) ზღვაოსნობაზე, პორტის ტექნიკურ საშუალებებსა და დასვენების პირობებზე
- (III) სამუშაოებზე, რომლებიც ითვალისწინებს სასმელი წყლის მარაგის დაგროვებას, ენერჯის გენერაციასა და მორწყვას (ირიგაციას);
- (IV) წყლის რეგულირებაზე, დაცვაზე წყალდიდობისაგან, მიწის დრენაჟსა ან
- (V) ადამიანის განვითარებისათვის აუცილებელ სხვა ასევე მნიშვნელოვან საქმიანობებზე.

(ბ) ხელსაყრელი მიზნები, რომლებსაც ემსახურება წყლის ობიექტის ხელოვნური და მოდიფიცირებული მახასიათებლები ვერ იქნება მიღწეული სხვა საშუალებებით, რომლებიც გაცილებით უკეთეს ვარიანტს წარმოადგენენ გარემოს დაცვის თვალსაზრისით, არსებული ტექნიკური პირობებისა და არათანაზომიერი ხარჯების გამო.

ამგვარი მითითება და მისი გამომწვევი მიზეზები განსაკუთრებით ხაზგასმით უნდა იყოს აღნიშნული, მე-16 მუხლით მოთხოვნილ, მდინარის აუზის მართვის გეგმაში, რომელიც უნდა განიხილოს ყოველ 6 წელიწადში ერთხელ.

4. I პარაგრაფით დაწესებული ვადები შესაძლებელია გახანგრძლივდეს წყლის ობიექტებისათვის დასახული მიზნების მიღწევის შეფერხების გამო, იმის უზრუნველყოფით, რომ შემდეგი პირობების შესრულების შემდგომ, წყლის ობიექტის მდგომარეობა აღარ გაუარესდება:

(ა) წვერი სახელმწიფოები გადაწყვეტენ, რომ წყლის ობიექტების მდგომარეობისათვის საჭირო ყველა გაუმჯობესება ვერ იქნება მიღწეული იმ ვადებში, რომლებიც მოცემულია აღნიშნულ პარაგრაფში, გამომდინარე ქვემოთ ჩამოთვლილი მიზეზებიდან თუნდაც მხოლოდ თითოეულის გამო:

- (I) საჭირო გაუმჯობესებების მოცულობა შესაძლებელია მიღწეულ იყოს ფაზებად, რომელთა ხანგრძლივობაც აღემატება მოცემულ ვადებს არსებული ტექნიკური პირობების გამო;
- (II) გაუმჯობესებების მიღწევა მოცემულ ვადებში არათანაზომიერად ძვირი დაჯდება;
- (III) ბუნებრივი პირობები არ იძლევა საშუალებას წყლის ობიექტის მდგომარეობაში დროული გაუმჯობესების მიღწევისა.

(ბ) ვადის გახანგრძლივების ფაქტორი და მისი მიზეზები დეტალურად არის გათვალისწინებული და ახსნილი მე-13 მუხლში მოცემულ მდინარის აუზის მართვის გეგმაში.

(გ) ვადა უნდა გაგრძელდეს მდინარის აუზის გეგმის მაქსიმუმ შემდგომი ორი განახლების დროით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ბუნებრივი პირობები არ იძლევა მიზნების განხორციელების საშუალებას აღნიშნული დროის მონაკვეთში.

(დ) მე-11 მუხლით გათვალისწინებული ზომების რეზიუმე, რომლებიც განიხილება როგორც აუცილებელი ზომები წყლის ობიექტების ეფექტურად და თანდათანობით კარგ მდგომარეობაში მოყვანისათვის გახანგრძლივებული ვადისათვის, ნებისმიერი შეფერხების მიზეზები, რომელთა გამოც ეს ზომები ვერ ამოქმედდება და მათი განხორციელებისათვის გათვალისწინებული განრიგი ჩამოყალიბებულია მდინარის აუზის მართვის გეგმაში. ამ ზომების განხორციელების მიმოხილვა და ნებისმიერი დამატებითი ზომების შეჯამება მოცემული უნდა იყოს მდინარის აუზის მართვის გეგმის განახლებულ ვარიანტში.

5. წვერი სახელმწიფოებს შეუძლიათ ნაკლებად მკაცრი გარემოსდაცვითი მიზნების დასახვა, 1 პარაგრაფში გათვალისწინებული მიზნებთან შედარებით, წყლის იმ ცალკეული ობიექტებისათვის, რომლებიც იმდენად იმყოფებიან ადამიანის საქმიანობის ზემოქმედების ქვეშ, როგორც ეს მე-5 (1) მუხლის შესაბამისად არის დადგენილი, ან მათი ბუნებრივი პირობები ისეთია, რომ აღნიშნული მიზნების მიღწევა შეუძლებელია ან არათანაზომიერად ძვირადღირებული, და როდესაც დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

(ა) გარემოსდაცვითი და სოციალურ-ეკონომიკური საჭიროებების მომსახურება, რომელიც გაწეულია ადამიანის ამ ტიპის საქმიანობით, ვერ იქნება მიღწეული სხვა საშუალებებით, რომლებიც გარემოსდაცვის თვალსაზრისით შესაძლებელია უკეთეს ვარიანტს წარმოადგენდნენ და არ იყვნენ არათანაზომიერი ღირებულებისა.

(ბ) წვერი სახელმწიფოები უზრუნველყოფენ,

- ზედაპირული წყლებისათვის - შეძლებისდაგვარად ყველაზე უფრო მაღალხარისხიანი ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობის მიღწევას, რაც გამოიწვევს ისეთ ზეგავლენას, რომელიც ვერ იქნებოდა თავიდან აცილებული გამომდინარე ადამიანის საქმიანობის ბუნებიდან ან დაბინძირებიდან.
- გრუნტის წყლისათვის - შეძლებისდაგვარად მცირე ცვლილებებს კარგი გრუნტის წყლის მდგომარეობის მისაღწევად, რაც გამოიწვევს ისეთ ზეგავლენას, რომელიც ვერ იქნებოდა თავიდან აცილებული გამომდინარე ადამიანის საქმიანობის ბუნებიდან ან დაბინძურებიდან.
- ნაკლებად მკაცრი გარემოსდაცვითი მიზნების დასახვა და ამის მიზეზები დეტალურად არის მოცემული მე-13 მუხლით გათვალისწინებულ მდინარის აუზის მართვის გეგმაში და ეს მიზნები ხელახლა განიხილება ყოველ ექვს წელიწადში ერთხელ.

6. წყლის ობიექტების მდგომარეობის დროებითი გაუარესება არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ამ ღირეკტივის მოთხოვნებს თუ კი იგი განპირობებულია ბუნებრივი მიზეზებით ან ფორს მაჟორული სიტუაციით, რომლებიც გამონაკლისებს წარმოადგენენ და ვერ იქნებოდნენ გათვალისწინებულნი, განსაკუთრებით კი მძლავრი წყალდიდობები და ხანგრძლივი გვალებები, ან გაუთვალისწინებელი უბედური შემთხვევებით გამოწვეული გარემოებები, როდესაც დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

(ა) მიღებულია ყველა საჭირო ზომა მდგომარეობის შემდგომი გაუარესებისა და სხვა წყლის ობიექტების მიერ, რომლებიც არ ექცვიან აღნიშნული გარემოებების ზემოქმედების ქვეშ, ამ ღირეკტივის მიზნების განხორციელების საფრთხის ქვეშ დაყენების თავიდან ასაცილებლად.

(ბ) ის პირობები, რომელთა საფუძველზეც ეს გარემოებები გამოცხადდება გამონაკლის და გასათვალისწინებლად შეუძლებელ შემთხვევებად, შესაბამისი მანქანებლების მიღების ჩათვლით წარმოდგენილი უნდა იყვნენ მდინარის აუზის მართვის გეგმაში.

(გ) ზომები, რომლებიც მიღებულნი უნდა იყვნენ ასეთი გამონაკლისი გარემოებებისას უნდა იყვნენ შეტანილი ზომების პროგრამაში და არ უნდა აყენებდნენ საფრთხის ქვეშ ამ გარემოებების დასრულების შემდგომ წყლის ობიექტის მდგომარეობის ხარისხის აღდგენას;

(დ) გამონაკლისი გარემოებებით ან იმ გარემოებებით, რომელთა გათვალისწინებაც დასაბუთებულად შეუძლებელია გამოწვეული ზეგავლენა ყოველწლიურად უნდა განიხილოს და, მე-4 (ა) პარაგრაფში მოცემული მიზეზების შესაბამისად, ყველა პრაქტიკული ზომა უნდა იყოს მიღებული წყლის ობიექტის, ამ გარემოებებით გამოწვეულ ზეგავლენამდე არსებული, პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენისათვის, როგორც კი ეს პრაქტიკული თვალსაზრისით მიზანშეწონილი იქნება, და

(ე) გარემოებებით გამოწვეული ზეგავლენის და (ა) და (დ) პარაგრაფების შესაბამისად მიღებული ან მისაღები აღნიშნული ზომების მოკლე მიმოხილვა შეტანილი უნდა იყოს მდინარის აუზის მართვის გეგმის მომდევნო განახლებულ ვარიანტში.

7. წვერი სახელმწიფოები არ იქნებიან წინააღმდეგობაში ამ ღირეკტივისთან, იმ შემთხვევაში თუ:

- მათი წარუმატებლობა გრუნტის წყლის კარგი მდგომარეობის, კარგი ეკოლოგიური მდგომარეობის ან შესაბამისად კარგი ეკოლოგიური პოტენციალის ან ზედაპირული თუ გრუნტის წყლის ობიექტის გაუარესების შეჩერების მიღწევაში განპირობებულია ზედაპირული წყლის ობიექტის ფიზიკური

თვისებების (მახიასათებლების) ახალი მოდიფიკაციებისა ან გრუნტის წყლის დონეების ცვალებადობით (დეფორმაციით) ან

- წარუმატებლობა, ზედაპირული წყლის ობიექტის უმაღლესი (საუკეთესო) მდგომარეობიდან კარგ მდგომარეობაში გადასვლის შენერებაში, განპირობებულია ადამიანის მდგრად განვითარებასთან დაკავშირებული საქმიანობით და დაკმაყოფილებულია ყველა ქვემოთნამოთვლილი პირობები:

- (ა) ყველა პრაქტიკული ნაბიჯია მიღებული წყლის ობიექტზე მავნე ზეგავლენის შერბილებისათვის;
- (ბ) აღნიშნული მოდიფიკაციებისა და დეფორმაციის მიზეზები დეტალურად არის წარმოდგენილი და ახსნილი მე-13 მუხლით მოთხოვნილ მდინარის აუზის მართვის გეგმაში და მიზნები განხილულია ყოველ ექვს წელიწადში ერთხელ.
- (გ) აღნიშნული მოდიფიკაციები და ცვლილებები პირველადი მნიშვნელობის საზოგადოებრივ ინტერესებშია და/ან სარგებელი, რომელიც მოაქვს ახალ მოდიფიკაციებსა და ცვლილებებს ადამიანის ჯანმრთელობისათვის, ადამიანის ჯანმრთელობის უსაფრთხოების შენარჩუნებისა და მდგრადი განვითარებისათვის უფრო პრიორიტეტულია პირველ პარაგრაფში ჩამოყალიბებული მიზნების განხორციელებით გარემოსა და საზოგადოებისათვის მოტანილ სარგებელთან შედარებით, და
- (დ) ხელსაყრელი მიზნები, რომლებსაც ემსახურება წყლის ობიექტის აღნიშნული მოდიფიკაციები და ცვლილებები, გამომდინარე არსებული ტექნიკური პირობებიდან და არათანაზომიერი ხარჯებიდან, შეუძლებელია მიღწეულ იყოს სხვა საშუალებებით, რომლებიც გარემოსდაცვის თვალსაზრისით მნიშვნელოვნად უკეთეს ვარიანტს წარმოადგენენ.

- 8. პარაგრაფების - 3,4,5,6, და 7 გამოყენებისას, წევრმა სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს, ის რომ მათი გამოყენება მუდმივად არ გამორიცხავდეს ან არ უქმნიდეს საფრთხეს ამ დირექტივის მიზნების განხორციელებას, იმავე მდინარის აუზის უბანზე მდებარე სხვა წყლის ობიექტებთან მიმართებაში და შესაბამისობაში იყოს ევროგაერთიანების სხვა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის განხორციელებასთან.
- 9. შესაბამისი ზომები უნდა იყოს მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ახალი დებულებების გამოყენება, მე-3, მე-4, მე-5, მე-6 და მე-7 პარაგრაფების ჩათვლით, უსაფრთხოების (დაცულობის) იმავე დონის გარანტიას იძლეოდეს, როგორც ევროგაერთიანების არსებული კანონმდებლობა.

მუხლი 5.

მდინარის აუზის უბნის დახასიათება, ადამიანის საქმიანობის ზეგავლენა გარემოზე და წყლის გამოყენების (წყალსარგებლობის) ეკონომიკური ანალიზი.

- 1. თითოეულმა წევრმა სახელმწიფომ მის ტერიტორიაზე მდებარე თითოეული მდინარის აუზის უბნისათვის ან მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნისათვის უნდა უზრუნველყოს:
  - მისი მახასიათებლების ანალიზის
  - ზედაპირულ წყალზე ან გრუნტის წყალზე ადამიანის საქმიანობით გამოწვეული ზემოქმედების მიმოხილვისა და
  - წყლის გამოყენების ეკონომიკური ანალიზის

განხორციელება, II და III დანართებში მოცემული ტექნიკური სპეციფიკაციების შესაბამისად და მათი განხორციელების დასრულება არაუგვიანეს ოთხ წელიწადში ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან.

I პარაგრაფში აღნიშნული ანალიზები და მიმოხილვები (ანგარიშები) უნდა განიხილოს და საჭიროების შემთხვევაში განახლდეს ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 13 წლის შემდეგ და შემდგომ კი განახლდეს ყოველ ექვს წელიწადში ერთხელ.

მუხლი 6.

დაცული ტერიტორიების რეესტრი

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ თითოეული მდინარის აუზის უბანზე მდებარე ტერიტორიების, რომლებიც ევროგაერთიანების სპეციალური კანონმდებლობით საჭიროებენ საგანგებო დაცვას მათი ზედაპირული და გრუნტის წყლების ან წყალთან უშუალოდ დაკავშირებული ჰაბიტატებისა და სახეობების დაცვისათვის, რეესტრის ან რეესტრების შექმნა. მათ უნდა უზრუნველყონ, რომ რეესტრის შედგენა დასრულდეს ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს ოთხი წლის შემდეგ.
2. რეესტრი ან რეესტრების უნდა მოიცავდნენ მე-7 (1) მუხლში განსაზღვრულ წყლის ყველა ობიექტსა და IV დანართში მოცემულ ყველა დაცულ ტერიტორიას.
3. თითოეული მდინარის აუზის უბნისათვის რეესტრი ან დაცული ტერიტორიების რეესტრები მუდმივ შემოწმებასა და განახლებას უნდა დაექვემდებაროს.

მუხლი 7

სასმელი წყლის აბსტრაგირებისათვის გამოყენებული წყლები

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა განსაზღვრონ თითოეული მდინარის აუზის უბანში - წყლის ყველა ობიექტი, რომელიც გამოიყენება ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი წყლის, რომელიც უზრუნველყოფს დღეში საშუალოდ 10 მ³ ან ემსახურება 50-ზე მეტ კაცს, აბსტრაგირებისათვის, და
– წყლის იმ ობიექტებისა, რომელიც მომავალში ამგვარი გამოყენებისათვის იქნება განკუთვნილი.

V დანართის შესაბამისად წევრმა სახელმწიფოებმა მონიტორინგი უნდა გაუკეთონ იმ ობიექტებს, რომლებიც V დანართის მიხედვით უზრუნველყოფენ საშუალოდ დღეში 100 მ³.

2. I პარაგრაფში განსაზღვრული წყლის თითოეული ობიექტისათვის, გარდა ამ დირექტივის მოთხოვნების შესაბამისად მე-4 მუხლის მიზნების განხორციელებისა და ზედაპირული წყლებისათვის მე-16 მუხლის მიხედვით ევროგაერთიანების დონეზე დადგენილი ხარისხის სტანდარტების შესაბამისობისა, წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ გამოყენებული წყლის გადამამუშავებელი რეჟიმის საშუალებითა და ევროგაერთიანების კანონმდებლობის შესაბამისად, მიღებული წყალი უნდა აკმაყოფილებდეს 80/778/ ჩ დირექტივის მოთხოვნებს, რომელსაც ცვლის 98/83/ ჩ დირექტივა.
3. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ განსაზღვრული წყლის ობიექტების დაცვა მათი ხარისხის გაუარესების თავიდან ასაცილებლად სასმელი წყლის წარმოებაში გამოყენებული რექტიფიკაციის (გაწმენდის) გადამამუშავების დონის შემცირების მიზნით. წევრ სახელმწიფოებს შეუძლიათ ჩამოაყალიბონ დაცული ზონები წყლის აღნიშნული ობიექტებისათვის.

მუხლი 8.

ზედაპირული წყლის მდგომარეობის მონიტორინგი, გრუნტის წყლის მდგომარეობა და დაცული ტერიტორიები.

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ პროგრამების შემუშავება წყლის მდგომარეობის მონიტორინგისათვის თითოეული მდინარის აუზის უბანში წყლის მდგომარეობის შესაბამისი და დეტალური მიმოხილვისათვის:
– ზედაპირული წყლებისათვის ასეთი პროგრამები უნდა მოიცავდნენ:

- (I) ეკოლოგიური და ქიმიურ მდგომარეობისა და ეკოლოგიური პოტენციალის შესატყვისი დინების მაჩვენებლის მოცულობას და დონეს, და
- (II) ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობებს და ეკოლოგიურ პოტენციალს;
  - გრუნტის წყლებისათვის ამგვარი პროგრამები უნდა მოიცავდნენ - მონიტორინგს და ქიმიურ და რადიონობრივ მდგომარეობებს,
  - დაცული ტერიტორიებისათვის ზემოთ აღნიშნული პროგრამები დამატებით უნდა მოიცავდნენ ევროკავშირის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ იმ სპეციფიკაციებს, რომელთა საფუძველზეც განისაზღვრა ცალკეული დაცული ტერიტორია.
- 2. ეს პროგრამები უნდა ამოქმედდეს ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს ექვსი წლის შემდეგ, თუ კი მოცემულ კანონმდებლობაში არ არის სხვანაირად დაკონკრეტებული. ამ ტიპის მონიტორინგი შესაბამისობაში უნდა იყოს V დანართის მოთხოვნებთან.
- 3. წყლის მდგომარეობის ანალიზისა და მონიტორინგისათვის გათვალისწინებული სპეციფიკაციები ჩამოყალიბებული უნდა იყოს 21-2 მუხლში მოცემული პროცედურის შესაბამისად.

მუხლი 9.

წყლის მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება

- 1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა გაითვალისწინონ წყლის მომსახურების ხარჯების ანაზღაურების პრინციპი, გარემოსდაცვითი და რესურსების ხარჯების ჩათვლით, III დანართის მიხედვით განხორციელებულ ეკონომიკურ ანალიზთან მიმართებით და კერძოდ - დამბინძურებელი იხდის - პრინციპის შესაბამისად.
- 2010 წლისათვის წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ
- რომ წყალზე ფასდადების პოლიტიკა უზრუნველყოფდეს წყალმოსარგებლესათვის შესაბამისი სტიმულის განქნას წყლის ეფექტურად მოხმარებისათვის და ამით ხელი შეეწყოს ამ დირექტივის გარემოსდაცვითი მიზნების განხორციელებას,
  - წყლის სხვადასხვა მოხმარების შესაბამისი შენატანი (კონტრიბუცია) წყლის ხარჯების ანაზღაურებაში, განაწილებული, როგორც მინიმუმ, წარმოებაში, საყოფაცხოვრებო მოხმარებასა და სოფლისმეურნეობაში, რომელიც დაფუძნებული იქნება III დანართის მიხედვით წარმოებულ ეკონომიკურ ანალიზზე და გაითვალისწინებს -დამბინძურებელი იხდის - პრინციპს.
- წევრ სახელმწიფოებს შეუძლიათ აღნიშნულის განხორციელებისას გაითვალისწინონ ანაზღაურების როგორც სოციალური, გარემოსდაცვითი და ეკონომიკური ზეგავლენები, ასევე მოცემული (ზეგავლენის ქვეშ მყოფი) რეგიონებისა ან რეგიონის გეოგრაფიული და კლიმატური პირობები.
- 2. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა განაცხადონ მდინარის აუზის უბნის გეგმაში I პარაგრაფის განხორციელებისათვის დაგეგმილი ზომების შესახებ, რაც ხელს შეუწყობს ამ დირექტივის გარემოსდაცვითი მიზნების განხორციელებასა და სხვადასხვა მიზნით წყალსარგებლობისათვის გაკეთებული შენატანების საფუძველზე წყლის მოხმარების ხარჯების ანაზღაურებას.
  - 3. ამ მუხლით გათვალისწინებული არანაირი დებულებები არ უნდა აფერხებდნენ კონკრეტული (სპეციფიკური) აღმკვეთი და პროფილაქტიკური ზომების დაფინანსებას დირექტივის მიზნების მიღწევისათვის.
  - 4. წევრი სახელმწიფოები არ უნდა იყვნენ წინააღმდეგობაში მოცემულ დირექტივასთან თუ კი ისინი, დამკვიდრებული პრაქტიკის საფუძველზე, გადაწყვიტავენ არ გამოიყენონ I პარაგრაფის დებულებების მეორე წინადადება წყლის გამოყენების (წყალსარგებლობასთან) საქმიანობასთან დაკავშირებით, იმ

შემთხვევაში თუ ეს საფრთხის ქვეშ არ აყენებს მოცემული დირექტივის დანიშნულებასა (მრწამსს) და მისი მიზნების მიღწევას. წევრი სახელმწიფოებმა უნდა განაცხადონ I პარაგრაფის მეორე წინადადების არ გამოყენების მიზეზების შესახებ მდინარის აუზის მართვის გეგმებში.

მუხლი 10.

კომბინირებული მიდგომა წერტილოვანი და დიფუზიური წყაროებისადმი

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ რომ მე-2 პარაგრაფში აღნიშნული გრუნტის წყლის ყველა ჩამონადენი (ჩამდინარი წყალი) ზედაპირულ წყალში გაკონტროლდეს ამ მუხლში მოცემული კომბინირებული მიდგომის საფუძველზე.
2. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ შემდეგი საქმიანობების განსაზღვრა და განხორციელება:

(ა) ემისიის კონტროლი არსებული საუკეთესო ტექნოლოგიის საშუალებით, ან

(ბ) ემისიის შესაბამისი ზღვრული მოცულობები, ან

(გ) დიფუზიური ზეგავლენის შემთხვევაში - კონტროლი, რომელიც მოიცავს შესაბამის საუკეთესო გარემოსდაცვით პრაქტიკას, რომელიც ჩამოყალიბებულია:

- მთლიანი დაბინძურების აღკვეთისა და კონტროლის შესახებ 1996 წლის 24 სექტემბრის 96/61/ ჩ საბჭოს დირექტივაში,

- ურბანული ნარჩენი წყლის გადამუშავების შესახებ 1991 წლის 21 მაისის 91/271/ ჩ საბჭოს დირექტივაში,

- სასოფლმეურნეო წყაროების (21) ნიტრატების დაბინძურებისაგან წყლის დაცვის შესახებ 1991 წლის 12 დეკემბრის 91/676/ ჩ საბჭოს დირექტივაში,

- ამ დირექტივის მე-16 მუხლის შესაბამისად მიღებულ დირექტივებში,

- IX დანართში ჩამოთვლილ დირექტივებში

- ევროგაერთიანების ნებისმიერ სხვა შესაბამის კანონმდებლობაში

ამ დირექტივის მიღებიდან არაუგვიანეს 12 წლის შემდეგ, თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული მოცემული კანონმდებლობით.

3. იმ შემთხვევაში როდესაც ამ დირექტივის, IX დირექტივაში ჩამოთვლილი დირექტივებისა და ან ევროგაერთიანების სხვა კანონმდებლობის შესაბამისად დადგენილი მიზანი ან ხარისხის სტანდარტი საჭიროებს მე-2 პარაგრაფის გამოყენებიდან გამომდინარე პირობებთან შედარებით უფრო მკაცრ პირობებს - შესაბამისად დადგენილი უნდა იყოს ემისიის უფრო მკაცრი კონტროლი.

მუხლი 11

ზომების პროგრამა

1. თითოეულმა წევრმა სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს თითოეული მდინარის აუზის უბნისათვის ან მის ტერიტორიაზე მდებარე მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნის ნაწილისათვის ზომების პროგრამა, მე-5 მუხლით გათვალისწინებული ანალიზების შედეგების გათვალისწინებით, მე - 4 მუხლში მოცემული მიზნების განხორციელებისათვის. ზომების ამგვარი პროგრამები შესაძლებელია ეყრდნობოდეს ეროვნულ დონეზე მიღებული კანონმდებლობით დადგენილ ზომებს და მოიცავდეს წევრი სახელმწიფოს მთელ ტერიტორიას. საჭიროებისამებრ წევრ სახელმწიფოს შეუძლია მიიღოს მდინარის აუზის ყველა უბნისათვის და/ან მის ტერიტორიაზე განლაგებული მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნისათვის გამოსაყენებელი ზომები.

2. ზომების თითოეული პროგრამა უნდა მოიცავდეს მე-3 პარაგრაფში დაკონკრეტებულ “ძირითად” ზომებს, და საჭიროების შემთხვევაში ”დამატებით” (დამხმარე) ზომებსაც.
3. “ძირითადი ზომები” წარმოადგენენ მინიმალურ მოთხოვნებს შესაბამისობაში ყოფნისათვის და უნდა მოიცავდნენ:
  - (ა) წყლის დაცვისათვის გათვალისწინებულ ევროგაერთიანების კანონმდებლობის განხორციელებისათვის საჭირო ზომებს, მე-10 მუხლსა და VI დანართის ა პუნქტში დაკონკრეტებული კანონმდებლობით მოთხოვნილი ზომების ჩათვლით;
  - (ბ) ზომებს, რომლებიც შესაბამისად არის მინიშნული მე-9 მუხლის მიზნებიდან გამომდინარე;
  - (გ) წყლის ეფექტური და სტაბილური მოხმარებისათვის ხელშემწყობ ზომებს, მე-4 მუხლში დაკონკრეტებული მიზნების მიღწევის საფრთხის ქვეშ დაყენების თავიდან ასაცილებლად.
  - (დ) მე-7 მუხლის მოთხოვნების შესაბამის ზომებს, წყლის ხარისხის დაცვისათვის განკუთვნილი ზომების ჩათვლით, სასმელი წყლის წარმოებისათვის საჭირო გამწმენდი გადაამუშავების ხარისხის შემცირების მიზნით.
  - (ე) მტკნარი ზედაპირული წყლისა და გრუნტის წყლის აბსტრაგირებასა და მტკნარი ზედაპირული წყლის ჩაქვივის (წყალსაცავში მოთავსების) კონტროლი და წინასწარი უფლებამოსილების (ლიცენზირების) მოთხოვნა აბსტრაგირებისა და ჩაქვივისათვის. აღნიშნული კონტროლი (შემოწმებები) უნდა პერიოდულად განიხილოს და საჭიროების შემთხვევაში განახლდეს. წვერ სახელმწიფოებს შეუძლიათ გაათავისუფლონ კონტროლისაგან აბსტრაგირება და ჩაქვივა, რომელსაც არ გააჩნია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა წყლის მდგომარეობაზე;
  - (ფ) კონტროლი, გრუნტის წყლის ხელოვნური კვებისა და მომატებისათვის წინასწარი უფლებამოსილების მოთხოვნის ჩათვლით. წყლის გამოყენება შესაძლებელია მომდინარეობდეს ნებისმიერი ზედაპირული და გრუნტის წყლიდან, იმის უზრუნველყოფით რომ აღნიშნული წყაროს გამოყენება საფრთხის ქვეშ არ დააყენებს გრუნტის წყლის მომატებული და ნაკლები ობიექტის წყაროსათვის დადგენილი გარემოსდაცვითი მიზნების განხორციელებას. აღნიშნული კონტროლები პერიოდულად უნდა განიხილოს და საჭიროების შემთხვევაში განახლდეს.
  - (გ) წერტილოვანი წყაროს ჩამონადენებისათვის, რომლებსაც შეუძლიათ გამოიწვიონ დაბინძურება - წინასწარი რეგულირების მოთხოვნა დამბინძურებლების წყალში მოხვედრის აკრძალვის თაობაზე ან წინასწარი უფლებამოსილების თაობაზე ან რეგისტრაციისა, რომელიც დაფუძნებული იქნება სავალდებულო წესებზე, რომლებიც ადგენენ მოცემული დამბინძურებლებისათვის ემისიის კონტროლს, მე-10 და მე-16 მუხლების შესაბამისი კონტროლის (შემოწმებების) ჩათვლით. აღნიშნული შემოწმებები პერიოდულად უნდა განიხილოს და საჭიროებისას განახლდეს;
  - (დ) დაბინძურების გამომწვევი დიფუზიური წყაროებისათვის – დამბინძურებლებით გამოწვეული შედეგების აღმკვეთი ან საკონტროლო ზომები. კონტროლი შესაძლებელია წარმოდგენილი იყოს წინასწარი რეგულირების თაობაზე მოთხოვნის სახით, როგორცაა დამბინძურებლების წყალში მოხვედრის აღკვეთა, ზოგად სავალდებულო წესებზე დაფუძნებული წინასწარი უფლებამოსილება ან რეგისტრაცია, იმ შემთხვევაში თუ ამგვარი მოთხოვნა ევროგაერთიანების კანონმდებლობით სხვაგვარად არ არის გათვალისწინებული. ამგვარი კონტროლი პერიოდულად შემოწმდება და საჭიროების შემთხვევაში განახლდება.
  - (ე) მე-5 მუხლსა და II დანართში განსაზღვრულ ნებისმიერი არსებითი მავნე ზეგავლენა წყლის მდგომარეობაზე, კერძოდ კი ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ წყლის ობიექტების ჰიდრომორფოლოგიური პირობების შესაბამისობას ხელოვნურად ან ძლიერ მოდიფიცირებლად მინიშნული წყლების ობიექტების მიმართ მოთხოვნილი ეკოლოგიური სტატუსისა და კარგი ეკოლოგიური პოტენციალის მიღწევას.

ამ მიზნით განხორციელებული შემოწმებები შესაძლებელია წარმოდგენილი იყვნენ სავალდებულო წესებზე დაფუძნებული წინასწარი უფლებამოსილებისა ან რეგისტრაციის მოთხოვნის სახით თუ კი ამგვარი მოთხოვნა სხვაგვარად არ არის გათვალისწინებული ევროგაერთიანების კანონმდებლობით. ამგვარი შემოწმებები პერიოდულად განიხილება და საჭიროების შემთხვევაში განახლდება.

გრუნტის წყალში დამბინძურებლების პირდაპირი ჩამონადენების აკრძალვა ექვემდებარება შემდეგ დებულებებს:

(ვ) წვერ სახელმწიფოებს შეუძლიათ ნებართვის გაცემა გეოთერმული მიზნებისათვის გამოყენებული წყლის ხელახალ ჩაშვებაზე იმავე წყალშემცველ პორიზონტში.

მათ ასევე შეუძლიათ ნებართვის გაცემა შემდეგი პირობების დაკონკრეტებით:

- საკვლევაძიებო, პიდროკარბონატების ამოღებისა და სამთო საქმიანობების შედეგად წარმოქმნილი ნივთიერებების შემცველი წყლის ჩაშვება და ტექნიკური მიზნით წყლის ჩაშვება იმ გეოლოგიურ მინაკუთვებში რომლებიდანაც ამოღებულ იქნა პიდროკარბონატები ან სხვა ნივთიერებები ან იმ გეოლოგიურ მინაკუთვებში (ფორმაციებში) რომლებიც ბუნებრივი მიზეზების გამო არახელსაყრელნი არიან სხვა მიზნებისათვის. ამგვარი ჩაშვებები არ უნდა მოიცავდეს სხვა ნივთიერებებს, გარდა ზემოთ აღნიშნული საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნივთიერებებისა,
- მადარობიდან და კარიერებიდან ამოქაჩული ან სამოქალაქო საინჟინრო საქმიანობასთან დაკავშირებული გრუნტის წყლის ხელახალი ჩაშვება,
- ბუნებრივი ან თხევადი პეტროლეუმ გაზი ( ) გეოლოგიურ ფორმაციებში შენახვის მიზნებისათვის, რომლებიც ბუნებრივი მიზეზებით არასოდეს არ არიან გამოსადეგი სხვა მიზნებისათვის,
- სხვა გეოლოგიურ ფორმაციებში დასაწყობების მიზნით ბუნებრივი ან თხევადი გაზის ( ) ჩაშვება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს გაზით მომარაგების უსაფრთხოების პირველადი მოთხოვნა და როდესაც ჩაშვებისას თავიდან იქნება აცილებული არსებული და სამომავლო საფრთხე გრუნტის წყლის არსებული ხარისხის გაუარესებისა,
- მშენებლობა, სამოქალაქო ინჟინირება და აღმშენებლობითი სამუშაოები და სხვა მსგავსი სამუშაოები გრუნტის წყლებთან დაკავშირებულ მიწაზე ამ მიწაში. ამ მიზნებისათვის წვერ სახელმწიფოებს შეუძლიათ მიიღონ გადაწყვეტილება ამგვარი სამუშაოების ნებადართულად მიხნევის შესაძლებლობის თაობაზე, იმის უზრუნველყოფით, რომ ისინი განხორციელდება წვერი სახელმწიფოს მიერ ჩამოყალიბებული, ამგვარ საქმიანობასთან დაკავშირებული, ზოგადი სავალდებულო წესების შესაბამისად.
- წყლის იმ ობიექტების დახასიათებისათვის, დაცვისა და გამოსწორებისათვის სამცენიერო მიზნით მცირე რაოდენობით ნივთიერებების ჩაშვება, რომლებისთვისაც მკაცრად არის შეზღუდული აღნიშნული მიზნებისათვის საჭირო რაოდენობა, იმის უზრუნველყოფით რომ ნივთიერებების ამგვარი ჩაშვება (ჩამონაკადები) არ შეაფერხებს გრუნტის წყლის აღნიშნული ობიექტისათვის დასახული გარემოსდაცვითი მიზნების მიღწევას.

(ვ) მე-16 მუხლის შესაბამისად გათვალისწინებულია: ზედაპირული წყლის დაბინძურების ლიკვიდაციისათვის საჭირო ზომები, რომლებიც განხორციელდება მე16 (2) მუხლის მიხედვით შეთანხმებული პრიორიტეტული ნივთიერებების ჩამონათვალში მოცემული ნივთიერებების საშუალებით და სხვა ნივთიერებების საშუალებით დაბინძურების ეფექტური შემცირებისათვის, რომელთა არ გამოყენების შემთხვევაში წვერი სახელმწიფოები ვერ განახორციელებენ მე-4 მუხლით ზედაპირული წყლებისათვის დადგენილ მიზნებს.

(ღ) ნებისმიერი ზომები, რომლებიც საჭიროა ტექნიკური მოწყობილობა-დანადგარებიდან მნიშვნელოვანი ნაშენების (დანაკარგების) გამოყოფის თავიდან აცილებისათვის და შემთხვევითი დაბინძურების ინციდენტების ზეგავლენის შემცირებისათვის, რომლებიც მაგ. შესაძლებელია გამოწვეულნი იყვნენ წყალდიდობებით, ამგვარი მოვლენების წინასწარი გამოძიებისა და მათ შესახებ წინასწარი გაფრთხილების სისტემების გზით, და იმ უბედური შემთხვევებისას, რომელთა გათვალისწინებაც წინასწარ შეუძლებელია ყველა შესაბამისი ზომების გათვალისწინებით, რომლებიც საჭიროა წყლის ეკოსისტემებისათვის არსებული საფრთხის შესამცირებლად.

4. “ დამატებითი (დამხმარე) ზომები” წარმოადგენენ ძირითადი ზომების დამატებით შედგენილ და განხორციელებულ ზომებს, მე-4 მუხლის შესაბამისად დადგენილი მიზნების მიღწევისათვის. VI დანართის ბ ნაწილში მოცემულია ამგვარი ზომების არასრული სია.

წვერ სახელმწიფოებს ასევე შეუძლიათ მიიღონ შემდგომი დამატებითი (დამხმარე) ზომები ამ დირექტივით გათვალისწინებული წყლის დამატებითი დაცვისა და მდგომარეობის გამოსწორებისათვის, I მუხლით გათვალისწინებული საერთაშორისო ხელშეკრულებების განხორციელების ჩათვლით.

5. იმ შემთხვევაში, როდესაც მონიტორინგი ან სხვა მონაცემები მიუთითებენ იმის თაობაზე, რომ მე-4 მუხლით გათვალისწინებული მიზნების განხორციელება სათუთაა წყლის ობიექტისათვის, წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ:

- შესაძლო წარუმატებლობის შემთხვევების გამოკვლევა
- შესაბამისი ნებართვებისა და უფლებამოსილებების (ლიცენზიების) სათანადო შემოწმება და განხილვა
- მონიტორინგის პროგრამების სათანადო განხილვა და წესრიგში მოყვანა, და
- შესაძლო საჭირო დამატებითი ზომებით დადგენილი მიზნების მიღწევისათვის უფრო მკაცრი გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტების შემუშავება, V დანართში მოცემული პროცედურის მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, როდესაც აღნიშნული მიზეზები გამომდინარეობენ ბუნებრივი გარემოებებიდან ან ფორს მაჟორიდან და გამონაკლისებს წარმოადგენენ და მათი წინასწარ დასაბუთებულად გათვალისწინება შეუძლებელია, კერძოდ კი მძლავრი წყალდიდობები, ხანგრძლივი გვალები, წვერ სახელმწიფოს მე-4 (6) მუხლის შესაბამისად შეუძლია უსარგებლოდ მიიჩნიოს დამატებითი ზომების მიღება.

6. მე-3 პარაგრაფის თანახმად ზომების განხორციელებისას წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა გადადგან სათანადო ნაბიჯები, რომ არ გაიზარდოს სახლავო წყლების დაბინძურება. არსებული კანონმდებლობის დარღვევის გარეშე, მე-3 პარაგრაფის თანახმად მიღებული ზომები არანაირი პირდაპირი ან არაპირდაპირი მიზეზით არ უნდა იწვევდნენ ზედაპირული წყლის დაბინძურების გაზრდას. ეს მოთხოვნა არ უნდა გავრცელდეს იმ შემთხვევაში თუ მას მოყვება გარემოს მთლიანი დაბინძურება.

7. ზომების პროგრამები უნდა დადგინდეს ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 9 წლის შემდეგ და ყველა აღნიშნული ზომა უნდა ამოქმედდეს ამ თარიღიდან არაუგვიანეს 12 წლის შემდეგ.

8. ზომების პროგრამა უნდა განიხილოს და საჭიროების შემთხვევაში განახლდეს მოცემული დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 15 წლის შემდეგ და შემდგომში ყოველ 6 წელიწადში. ნებისმიერი ახალი ან შესწორებული ზომები რომლებიც დადგინდება განახლებული პროგრამით უნდა ამოქმედდეს მათი დადგენიდან სამი წლის განმავლობაში.

მუხლი 12.

საკითხები რომელთა გადაწყვეტაც წვერი სახელმწიფოს დონეზე შეუძლებელია.

1. იმ შემთხვევაში, როდესაც წვერი სახელმწიფო განსაზღვრავს მის წყლებზე ზეგავლენის მქონე საკითხს, მაგრამ თავად არ შეუძლია მისი გადაწყვეტა მას შეუძლია ამ საკითხის შესახებ აცნობოს კომისიას ან ნებისმიერ სხვა მოცემულ წვერ სახელმწიფოს და წარმოადგინოს რეკომენდაციები ამ საკითხის გადაწყვეტისათვის.
2. კომისიამ უნდა უპასუხოს წვერი სახელმწიფოების შეტყობინებასა ან რეკომენდაციებს 6 თვის განმავლობაში.

მუხლი 13.

მდინარის აუზის მართვის გეგმები

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ მდინარის აუზის მართვის გეგმის შემუშავება მთლიანად მათ ტერიტორიაზე მდებარე თითოეული მდინარის აუზის უბნისათვის.
2. მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნის შემთხვევაში, წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ კოორდინირება მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნისათვის ერთიანი მართვის გეგმის შემუშავების მიზნით. იმ შემთხვევაში თუ მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნისათვის ამგვარი მართვის გეგმა არ შემუშავდება წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა შეიმუშავონ მდინარის აუზის მართვის გეგმები, რომლებიც მოიცავენ მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნის იმ ნაწილებს მაინც, რომლებიც მათ ტერიტორიაზე განლაგებული ამ ღირეპტივის მიზნების განხორციელებისათვის.
3. მდინარის აუზის ისეთი საერთაშორისო უბნის შემთხვევაში, რომელიც ცილდება ევროგაერთიანების საზღვრებს, წევრმა სახელმწიფოები უნდა შეეცადონ მდინარის აუზის ერთიანი მართვის გეგმის შემუშავებას და შესაძლებლობის შემთხვევაში გეგმა უნდა მოიცავდეს მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნის იმ მონაკვეთებს მაინც, რომლებიც მოცემული წევრი სახელმწიფოების ტერიტორიაზე მდებარეობენ.
4. მდინარის აუზის მართვის გეგმა უნდა მოიცავდეს VII დანართში დაკონკრეტებულ ინფორმაციას.
5. მდინარის აუზის მართვის გეგმებს შესაძლებელია დაემატოს უფრო დეტალური პროგრამებისა და ქვე-აუზებთან, უბნებთან, მდინარის შესართავებთან და წყლის ტიპთან დაკავშირებული მართვის გეგმები, წყლის მართვის კონკრეტული ასპექტების მართვისათვის. აღნიშნული ზომების განხორციელება არ ანთავისუფლებს წევრ სახელმწიფოებს ამ ღირეპტივით დაკისრებული სხვა ვალდებულებებისაგან.
6. მდინარის აუზის მართვის გეგმები უნდა გამოქვეყნდეს ამ ღირეპტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 9 თვის შემდეგ.
7. მდინარის აუზის მართვის გეგმები უნდა განიხილოს და განახლდეს ამ ღირეპტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 15 წლის შემდეგ და შემდგომ ყოველ 6 წელიწადში ერთხელ.

მუხლი 14.

საჯარო ინფორმაცია და კონსულტაციები

1. წევრმა სახელმწიფოებმა ხელი უნდა ხელი შეუწყონ ყველა დაინტერესებული მხარის ჩაბმას ამ ღირეპტივის განხორციელებაში, კერძოდ მდინარის აუზის მართვის გეგმის წარმოებაში, განხილვასა და განახლებაში. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ თითოეული მდინარის აუზის უბანთან დაკავშირებით შემდეგი ინფორმაციის გამოქვეყნება და მისი ხელმიწაწვდომობა საზოგადოებისათვის თვისი კომენტარებისა და შენიშვნების გასაკეთებლად, მისი მომხმარებლების (გამომყენებლების) ჩათვლით:
  - (ა) გეგმის შექმნისათვის საჭირო განრიგი და სამუშაო პროგრამა, მისაღები საკონსულტაციო ზომების შესახებ განაცხადის ჩათვლით დადგენილი უნდა იყოს სულ ცოტა სამი წლით ადრე ვიდრე დაიწყება ის პერიოდი, რომელსაც ეხება გეგმა;
  - (ბ) მდინარის აუზში გამოვლენილი წყლის მართვასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი საკითხების შუალედური მიმოხილვა - სულ ცოტა ორი წლით ადრე გეგმით გათვალისწინებული პერიოდის დაწყებამდე.
  - (გ) მდინარის აუზის მართვის გეგმის პროექტის ასლები - ერთი წლით ადრე გეგმით გათვალისწინებული პერიოდის დაწყებამდე. მოთხოვნის საფუძველზე, მდინარის აუზის მართვის პროექტის ჩამოყალიბებისას გამოყენებული ძირითადი დოკუმენტების და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა დაშვებული იქნება.
2. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დართონ ნება წერილობითი ფორმით კომენტარების გაკეთებაზე და ამ დოკუმენტების ხელმისაწვდომობაზე არა ნაკლებ 6 თვის განმავლობაში რათა უზრუნველყოფილ იქნას ამ პროცესში მონაწილეობა და კონსულტაციები.
3. 1 და 2 პარაგრაფი ასევე უნდა ვრცელდებოდეს მდინარის აუზის მართვის განახლებული გეგმის ვარიანტზეც.

მუხლი 15.

ანგარიშის გაკეთება (ანგარიშგება)

1. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა გაუზიარონ მდინარის აუზის მართვის გეგმები და მათი შესაბამისი განახლებული ვარიანტები კომისიასა და ნებისმიერ სხვა მოცემულ წევრ სახელმწიფოს, მათი გამოქვეყნებიდან სამი თვის განმავლობაში:
  - (ა) მდინარის აუზის იმ უბნებისათვის, რომლებიც მთლიანად წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიაზე არიან განლაგებული, ან მდინარის აუზის მართვის გეგმები, რომლებიც მოიცავენ ეროვნულ ტერიტორიას და მე-13 მუხლის შესაბამისად არიან გამოქვეყნებული;
  - (ბ) მდინარის აუზის საერთაშორისო უბნებისათვის, მდინარის აუზის მართვის გეგმის ის ნაწილი მაინც, რომელიც მოიცავს წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიას.
2. წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა წარმოადგინონ შემაჯამებელი ანგარიშები:
  - მე-5 მუხლით მოთხოვნილი ანალიზისა, და
  - მე-8 მუხლის მიხედვით შედგენილი მონიტორინგის პროგრამის ჩათვლით, რომლებიც ხორციელდება მდინარის აუზის მართვის პირველი გეგმისათვის მისი დადგენის შემდეგ სამი თვის განმავლობაში.
3. მე-13 მუხლით გათვალისწინებული თითოეული მდინარის აუზის მართვის გეგმის ან მისი განახლებული ვარიანტის გამოქვეყნებიდან სამი თვის განმავლობაში წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა წარადგინონ შუალედური ანგარიშები, რომლებშიც აღწერილი უნდა იყოს დაგეგმილი ზომების პროგრამის განხორციელების პროგრესი.

მუხლი 16.

წყლის დაბინძურების წინააღმდეგი სტრატეგიები

1. ევროპარლამენტმა და საბჭომ უნდა მიიღოს სპეციფიური ზომები ცალკეული დაბინძურებლებისა ან დაბინძურებლების ჯგუფის მიერ, რომლებიც მნიშვნელოვან საფრთხეს (რისკს) უქმნიან აკვატურ გარემოს ან მისი საშუალებით ქმნიან ამ საფრთხეს, სასმელი წყლის აბსტრაგირებისათვის გამოყენებული წყლისათვის აღნიშნული რისკის ჩათვლით, წყლის დაბინძურების წინააღმდეგ. აღნიშნული დამაბინძურებლების წინააღმდეგ მიღებული ზომები მიზნად უნდა ისახავდნენ მათ მნიშვნელოვანწილად შემცირებას, პრიორიტეტული მავნე ნივთიერებებთან დაკავშირებით, როგორც მე-2 (3) მუხლშია განსაზღვრული, მათი ჩამონაკადების (ჩაშვების), ემისიებისა და დანაკარგების (ნამწვის) შეწყვეტასა და შემცირებას. ამგვარი ზომები მიღებული უნდა იყვნენ ევროგაერთიანების მიერ, ევროგაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებაში მოცემული პროცედურების შესაბამისად, წარმოდგენილ წინადადებებზე დაყრდნობით.
2. კომისიამ უნდა წარმოადგინოს წინადადება, რომელშიც მოცემული იქნება იმ ნივთიერებებს შორის ამორჩეული პრიორიტეტული ნივთიერებების სია, რომლებიც მნიშვნელოვან საფრთხეს უქმნიან აკვატურ გარემოს ან მნიშვნელოვან საფრთხეს ქმნიან ამ გარემოს საშუალებით. ნივთიერებები პრიორიტეტულად იქნებიან მიჩნეულნი მათ წინააღმდეგ ზომების მისაღებად გამომდინარე იმ რისკისა, რომელსაც ისინი უქმნიან აკვატურ სისტემას ან ქმნიან აკვატური სისტემის საშუალებით და რომელიც განსაზღვრულია:
  - (ა) № 793/93(ჩ) (22)რეგლამენტით, 91/414/ ჩ (23) საბჭოს დირექტივით და ევროპარლამენტისა და ევროსაბჭოს (24) 98/8/ ჩ დირექტივით გათვალისწინებული რისკის შეფასების საფუძვლებზე
  - (ბ) მიზანმიმართულ (კონკრეტული) რისკზე-დაფუძნებული შეფასება (№ 79/93 (ჩ) რეგლამენტის მეთოდოლოგიის მიხედვით) რომელიც ფოკუსირებულია მხოლოდ აკვატურ ეკოტოქსიკურობასა და აკვატური გარემოს ზეგავლენით ადამიანის ტოქსიკურობაზე.

საჭიროების შემთხვევაში, მე-4 პარაგრაფში მოცემულ განრიგთან შესაბამისობისათვის უნდა დადგინდეს პრიორიტეტული ნივთიერებები მათ წინააღმდეგ ზომების მისაღებად გამარტივებულ, რისკზე-დაფუძნებულ, პროცედურით, განსაზღვრული აკვატური გარემოსადმი რისკისა ან ამ გარემოს საშუალებით არსებული რისკის საფუძველზე, რომელიც ეყრდნობა მეცნიერულ პრინციპებს, განსაკუთრებით ქვემოთ ჩამოთვლილი ფაქტორების გათვალისწინებით:

- მოცემული ნივთიერების დამახასიათებელი მავნე ზეგავლენის მტკიცებულება და განსაკუთრებით აკვატური ეკოტოქსიკურობა და ადამიანის ტოქსიკურობა აკვატური გარემოს (აქუატიც ეხპოსურე როუტეს) ზეგავლენით, და
  - ფართოდგავრცელებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის მტკიცებულებები, და
  - სხვა დამტკიცებული ფაქტორები, რომლებმაც შესაძლოა მიუთითონ ფართოდგავრცელებული გარემოს კონტამინაციის შესაძლებლობებზე, როგორცაა მოცემული ნივთიერების წარმოებისა და გამოყენების მოცულობა და გამოყენების მაგალითები.
3. კომისიის წინადადებაში ასევე უნდა განისაზღვროს პრიორიტეტული მავნე ნივთიერებები. ზემოაღნიშნულის განხორციელებით კომისიამ უნდა გაითვალისწინოს აღნიშნული ნივთიერებების შერჩევა, რომელიც განხორციელებულია მავნე ნივთიერებებთან დაკავშირებული შესაბამისი კანონმდებლობით ან შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებებით.
4. კომისიამ უნდა განიხილოს პრიორიტეტული ნივთიერებების მიღებული სია ამ დირექტივის მიღებიდან არაუგვიანეს ოთხი წლის შემდეგ და ამის შემდგომ სულ ცოტა ოთხ წელიწადში ერთხელ და შესაბამისად წარმოადგინოს თავისი წინადადებები.
5. წინადადებების მომზადებისას კომისიამ უნდა გაითვალისწინოს ტოქსიკოლოგიის, ეკოტოქსიკოლოგიისა და გარემოდაცვის სამეცნიერო კომიტეტის, წვერი სახელმწიფოების, ევროპარლამენტის, ევროპის გარემოსდაცვის სააგენტოს, ევროგაერთიანების კვლევითი პროგრამების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, რომელთა პარტნიორსაც ის წარმოადგენს, ბიზნესის ევროპული ორგანიზაციების, მცირე და საშუალო საწარმოების წარმომადგენლების ჩათვლით, ევროპის გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების რეკომენდაციები და სხვა შესაბამისი ინფორმაცია, რომელიც მის საყურადღებოდ არის წარმოდგენილი.
6. პრიორიტეტული ნივთიერებისათვის კომისიამ უნდა წარადგინოს წინადადებები ქვემოთჩამოთვლილი საკითხების შემოწმების (კონტროლის) თაობაზე:
- მოცემული ნივთიერებების ჩამონადენების (ჩაშვების), ემისიებისა და დანაკარგების ეფექტური შემცირების, კერძოდ
  - მე-3 პარაგრაფის შესაბამისად განსაზღვრული ნივთიერებების ჩამონადენების, ემისიებისა და დანაკარგების (ნაშვის) შეჩერება ან აღმოფხვრა ამის განხორციელებისათვის შესაბამისი განრიგის ჩათვლით. აღნიშნული განრიგი არ უნდა აღემატებოდეს 20 წელიწადს ევროპარლამენტისა და საბჭოს მიერ ამ წინადადებების მიღების შემდეგ, მოცემული მუხლის დებულებების შესაბამისად.

ზემოაღნიშნულის განხორციელების შედეგად მან უნდა განსაზღვროს პროდუქციისა და წარმოების კონტროლის რენტაბელურობისა და თანაზომიერების ხარისხი და კომბინირება, როგორც წერტილოვანი ასევე დიფუზიური წაყარობისათვის და გაითვალისწინოს ევროგაერთიანების ფარგლებში მიღებული სავალდებულო ემისიის მოცულობის შეზღუდვა წარმოების კონტროლისათვის. საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელია ევროგაერთიანების დონეზე წარმოების კონტროლისათვის მისაღები ზომა დადგინდეს სექტორულ (სექტორ – სექტორ) საფუძველზე. როდესაც პროდუქციის კონტროლი მოიცავს 94/414/ ჩ დირექტივისა და 98/8/ ჩ დირექტივის საფუძველზე გაცემული ლიცენზიების შემოწმებას, შემოწმებები განხორციელდება აღნიშნული დირექტივების დებულებების შესაბამისად. თითოეული წინადადებაში კონტროლის თაობაზე უნდა დაკონკრეტებული იყოს კონტროლის შემოწმების, განახლებისა და ეფექტურობის შეფასების ზომები.

7. კომისიამ უნდა წარადგინოს წინადადებები ზედაპირულ წყალში, დანალექსა და ფლორასა და ფაუნაში პრიორიტეტული ნივთიერებების კონცენტრაციებისათვის გამოსაყენებელი (მისასადაგებელი) ხარისხის სტანდარტების თაობაზე.
  8. კომისიამ უნდა წარმოადგინოს წინადადებები მე-6 და მე-7 პარაგრაფების შესაბამისად და წერტილოვანი წყაროებისათვის ემისიის კონტროლისა და გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტებისათვის არაუმეტეს ორი წლის განმავლობაში მოცემული ნივთიერებების პრიორიტეტული ნივთიერებების სიაში შეტანიდან. პრიორიტეტული ნივთიერებების პირველ სიაში შეტანილი ნივთიერებებისათვის, ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან ექვსი წლის შემდეგ ევროგაერთიანების დონეზე შეთანხმების არ არსებობის შემთხვევაში, წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა ჩამოაყალიბონ გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტები ამ ნივთიერებებისათვის ყველა ზედაპირული წყლისათვის რომელზედაც ამ ნივთიერებების ჩამონაკადები (ნაშვება) ახდენს ზეგავლენას და ამგვარი ჩამონაკადების ძირითადი წყაროების კონტროლისათვის, რომელიც სხვა საკითხებთან ერთად დაფუძნებული იქნება ყველა ტექნიკური შემცირების ვარიანტებთან დაკავშირებულ მოსაზრებებზე. პრიორიტეტული ნივთიერებების სიაში შესაბამისად შეტანილი ნივთიერებებისათვის, ევროგაერთიანების დონეზე შეთანხმების არ არსებობის შემთხვევაში, წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა მიიღონ ამგვარი ზომა მათი სიაში შეტანიდან ხუთი წლის შემდეგ.
  9. კომისიას შეუძლია მოამზადოს სტრატეგიები სხვა დამაბინძურებლების ან დამბინძურებელთა ჯგუფის მიერ წყლის დაბინძურების წინააღმდეგ, უბედური შემთხვევებით გამოწვეული ნებისმიერი დაბინძურების ჩათვლით.
  10. მე-6 და მე-7 პარაგრაფების მიხედვით თავისი წინადადებების მომზადებისას, კომისიამ ასევე უნდა განიხილოს IX დანართში მოცემული ყველა დირექტივა. მან უნდა წარმოადგინოს წინადადება მე-8 პარაგრაფში მოცემული ბოლო ვადისათვის, IX დანართში მოცემული ყველა კონტროლის შემოწმება იმ ნივთიერებებისათვის, რომლებიც შეტანილია პრიორიტეტული ნივთიერებების სიაში და უნდა შესთავაზოს შესაბამისი ზომები ყველა სხვა ნივთიერებისათვის IX დანართში მოცემული კონტროლის (შემოწმების) შესაძლებელი გაუქმების თაობაზე.
- IX დანართში მოცემული ყველა კონტროლი, რომლის შემოწმებაც შემოთავაზებულია გაუქმდება ამ შემოწმების ძალაში შესვლის დღიდან.
11. მე-2 და მე-3 პარაგრაფებში აღნიშნული ნივთიერებების პრიორიტეტული ნივთიერების ევროკომისიის მიერ შემოთავაზებული სია მისი ევროპარლამენტის მიერ მიღების შემდეგ წარმოდგენილი იქნება ამ დირექტივის X დანართთან ერთად. მე-4 პარაგრაფში აღნიშნული მისი რევიზია (შემოწმება) იგივე პროცედურის მიხედვით განხორციელდება.

მუხლი 17.

გრუნტის წყლის დაბინძურების აღკვეთისა და კონტროლის სტრატეგიები

1. ევროპარლამენტმა და ევროსაბჭომ უნდა მიიღონ კონკრეტული ზომები გრუნტის წყლის დაბინძურების აღკვეთისა და კონტროლისათვის. ამგვარი ზომები მიზნად უნდა ისახავდნენ მე-4 (1) (ბ) მუხლის შესაბამისად გრუნტის წყლის კარგი ქიმიური სტატუსის მიღწევას და მიღებულნი უნდა იყვნენ ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან ორი წლის შემდეგ კომისიის მიერ წარმოდგენილი წინადადების საფუძველზე, ევროგაერთიანების დამფუძნებელი შეთანხმებით გათვალისწინებული პროცედურის შესაბამისად.
2. ზომების შემოთავაზებისას კომისიამ უნდა გაითვალისწინოს მე-5 მუხლისა და II დანართის შესაბამისად განხორციელებული ანალიზი. ამგვარი ზომები უფრო ადრეც უნდა იყოს შემთავაზებული შემდეგი მონაცემების ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში:

- (ა) გრუნტის წყლის კარგი მდგომარეობის შეფასების კრიტერიუმები, II.2.2. და V.2.3.2. და 2.4.5. დანართების შესაბამისად
- (ბ) მნიშვნელოვანი და სტაბილური მზარდი ტენდენციების (მიმართულებების, ტრენდი) იდენტიფიკაციისა და ტენდენციების ცვალებადობის საწყისი მიზეზების განმსაზღვრელი კრიტერიუმები, რომლებიც V დანართის 2.4.4. პუნქტის შესაბამისად გამოიყენება.
- 3. I პარაგრაფის გამოყენებიდან გამომდინარე ზომები შეტანილი უნდა იყვნენ მე-11 მუხლით მოთხოვნილ ზომების პროგრამაში.
- 4. ევროკავშირის დონეზე მე-2 პარაგრაფით გათვალისწინებული კრიტერიუმების არ არსებობის შემთხვევაში, წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა ჩამოაყალიბონ სათანადო კრიტერიუმები ამ დირექტივის ძალაში შესვლის შემდეგ არაუგვიანეს 5 წლის შემდეგ.
- 5. ეროვნულ დონეზე მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად მიღებული ზომების უქონლობის შემთხვევაში, ტენდენციების ცვლილებისათვის ათვლის წერტილად აღებულ უნდა იქნას გრუნტის წყალთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობაში მოცემული ხარისხის სტანდარტების მაქსიმუმ 75 %.

მუხლი 18

კომისიის ანგარიში

- 1. კომისიამ უნდა გამოაქვეყნოს ამ დირექტივის განხორციელებასთან დაკავშირებული ანგარიში, მოცემული დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 12 წლის შემდეგ და შემდგომ ყოველი 6 წელიწადში ერთხელ და უნდა წარუდგინოს იგი ევროპარლამენტსა და ევროსაბჭოს.
- 2. ანგარიში უნდა მოიცავდეს :

- (ა) დირექტივის განხორციელების მიმდინარეობის მიმოხილვას;
- (ბ) ევროკავშირის დონეზე ზედაპირული და გრუნტის წყლის მდგომარეობის მიმოხილვას, განხორციელებულს ევროპის გარემოსდაცვით სააგენტოსთან შეთანხმებით.
- (გ) მე-15 მუხლის შესაბამისად წარდგენილი მდინარის აუზის მართვის გეგმების მიმოხილვას, მომავალი გეგმების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული მოსაზრებების ჩათვლით;
- (დ) მე-12 მუხლის თანახმად წევრი სახელმწიფოების მიერ კომისიისადმი წარდგენილ ანგარიშებსა და რეკომენდაციებზე პასუხების მოკლე მიმოხილვას,
- (ე) მე-16 მუხლის შესაბამისად ჩამოყალიბებული ნებისმიერი შემოთავაზებებს, საკონტროლო ზომებისა და სტრატეგიების მოკლე მიმოხილვას,
- (ფ) წინა განხორციელების შესახებ ანგარიშების თაობაზე ევროპარლამენტსა და ევროსაბჭოს მიერ გაკეთებული კომენტარების მოკლე მიმოხილვას.

- 3. კომისიამ ასევე უნდა გამოაქვეყნოს ანგარიში განხორციელების მიმდინარეობის პროგრესის (მიმდინარეობის) შესახებ, რომელიც დაეფუძნება მე-15 (2) მუხლის შესაბამისად წევრი სახელმწიფოების მიერ წარდგენილ ანგარიშებს და ისინი წარუდგენენ მათ ევროპარლამენტსა და წევრ სახელმწიფოებს, მე-5 და მე-8 მუხლებში მოცემული თარიღიდან არაუგვიანეს 2 წლის შემდეგ.
- 4. კომისიამ, I პარაგრაფის შესაბამისად, თითოეული ანგარიშის გამოქვეყნებიდან სამი წლის განმავლობაში უნდა გამოაქვეყნოს შუალედური (გარდამავალი) ანგარიში, რომელშიც აღწერილი იქნება განხორციელებისას მიღწეული პროგრესი წევრი სახელმწიფოების შუალედური ანგარიშების საფუძველზე, როგორც მე-15 (3) მუხლშია აღნიშნული. ყოველივე უნდა წარუდგინოს ევროპარლამენტსა და საბჭოს.
- 5. კომისიამ, ანგარიშების პერიოდის შესაბამისად უნდა ჩაატაროს კონფერენცია, დაინტერესებული მხარეებისათვის, ევროკავშირის წყლის პოლიტიკის თემაზე, რათა თითოეულმა წევრმა სახელმწიფომ

გააკეთოს კომენტარები განხორციელების შესახებ კომისიის ანგარიშზე და გაუზიაროს თავისი გამოცდილება.

მონაწილეთა შორის უნდა იყვნენ კომპეტენტური ორგანოების, ევროპარლამენტისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, პარტნიორები სოციალურ და ეკონომიკურ სფეროში, მომხმარებელი ორგანოების წარმომადგენლები, აკადემიკოსები და სხვა ექსპერტები.

მუხლი 19

ევროგაერთიანების სამომავლო ზომების გეგმები

1. წელიწადში ერთხელ, საინფორმაციო მიზნებისათვის, კომისიამ უნდა წარუდგინოს კომისიას, 21-ე მუხლის შესაბამისად, წელის შესახებ კანობმდებლობაზე ზეგავლენის მქონე ზომების ინდიკატიური გეგმა, რომლის შემოთავაზებასაც ის აპირებს უახლოეს მომავალში, შემოთავაზებიდან გამომდინარე ნებისმიერი საკითხის, საკონტროლო ზომების და სტრატეგიების ჩათვლით, რომლებიც განსაზღვრულია მე-16 მუხლში. კომისიამ პირველი ასეთი სახის წარდგინება (პრეზენტაცია) უნდა გააკეთოს ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 2 წლის შემდეგ.
2. კომისიამ უნდა განიხილოს აღნიშნული დირექტივა მისი ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 19 წლის შემდეგ და წარმოადგინოს წინადადებები ნებისმიერი შესაძლებელი ცვლილებების შესახებ

მუხლი 20.

დირექტივაში შესატანი ტექნიკური ცვლილებები

1. I III დანართები და V დანართის 1.3.6. ნაწილი შესაძლებელია შესაბამისობაში იქნას მოყვანილი სამეცნიერო-ტექნიკურ პროგრესთან, 21-ე მუხლში მოცემული პროცედურების შესაბამისად, მდინარის აუზის მართვის გეგმების განხილვისა და განახლებისათვის საჭირო დროის გათვალისწინებით, როგორც მე-13 მუხლშია მოცემული. საჭიროების შემთხვევაში, კომისიას შეუძლია მიიღოს სახელმძღვანელო პრინციპები II და V დანართების განხორციელებისათვის, 21-ე მუხლში ჩამოყალიბებული პროცედურის შესაბამისად.
2. მონაცემების გადაცემისა და დამუშავების მიზნით, სტატისტიკური და კარტოგრაფიული მონაცემების ჩათვლით, I პარაგრაფის მიზნებისათვის გათვალისწინებული ტექნიკური ფორმატები შესაძლებელია მიღებულ იქნენ 21-ე მუხლში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.

მუხლი 21

მარეგულირებელი კომიტეტი

1. კომისიას დახმარება უნდა გაუწიოს კომიტეტმა (შემდგომში წოდებული, როგორც “კომიტეტი”).
2. როდესაც მითითებულია აღნიშნული მუხლი, უნდა იქნეს გამოყენებული 1999/468/ ჩ გადაწყვეტილების მე-5 და მე-7 მუხლები, მე-8 მუხლის დებულებების გათვალისწინებით. 1999/468/ ჩ გადაწყვეტილების მე-5(6) მუხლში მოცემული პერიოდი განისაზღვრება სამი თვის ვადით.
3. კომიტეტმა უნდა მიიღოს პროცედურული წესები.

მუხლი 22

გაუქმება და გარდამავალი დებულებები

1. ამ დირექტივის ძალაში შესვლიდან შვიდი წლის შემდეგ უქმდება:

- 1975 წლის 16 ივნისის 75/440/ ჩ დირექტივა წევრ სახელმწიფოებში სასმელი წყლის აბსტრაგირებისათვის განკუთვნილი ზედაპირული წყლისათვის საჭირო ხარისხის შესახებ (25),
- 1977 წლის 12 დეკემბრის 77/795 საბჭოს გადაწყვეტილება, რომელიც აყალიბებს საერთო პროცედურას ევროკავშირისათვის ზედაპირული მტკნარი წყლის ხარისხის შესახებ ინფორმაციის გაცვლისათვის (26),
- 1979 წლის 9 ოქტომბრის საბჭოს დირექტივა 79/869/ ჩ - წევრ სახელმწიფოებში სასმელი წყლის აბსტრაგირებისათვის განკუთვნილი ზედაპირული წყლის გაზომვის მეთოდებისა და სინჯების აღებისა და ანალიზის სისწორის შესახებ (27).

2. ამ დირექტივების ძალაში შესვლიდან 13 წლის შემდეგ გაუქმდება:

1978 წლის 18 ივლისის საბჭოს დირექტივა 78/659/ ჩ მტკნარი წყლის, რომელიც საჭიროებს დაცვას ან გაუმჯობესებას თევზების სიცოცხლის ხელშეწყობისათვის, ხარისხის შესახებ (28),

- 1979 წლის 30 ოქტომბრის საბჭოს დირექტივა 79/923/ ჩ კიბოსებრთა (მოლუსკების) შემცველი წყლისათვის საჭირო ხარისხის შესახებ,
- 1979 წლის 17 დეკემბრის საბჭოს დირექტივა 80/68/ ჩ ზოგიერთი მანეთი ნივთიერებებით გამოწვეული დაბინძურებისაგან გრუნტის წყლის დაცვის შესახებ,
- 79/464/ ჩ დირექტივა, მე-6 მუხლის გამოკლებით, რომელიც უნდა გაუქმდეს ამ დირექტივის ძალაში შესვლის შემდეგ.

3. 76/464/ ჩ დირექტივისათვის გამოყენებული იქნება შემდეგი გარდამავალი დებულებები:

- ა) ამ დირექტივის მე-16 მუხლის შესაბამისად მიღებული პრიორიტეტული ნივთიერებების სია უნდა შეცვალოს ნივთიერებათა სია, რომლებიც პრიორიტეტულად არიან მიხნეულნი საბჭოსადმი კომისიის 1982 წლის 22 ივნისის შეტყობინებაში;
- ბ) 76/464/ ჩ დირექტივის მე-7 მუხლის მიზნებისათვის, წევრ სახელმწიფოებს შეუძლიათ გამოიყენონ დაბინძურების პრობლემებისა და მისი გამომწვევი ნივთიერებების იდენტიფიკაციისათვის, ხარისხის სტანდარტების ჩამოყალიბებისა და ზომების მიღებისათვის ამ დირექტივაში მოცემული პრინციპები.

4. მე-4 მუხლში მოცემული გარემოსდაცვითი მიზნები და IX დანართში ჩამოყალიბებული გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტები, მე-16 (7) მუხლის შესაბამისად და წევრი სახელმწიფოების მიერ V დანართის საფუძველზე, რომელიც ეხება ნივთიერებებს, რომლებიც არ ექცევიან პრიორიტეტული ნივთიერებების სიაში და პრიორიტეტული ნივთიერებების შესახებ, რომლებსთვისაც ჯერ არ არის განსაზღვრული ევროკავშირის სტანდარტები, მე-16 (8) მუხლის თანახმად, მიხნეულნი იქნებიან გარემოსდაცვითი ხარისხის სტანდარტებზე 96/61/ ჩ დირექტივის მე-2 მუხლის 7 პუნქტისა და მე-10 მუხლის მიზნებისათვის.

5. იმ შემთხვევაში, როდესაც მე-16 მუხლის საფუძველზე მიღებული პრიორიტეტული ნივთიერებების სიაში მოცემული ნივთიერება არ არის შეტანილი ამ დირექტივის VIII დანართში ან 96/61/ ჩ დირექტივის III დანართში, ის უნდა იყოს დამატებული.

6. ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის, ამ დირექტივით მოთხოვნილი მდინარის აუზის მართვის პირველი გეგმით დადგენილი გარემოსდაცვითი მიზნებმა, როგორც მინიმუმ, უნდა იქონიონ გავლენა ხარისხის სტანდარტებზე და ისინი უნდა იყვნენ 76/464/ ჩ დირექტივის განხორციელებისათვის საჭირო სტანდარტებზე არანაკლებ მკაცრი.

მუხლი 23

ჯარიმები (სანქციები)

წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა დაადგინონ ჯარიმები ამ დირექტივის შესაბამისად ჩამოყალიბებული ეროვნული დებულებების დარღვევებთან დაკავშირებით. შესაბამისად მიღებული სანქციები უნდა იყვნენ ეფექტური, თანაზომიერი და კატეგორიული ხასიათის.

24-ე მუხლი

განხორციელება

1. წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა აამოქმედონ ამ დირექტივასთან შესაბამისობაში მოსვლისათვის საჭირო კანონები, რეგლამენტები და ადმინისტრაციული დებულებები, არაუგვიანეს 2003 წლის 22 დეკემბრისა. რის შესახებაც მათ დაუყონებლივ უნდა აცნობონ კომისიას.

როდესაც წვერი სახელმწიფო მიიღებს აღნიშნულ ზომებს, ისინი უნდა მოიცავდნენ მითითებას ამ დირექტივის შესახებ ან ეს მითითება უნდა თან ერთვისდეს ამ ზომებს მათი ოფიციალურად გამოქვეყნების შემთხვევაში. წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა ჩამოაყალიბონ ამგვარი მითითებების გაკეთების მექანიზმი

2. წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა შეატყობინონ კომისიას ეროვნული კანონმდებლობის ძირითადი დებულებების ტექსტები, რომლებიც მათ მიიღებს ამ დირექტივით რეგულირებად სფეროში. რის შესახებაც კომისიამ შემდგომ უნდა აცნობოს სხვა წვერ სახელმწიფოებს

მუხლი 25

ძალაში შესვლა

ეს დირექტივა ძალაში უნდა შევიდეს მისი ევროგაერთიანებების ოფიციალურ ჟურნალში გამოქვეყნების დღიდან.

მუხლი 26

ეს დირექტივა განკუთვნილია წვერი სახელმწიფოებისათვის.

ლუქსემბურგი, 2000 წლის 23 ოქტომბერი

ევროპარლამენტის სახელით

პრეზიდენტი

ნ. ფონტეინი

(. ფონტაინე)

საბჭოს სახელით

პრეზიდენტი

ჟ. გლაგანი

(ჟ. გლაგანი)

დანართი I

საკვლევებელი ინფორმაცია და კომპეტენტური ორგანიტა ჩამონათვალი

ამ დირექტივის მე-3 მუხლის მე-8 პუნქტის შესაბამისად ევროგაერთიანების წევრმა სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ ინფორმაციის მოწოდება როგორც მათი მდინარეთა აუზების რაიონების ფარგლებში მოქმედ ყველა კომპეტენტური ორგანოს, ასევე ნებისმიერი მდინარის აუზის საერთაშორისო რაიონის მათ ტერიტორიაზე მდებარე უბნის თაობაზე. ინფორმაცია უნდა მოიცავდეს:

- (1) კომპეტენტური ორგანოს დასახელებას და მისამართს: მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ორგანოს ოფიციალურ დასახელებას და მისამართს.
- (2) გეოგრაფიულ მონაცემებს მდინარის აუზის რაიონის თაობაზე: მდინარის აუზის რაიონის ფარგლებში გამდინარე ყველა მდინარის დასახელებას და მდინარის აუზის რაიონის საზღვრების ზუსტ აღწერას. აღნიშნული ინფორმაცია, შესაძლებლობის ფარგლებში, გამოსადეგი უნდა იყოს რომელიმე გეოგრაფიულ ინფორმაციულ სისტემაში (GIS), და/ან კომისიის გეოგრაფიულ ინფორმაციულ სისტემაში (GISCO) შესაყვანად.
- (3) ამ კომპეტენტური ორგანოს სამართლებრივ სტატუსს: კომპეტენტური ორგანოს სამართლებრივი სტატუსის აღწერას ან, აუცილებლობის შემთხვევაში, მისი დებულების ასლს ან მოკლე ანოტაციას, დამფუძნებელ ხელშეკრულებას ან სხვა ექვივალენტურ იურიდიულ დოკუმენტს.
- (4) ვალდებულებები: თითოეული კომპეტენტური ორგანოს საკანონმდებლო და ადმინისტრაციული ვალდებულებების აღწერას და ინფორმაციას მისი როლის შესახებ მდინარის აუზის თითოეული რაიონის ფარგლებში.
- (5) მონაწილეობა: იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპეტენტური ორგანო მოქმედებს, როგორც სხვა კომპეტენტური ორგანოების მკოორდინირებული სტრუქტურა: დაქვემდებარებული ორგანოების აუცილებელ ჩამონათვალს, ამგვარი კოორდინაციის უზრუნველსაყოფად ჩამოყალიბებული ინსტიტუციონალური ურთიერთობების მოკლე აღწერით.
- (6) საერთაშორისო ურთიერთობები: იმ შემთხვევაში, როდესაც მდინარის აუზის რაიონი მოიცავს ევროგაერთიანების ერთზე მეტ წევრ სახელმწიფოს ან ვრცელდება ევროგაერთიანების არაწევრი ქვეყნების ტერიტორიაზე, კოორდინაციის უზრუნველსაყოფად ჩამოყალიბებული ინსტიტუციონალური ურთიერთობების მოკლე აღწერას.

დანართი II

ზედაპირული წყლები

1.1. ზედაპირული წყლის ობიექტების ტიპური მახასიათებლების განსაზღვრა

ვერობაერთიანების წვერი სახელმწიფოები დაადგენენ წყლის ობიექტების განლაგების ადგილებს და მათ საზღვრებს და მოახდენენ მათ წინასწარ კლასიფიკაციას ქვემთმოყვანილი მეთოდიკის შესაბამისად. წინასწარი კლასიფიკაციის მიზნით ვერობაერთიანების წვერ სახელმწიფოებს შეუძლიათ წყლის ობიექტების გაერთიანება ტიპურ ჯგუფებად.

(I) მდინარის აუზის ფარგლებში არსებული ზედაპირული წყლის ობიექტები უნდა განეკუთვნოს ზედაპირული წყლების ქვემთმოყვანილი კატეგორიებიდან ერთერთს: მდინარეები, ტბები, გარდამავალი ან სანაპირო წყლები, ხელოვნური ან ძლიერ შეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტები.

(II) ზედაპირული წყლების თითოეული ობიექტი უნდა დიფერენცირებული იყოს მისი ტიპის შესაბამისად. ტიპების დადგენა ხდება A ან B სისტემის შესაბამისად, როგორც ეს მითითებულია 12 განყოფილებაში.

(III) A სისტემის გამოყენებისას მდინარის აუზის ფარგლებში არსებულ ზედაპირული წყლის ობიექტებს ერთმანეთისგან განასხვავებენ გეოგრაფიული ზონების შესაბამისი ეკორეგიონების მიხედვით. გეოგრაფიული ზონების განმარტებები მოყვანილია 12 განყოფილებაში და ნახვენებია XI დანართის რუკაზე. შემდგომში ხდება თითოეული ეკორეგიონის ფარგლებში მოქცეული წყლის ობიექტების დაყოფა ტიპების მიხედვით A სისტემის შესაბამის ცხრილში მოყვანილი მახასიათებლების შესაბამისად.

(IV) B სისტემის გამოყენებისას ვერობაერთიანების წვერმა სახელმწიფოებმა უნდა მიაღწიონ დიფერენციაციის ისეთ ხარისხს მაინც, რომელიც მიიღწევა A სისტემის გამოყენებისას. ამდენად, აუცილებელია მდინარის აუზის რაიონის ფარგლებში მდებარე წყლის ობიექტების დიფერენციაცია ტიპების მიხედვით სავალდებულო მახასიათებლების ან იმ არასავალდებულო მახასიათებლების ან მათი შეხამების შედეგად მიღებული მაჩვენებლების გამოყენებით, რომლებიც აუცილებელია კონკრეტული ტიპური ბიოლოგიური მაკონტროლებელი პირობების განსაზღვრისათვის.

(V) ხელოვნური ან ძლიერ შეცვლილი ზედაპირული წყლების ობიექტების დიფერენციაცია უნდა განხორციელდეს იმ ზედაპირული წყლების ნებისმიერი კატეგორიისათვის გამოყენებული მახასიათებლების შესაბამისად, რომელიც ყველაზე ახლოს დგას ხელოვნურ ან ძლიერ შეცვლილ წყლის ზედაპირულ ობიექტებთან.

(VI) ვერობაერთიანების წვერმა სახელმწიფოებმა კომისიას უნდა წარუდგინონ GIS ფორმატში შესრულებული რუკა (ამ რუკები), რომელშიც მითითებული იქნება ტიპური წყლის ობიექტების გეოგრაფიული მდებარეობა, დიფერენცირებული A სისტემის მოთხოვნათა შესაბამისად.

1.2. ეკორეგიონები და ზედაპირული წყლების ობიექტების ტიპები

1.2.1 მდინარეები

სისტემა ა

მუდმივი ტიპოლოგია	დახასიათება
ეკორეგიონი	ეკორეგიონები, რომლებიც აღნიშნულია რუკაზე ა, დანართში XI
ტიპი	სიმაღლის ტიპოლოგია მაღლობი: > 800 მ საშუალო სიმაღლე: 200 – 800 მ დაბლობი: < 200 მ ზომათა ტიპოლოგია წყალშემკრები ტერიტორიის საფუძველზე: მცირე: 10 – 100 კმ ² საშუალო: 100 – კმ ² დიდი: 1,000 – კმ ² ძალიან დიდი: > კმ ² გეოლოგია:

სისტემა ბ

ალტერნატიული დახასიათება	ფიზიკური და ქიმიური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავენ მდინარის ან მისი ნაწილის მახასიათებლებს და, შესაბამისად, განსაზღვრავენ ბიოლოგიური პოპულაციის სტრუქტურასა და შემადგენლობას
აუცილებელი ფაქტორები	სიმაღლე სიგანე სიგრძე გეოლოგია ზომები
ალტერნატიული ფაქტორები	მანძილი მდინარის სათავედან დინების ენერგეტიკული მანევრებლები (დინების ფუნქცია და დაქანება) წყლის ზედაპირის საშუალო სიგანე წყლის საშუალო სიღრმე წყლის საშუალო დახრილობა მთავარი მდინარის კალაპოტის ფორმა და კონტური მდინარის შესართავის (დინების) კატეგორია დაბლობის მოხაზულობა მყარი ნივთიერებების გადატანა მუავიანობის განეიტრალების უნარი სუბსტრატის საშუალო შემადგენლობა ქლორიდების არსებობა ჰაერის საშუალო ტემპერატურა ჰაერის ტემპერატურათა დიპაზონი ატმოსფერული ნალექები

1.2.2 ტბები

სისტემა ა

მუდმივი ტიპოლოგია	ეკორეგიონები, რომლებიც აღნიშნულია რუკაზე ა, დანართში XI
	სიმაღლის ტიპოლოგია მაღლობი: > 800 მ საშუალო სიმაღლე: 200 – 800 მ დაბლობი: < 200 მ ტიპოლოგიური სიღრმე საშუალო სიღრმის საფუძველზე: < 3 მ 3 -15 მ >15 მ ზომების ტიპოლოგია წყლის ზედაპირის ფართობის საფუძველზე: მცირე: 0,5 - 1 კმ ² საშუალო: 1 - 10 კმ ²

	<p>დიდი: 10 - 100 კმ² ძალიან დიდი: >100 კმ²</p> <p>გეოლოგია: კირიანი კაჟიანი ორგანული</p>
--	--

სისტემა ბ

ალტერნატიული დახასიათება	ფიზიკური და ქიმიური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავენ ტბის მახასიათებლებს და, შესაბამისად, განსაზღვრავენ ბიოლოგიური პოპულაციის სტრუქტურასა და შემადგენლობას
აუცილებელი ფაქტორები	<p>სიმაღლე</p> <p>სიგანე</p> <p>სიგრძე</p> <p>გეოლოგია</p> <p>ზომები</p>
ალტერნატიული ფაქტორები	<p>წყლის საშუალო სიღრმე</p> <p>ტბის ფორმა</p> <p>ტბის ასაკი</p> <p>ჰაერის საშუალო ტემპერატურა</p> <p>შერევის მახასიათებლები (მაგ: მონომიქტიკური, დიმიქტიკური ან პოლიმიქტიკური)</p> <p>მჟავიანობის განეიტრალების უნარი</p> <p>ნუტრიენტების ფონური შემადგენლობა</p> <p>სუბსტრატის საშუალო შემადგენლობა</p> <p>წყლის დონის ცვალებადობა</p>

123 გარდამავალი წყლები

სისტემა ა

მუდმივი ტიპოლოგია	დახასიათება
ეკორეგიონი	<p>XI დანართის რუკაზე ბ განსაზღვრულია შემდეგი ეკორეგიონები:</p> <p>ბალტიის ზღვა</p> <p>ბარენცის ზღვა</p> <p>ნორვეგიის ზღვა</p> <p>ჩრდილოეთის ზღვა</p> <p>ჩრდილო ატლანტიკის ოკეანე</p> <p>ხმელთაშუა ზღვა</p>
ტიპი	<p>სიმლაშის საშუალო წლიური დონის საფუძველზე:</p> <p><0,5% - მტკნარი წყლები</p> <p>0,5 - <5%: ნაკლებად მლაშე</p> <p>5 - <18%: საშუალოდ მლაშე</p>

	<p>18 - <30%: მლაშე</p> <p>30 - <40%: ძალიან მლაშე</p> <p>მოქცევების საშუალო ამპლიტუდეს საფუძველზე:</p> <p><2 მ: მიკრომოქცევითი</p> <p>2 – 4 მ: საშუალომოქცევითი</p> <p>>4 მ: მაკრომოქცევითი</p>
--	--

სისტემა ბ

ალტერნატიული დახასიათება	ფიზიკური და ქიმიური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავენ გარდამავალი წყლების მახასიათებლებს და, შესაბამისად, განსაზღვრავენ ბიოლოგიური პოპულაციის სტრუქტურასა და შემადგენლობას
აუცილებელი ფაქტორები	სიგანე სიგრძე მოქცევის ამპლიტუდა სიმლაშე
არასავალდებულო ფაქტორები	სიღრმე დინების სიჩქარე ტალღების მიმართ მიდრეკილება ობიექტის ასაკი შერევის მანვენელები სიმღვრივე სუბსტრატის საშუალო შემადგენლობა კონტური წყლის ტემპერატურათა დიაპაზონი

1.2.4 სანაპირო წყლები

სისტემა ა

მუდმივი ტიპოლოგია	დახასიათება
ეკორეგიონი	<p>XI დანართის რუქაზე ბ განსაზღვრულია შემდეგი ეკორეგიონები:</p> <p>ბალტიის ზღვა</p> <p>ბარენცის ზღვა</p> <p>ნორვეგიის ზღვა</p> <p>ჩრდილოეთის ზღვა</p> <p>ჩრდილო ატლანტიკის ოკეანე</p> <p>ხმელთაშუა ზღვა</p>
ტიპი	<p>სიმლაშის საშუალო წლიური დონის საფუძველზე:</p> <p><0,5% - მტკნარი წყლები</p> <p>0,5 - <5%: ნაკლებად მლაშე</p> <p>5 - <18%: საშუალოდ მლაშე</p> <p>18 - <30%: მლაშე</p>

	<p>30 - <40%: ძალიან მლაშე</p> <p>საშუალო სიღრმის საფუძველზე:</p> <p>მცირე: <30 მ</p> <p>საშუალო: 30 – 200 მ</p> <p>ღრმა: >200 მ</p>
--	---

სისტემა ბ

ალტერნატიული დახასიათება	ფიზიკური და ქიმიური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავენ ტბის მახასიათებლებს და, შესაბამისად, განსაზღვრავენ ბიოლოგიური პოპულაციის სტრუქტურასა და შემადგენლობას
აუცილებელი ფაქტორები	<p>სიგანე</p> <p>სიგრძე</p> <p>მოქცევის ამპლიტუდა</p> <p>სიმლაშე</p>
არასავალდებულო ფაქტორები	<p>დინების სიჩქარე</p> <p>მიდრეკილება ტალღების მიმართ</p> <p>ობიექტის ასაკი</p> <p>შერევის მახასიათებლები</p> <p>სიმღვრივე</p> <p>დაყოვნების დრო (ზღვის დახურული უბეებისათვის)</p> <p>სუბსტრატის საშუალო შემადგენლობა</p> <p>წყლის ტემპერატურათა დიაპაზონი</p>

13 ზედაპირული წყლის ობიექტთა ტიპებისათვის საწყისი ტიპოსპეციფიკური პირობების განსაზღვრა

(i) ზედაპირული წყლის ობიექტთა თითოეული იმ ტიპისათვის, რომელიც დახასიათებულია 1.1 ნაწილის შესაბამისად, უნდა განისაზღვროს ტიპოსპეციფიკური ჰიდრომორფოლოგიური და ფიზიკურ-ქიმიური პირობები, რომლებიც ასახავენ იმ ჰიდრომორფოლოგიური და ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის ელემენტების მნიშვნელობებს, რომლებიც განსაზღვრულია V დანართის 1.1 პუნქტში ზედაპირული წყლის ობიექტის ამ ტიპისათვის მაღალი ეკოლოგიური მდგომარეობის პირობებში, როგორც ეს განსაზღვრულია V დანართის 1.2 პუნქტში მოცემულ შესაბამის ცხრილში.

ასევე, განსაზღვრული უნდა იქნეს საწყისი ბიოლოგიური ტიპოსპეციფიკური პირობები, რომლებიც ასახავენ იმ ბიოლოგიური ხარისხის ელემენტების მნიშვნელობებს, რომლებიც განსაზღვრულია V დანართის 1.1 პუნქტში ზედაპირული წყლის ობიექტის ამ ტიპისათვის მაღალი ეკოლოგიური მდგომარეობის პირობებში, როგორც ეს განსაზღვრულია V დანართის 1.2 პუნქტში მოცემულ შესაბამის ცხრილში.

(ii) ძლიერ სახემცველი ან ხელოვნური ზედაპირული წყლის ობიექტებისთვის წინამდებარე ნაწილში განსაზღვრული პროცედურების გამოყენებისას, მითითებები მათ მაღალ ეკოლოგიურ ხარისხზე განხილული უნდა იქნეს, როგორც მითითებები მაქსიმალურ ეკოლოგიურ პოტენციალზე, როგორც ეს განსაზღვრულია V დანართის 1.2.5. ცხრილში. წყლის ობიექტის მაქსიმალური ეკოლოგიური პოტენციალის მანევრებლების გადახედვა უნდა მოხდეს ყოველ ექვს წელიწადში ერთხელ.

(iii) ტიპოსპეციფიკური პირობები ზემოთ (i) და (ii) პუნქტებში განსაზღვრული მიზნებისათვის და საწყისი ბიოლოგიური ტიპოსპეციფიკური პირობები შეიძლება ეფუძნებოდეს ან სივრცულ შეფასებას, ან მოდელირებას, ან ამ ორი მეთოდის კომბინაციას. იქ, სადაც შეუძლებელია ამ პირობების განსაზღვრისათვის აღნიშნული მეთოდების გამოყენება, წვერი ქვეყნები შეიძლება დაეყრდნონ ექსპერტთა შეფასებებს. სპეციფიკური სინთეტიკური დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციასთან მიმართებაში წყლის ობიექტების მაღალი ეკოლოგიური მდგომარეობის განსაზღვრისას, გამოვლენის ზღვრებად მიიჩნევა ის ზღვრები, რომელთა მიღწევაც შესაძლებელია ტიპური პირობების განსაზღვრის დროისათვის არსებული ტექნოლოგიების გამოყენებით.

(iv) საწყისი ტიპოსპეციფიკური ბიოლოგიური პირობების განსაზღვრისათვის სივრცითი მეთოდის გამოყენებისას, წვერმა ქვეყნებმა ზედაპირული წყლის ობიექტის თითოეული ტიპისათვის უნდა შეიმუშაონ საკონტროლო ქსელი. ეს ქსელი უნდა მოიცავდეს საკმარისი რაოდენობის მაღალი ხარისხის მქონე საკონტროლო უბნებს, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საკონტროლო მონაცემების სანდოობის სათანადო ხარისხი, ხარისხის ელემენტების იმ მანევრებლების ცვალებადობის გათვალისწინებით, რომლებიც შეესაბამებიან მოცემული ტიპის წყლის ობიექტის მაღალ ეკოლოგიურ ხარისხსა და მოდელირების ტექნოლოგიებს, რომლებიც გამოყენებული უნდა იქნეს V პარაგრაფის შესაბამისად.

(v) მოდელირების საფუძველზე საწყისი ტიპოსპეციფიკური ბიოლოგიური პირობები შეიძლება განისაზღვროს ან საპროგნოზო მოდელის ან რეტროსპექტიული მეთოდების საშუალებით. მეთოდების გამოყენება უნდა დაეფუძნოს ისტორიულ, პალეოლოგიური და სხვა არსებულ მონაცემებს და უზრუნველყოს საიმედოობის საკმარისი დონე საწყისი პირობებისათვის, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს ამ გზით განსაზღვრული პირობების შესაბამისობა და ვალიდურობა თითოეული ტიპის წყლის ობიექტისათვის.

(vi) როდესაც ზედაპირული წყლის ობიექტის ტიპის ხარისხის ელემენტისათვის შეუძლებელია განისაზღვროს სანდო საწყისი ტიპოსპეციფიკური პირობები ამ ელემენტის ბუნებრივი ცვალებადობის მაღალი ხარისხის გამო, და არა მხოლოდ სეზონული ცვალებადობების შედეგად, ეს ელემენტი შეიძლება ამოღებული იქნეს ამ ტიპის ზედაპირული წყლის ეკოლოგიური მდგომარეობის შეფასებიდან. ასეთ შემთხვევებში, წვერმა ქვეყნებმა მდინარის აუზის მართვის გეგმაში უნდა ჩამოაყალიბონ ამგვარი ამოღების მიზეზები.

14 ზედაპირული წყლის ობიექტებზე დატვირთვის იდენტიფიკაცია

წვერი სახელმწიფოებმა უნდა შეკრიბონ და შეინახონ ინფორმაცია მნიშვნელოვანი ანთროპოგენული ზეგავლენების ტიპისა და მასშტაბების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია განიცადონ ზედაპირულმა წყლებმა მდინარის აუზის თითოეულ რაიონში, კერძოდ კი, შემდეგი სახის ინფორმაცია:

- დაბინძურების მნიშვნელოვანი წერტილოვანი წყაროების შეფასება და იდენტიფიკაცია, კერძოდ, იმ ნივთიერებებით, რომლებიც ჩამოთვლილია დანართში VII, ურბანული, სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო და სხვა სახის დაწესებულებების მიერ და სხვა სახის საქმიანობით. ეს შეფასება, სხვათა შორის, დაეფუძნება ინფორმაციას, რომელიც შეგროვებული იქნება ქვემოჩამოთვლილი დოკუმენტების შესაბამისად:

(I) 91/271/EEC დირექტივის მე-15 და მე-17 მუხლები;

(II) 96/61/EC¹ დირექტივის მე-9 და მე-15 მუხლები;

ხოლო მდინარის აუზის მართვის საწყისი გეგმის შემუშავებისათვის:

(III) 76/464/EEC დირექტივის მე-11 მუხლი;

(IV) დირექტივები 75/440/EC, 76/160/EEC², 78/659/EEC ი 79/923/EEC³.

- დაბინძურების მნიშვნელოვანი დიფუზური (გაფანტული) წყაროების შეფასება და იდენტიფიკაცია, კერძოდ, იმ ნივთიერებებით, რომლებიც ჩამოთვლილია დანართში VII, ურბანული, სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო და სხვა სახის დაწესებულებების მიერ და სხვა სახის საქმიანობით. ეს შეფასება, სხვათა შორის, დაეფუძნება ინფორმაციას, რომელიც შეგროვებული იქნება ქვემოთამოთვლილი დოკუმენტების შესაბამისად:

(I) 91/676/EEC დირექტივის მე-3, მე-5 და მე-6 მუხლები⁴;

(II) 91/414/EEC დირექტივის მე-7 და მე-17 მუხლები;

(III) დირექტივა 98/8/EC;

ხოლო მდინარის აუზის მართვის პირველი გეგმის შემუშავებისათვის:

(IV) დირექტივები 75/440/EC, 76/160/EEC, 76/464/EEC, 78/659/EEC ი 79/923/EEC.

ურბანული, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და სხვა მომხმარებლების მიერ გამოყენების მიზნით წყლის მნიშვნელოვანი მოცულობების ამოღების შეფასება და იდენტიფიცირება, მათ შორის, მონაცემები სეზონური ცვალებადობებისა და წყლის საერთო წლიური მოთხოვნილებისა და წყალგამანაწილებელ ქსელებში მისი დანაკარგების შესახებ.

დინების საერთო მაჩვენებლებსა და წყლის ბალანსზე მნიშვნელოვანი ოდენობის წყლის დინების რეგულირების, წყლების გადასროლისა და გადახვევების ჩათვლით, ზეგავლენის შეფასება და იდენტიფიკაცია.

წყლის ობიექტების მნიშვნელოვან მოროფოლოგიური ცვლადობათა იდენტიფიკაცია.

ზედაპირული წყლების მდგომარეობაზე სხვა მნიშვნელოვანი ანთროპოგენულ ზეგავლენების შეფასება და იდენტიფიცირება.

მიწათსარგებლობის სქემების შეფასება, მათ შორის ძირითადი ურბანული, სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო, და საჭიროების შემთხვევაში, თევზჭერისა და სატყეო მეურნეობების ტერიტორიების განსაზღვრა.

1.5 ზემოქმედების შეფასება

წვერი ქვეყნები შეფასებენ, თუ რამდენად მოსალოდნელია ზედაპირული წყლების მდგომარეობაზე ზემოაღნიშნული ზემოქმედებათა არსებობა.

წვერი ქვეყნების გამოიყენებენ ზემოაღნიშნულ შეგროვებულ ან ნებისმიერ სხვა შესაბამის ინფორმაციას, მათ შორის ეკოლოგიური მონიტორინგის მონაცემებს, რათა შეაფასონ, თუ რამდენად შესაძლებელია, რომ მდინარის აუზის რაიონში არსებული ზედაპირული წყლების ობიექტთა ხარისხსმა ვერ უპასუხოს ეკოლოგიური ხარისხის იმ მოთხოვნებს, რომლებიც განსაზღვრული ამ ობიექტებისათვის მე-4 მუხლის შესაბამისად.

შეფასებისათვის წვერმა ქვეყნებმა შეიძლება გამოიყენონ მოდელირების მეთოდები. ეკოლოგიურ ხარისხის ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის ქვეშ მყოფი ობიექტებისათვის, საჭიროებისამებრ, უნდა განხორციელდეს შემდგომი დახასიათება, როგორც მე-8 მუხლით გათვალისწინებული მონიტორინგის პროგრამების, ასევე, მე-11 მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებათა პროგრამების შემადგენლობის ოპტიმიზაციის მიზნით.

¹ ევროპის თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი L 135, 30.5.1991, გვ. 40. ბოლო ცვლილებებით 98/15/EC დირექტივის შესაბამისად

² ევროპის თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი L 31, 5.2.1976, გვ.1. დირექტივა ბოლო ცვლილებებით 1994 წლის შემოერთების აქტის შესაბამისად

³ ევროპის თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი L 281, 10.11.1979, გვ. 47. ბოლო ცვლილებებით 91/692/EC დირექტივის შესაბამისად

⁴ ევროპის თანამეგობრობის ოფიციალური ჟურნალი L 375, 31.12.1991, გვ. 1

მიწისქვეშა წყლები

2.1 წინასწარი დახასიათება

წვერმა ქვეყნებმა უნდა უზრუნველყონ ყველა მიწისქვეშა წყლის ობიექტის წინასწარი დახასიათება, რათა შეფასდეს მათი გამოყენების ხარისხი და თითოეული წყლის ობიექტისათვის მე-4 მუხლით განსაზღვრული მიზნების მიუღწევლობის რისკის ალბათობა.

წინასწარი დახასიათებისათვის, წვერ ქვეყნებს შეუძლიათ დააჯგუფონ მიწისქვეშა წყლის ობიექტები. ამ ანალიზისათვის შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს ჰიდროლოგიური, გეოლოგიური, ნიადაგის და სხვა მონაცემები, მათ შორის, მიწათსარგებლობის, გადაყრის, წყლის ამოღების შესახებ, მაგრამ განსაზღვრული უნდა იქნეს:

- მიწისქვეშა წყლის ობიექტების განლაგების ადგილები და საზღვრები;
- ის დატვირთვები, რომლებიც შეიძლება განხორციელდეს მიწისქვეშა წყლის ობიექტებზე, მათ შორის:
  - დაბინძურების გაფანტული (დიფუზური) წყაროები
  - დაბინძურების წერტილოვანი წყაროები
  - წყლის ამოღება
  - ხელოვნური შევსება
- ზედაპირული ფენების ზოგადი ხასიათი იმ წყალშემკრებში, რომლიდანაც ხდება მიწისქვეშა წყლის ობიექტის შევსება;
- მიწისქვეშა წყლის ობიექტები, რომლებსაც გააჩნიათ მათზე უშუალოდ დამოკიდებული ზედაპირული წყლების ეკოსისტემები ან მიწისზედა ეკოსისტემები.

2.2 შემდგომი დახასიათება

ზემოაღნიშნული წინასწარი დახასიათების შემდეგ, წვერმა ქვეყნებმა უნდა უზრუნველყონ რისკის ქვეშ მყოფად იდენტიფიცირებული მიწისქვეშა წყლის ობიექტების ან ობიექტთა ჯგუფების შემდგომი დახასიათება, რათა მოხდეს ამგვარი რისკის მნიშვნელობის უფრო ზუსტი შეფასება და ნებისმიერ იმ დინამიკების იდენტიფიცირება, რომლებიც მოთხოვნილი უნდა იქნეს მე-11 მუხლის შესაბამისად. შესაბამისად, ეს დახასიათება მოიცავს ინფორმაციას ადამიანის საქმიანობის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შესახებ, ხოლო, სადაც ეს აუცილებელია:

- მიწისქვეშა წყლის ობიექტის გეოლოგიურ დახასიათებას, მათ შორის, გეოლოგიური სტრუქტურების გავრცელებულობისა და ტიპების დახასიათებას;
- მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ჰიდროგეოლოგიურ დახასიათებას, მათ შორის, ჰიდროგამტარობის, ფორიანობისა და ჰერმეტიკულობის დახასიათებას;
- წყალშესაღებ ზონაში არსებული იმ ზედაპირული დანალექებისა და ნიადაგის დახასიათებას, რომელთაგანაც ხდება მიწისქვეშა წყლის ობიექტის შევსება, მათ შორის, ამ დანალექებისა და ნიადაგების სისქის, ფორიანობის, ჰიდროგამტარობისა და შემწოვი თვისებების დახასიათებას;
- მოცემული მიწისქვეშა წყლის ობიექტში არსებული მიწისქვეშა წყლის სტრატეგიკაციულ დახასიათებას;
- ინფორმაციას ასოცირებული ზედაპირული სისტემების რეესტრზე, მათ შორის, იმ მიწისზედა ეკოსისტემებსა და ზედაპირული წყლის ობიექტებზე, რომლებთანაც მოცემული მიწისქვეშა ობიექტი დინამიურად არის დაკავშირებული;
- მიმართულებებისა და მიწისქვეშა წყლის ობიექტსა და მასთან დაკავშირებულ ზედაპირული წყლის ობიექტებს შორის წყლების გაცვლის ხარისხის შეფასებას;
- ინფორმაციას მონაცემთა საკმარის მოცულობაზე, რომელიც საჭიროა შევსების გრძელვადიანი საშუალო წლიური ნორმის გამოთვლისათვის;
- მიწისქვეშა წყლების ქიმიური შემადგენლობის დახასიათებას, მათ შორის, ადამიანის საქმიანობის შედეგად გამოწვეულ ზემოქმედებათა ჩამონათვალს. ამ მიწისქვეშა წყლის ობიექტებისათვის ბუნებრივი ფონური დონეების განსაზღვრისას, წვერმა ქვეყნებმა შესაძლებელია გამოიყენონ მიწისქვეშა წყლების დახასიათების ტიპოლოგიები.

2.3. მიწისქვეშა წყლებზე ადამიანის საქმიანობის შედეგად გამოწვეულ ზემოქმედებათა მიმოხილვა

მისივე წყლის იმ ობიექტებისათვის, რომლებიც კვეთენ ორი ან ორზე მეტი წვერი ქვეყნების საზღვრებს, ან, რომლებიც 2.1 პარაგრაფის შესაბამისად ჩატარებული პირველადი დახასიათების შედეგად იდენტიფიცირებული არიან თითოეული წყლის ობიექტისათვის მე-4 მუხლით განსაზღვრული ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის ქვეშ მყოფ წყლის ობიექტებად, საჭიროებისდა მიხედვით, შეგროვებული და შენახული უნდა იქნეს შემდეგი სახის ინფორმაცია:

- ა) მიწისქვეშა წყლის ობიექტებში იმ უბნების ადგილმდებარეობა, რომლებიც გამოიყენება წყლის ამოღებისათვის, იმ შემთხვევების გარდა:
  - როდესაც, წყლის ამოღების უბნები უზრუნველყოფენ დღეში საშუალოდ 10 მ³ –ზე ნაკლები ოდენობის წყლის ამოღებას, ან

- როდესაც, ადამიანების მიერ მოხმარებისათვის განსაზღვრული წყლის ამოღების უბნები უზრუნველყოფენ დღეში საშუალოდ 10 მ³ -ზე ნაკლები ოდენობის წყლის სმოლებას ან წყლით უზრუნველყოფენ 50 ადამიანზე ნაკლებს;
- (ბ) ამ უბნებიდან წყლის ამოღების საშუალო წლიური ნორმები;
- (გ) მიწისქვეშა წყლის ობიექტიდან ამოღებული წყლის ქიმიური შემადგენლობა, და
- (დ) მიწისქვეშა წყლის ობიექტებში იმ უბნების ადგილმდებარეობა, რომლებშიც უშუალოდ ხდება წყლის ჩაღინება;
- (ე) ამ უბნებში წყლალჩაღინების მოცულობა;
- (ვ) მისიწვეშა წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლების ქიმიური შემადგენლობა, და
- (ზ) მიწათსარგებლობა იმ წყალშესაკრებში ან წყალშესაკრებებში, რომლებიდანაც ხდება მიწისქვეშა წყლის ობიექტების შევსება, მათ შორის, დაბინძურების წყაროები და ანთროპოგენული ზეგავლენები შევსების ისეთ მახასიათებლებზე, როგორებიცაა წვიმის წყალი და წყლის ჩაღინებები გრუნტის გამკვრივების გამო, ხელოვნური შევსება, წყალჩაღინების გადაკეტვა ან სადრენაჟო სისტემა.

2.4 მიწისქვეშა წყლების დონეებში ცვლილებებით გამოწვეული ზეგავლენის მიმოხილვა

წვერი ქვეყნები, ასევე, განსაზღვრავენ იმ მიწისქვეშა წყლებს, რომელთათვისაც მე-4 მუხლით განსაზღვრული უნდა იქნეს უფრო დაბალი მიზნები, იმ შემთხვევების ჩათვლით, როდესაც ეს გაკეთდება ობიექტის მდომარეობით გამოწვეულ იმ ზეგავლენათა გათვალისწინების საფუძველზე, როგორებიცაა ზეგავლენები:

- (i) ზედაპირულ წყლებზე და მასთან დაკავშირებულ მიწისზედა ეკოსისტემებზე;
- (ii) წყლის ხარჯის რეგულირებაზე, წყალდიდობებისაგან დაცვასა და ამოსაშრობ სამუშაოებზე;
- (iii) ადამიანის საქმიანობის გაფართოებაზე.

2.5 მიწისქვეშა წყლების ხარისხზე დაბინძურებით გამოწვეული ზეგავლენის მიმოხილვა

წვერმა ქვეყნებმა უნდა განსაზღვრონ მიწისქვეშა წყლების ის ობიექტები, რომელთათვისაც, მე-4 (5) მუხლით განსაზღვრული უნდა იქნეს უფრო დაბალი მიზნები იმ შემთხვევებისათვის, როდესაც ადამიანის საქმიანობით გამოწვეული ზემოქმედების შედეგად, როგორც ეს განსაზღვრულია მე-5 (1) მუხლით, მიწისქვეშა წყლის ობიექტი იმდენად დაბინძურებულია, რომ შეუძლებელია ან არათანაზომიერად ძვირია მიღწეული იქნეს მისი დამაკმაყოფილებელი ქიმიური მდგომარეობა.

დანართი III

ეკონომიკური ანალიზი

ეკონომიკური ანალიზი უნდა შეიცავდეს საკმარისად დეტალურ ინფორმაციას (აუცილებელი მონაცემების შეგროვებასთან დაკავშირებული ხარჯების ჩათვლით), იმისათვის, რომ:

(ა) ჩატარდეს წყალმომარაგებასთან დაკავშირებული მომსახურებაზე გაწეული ხარჯების ანაზღაურების პრინციპის რეალიზაციისათვის საჭირო გათვლები, გათვალისწინებულ იქნას მდინარის აუზის რაიონში წყალზე მოთხოვნილებისა და მისი მიწოდების გრძელვადიანი პროგნოზები და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ჩატარდეს:

- წყალმომარაგებელი მეურნეობის სამსახურების მიერ გაწეული მომსახურების მოცულობის, ფასებისა და ხარჯების შეფასება და
- შესაბამისი ინვესტიციების შეფასება, ამ ინვესტიციების პროგნოზირების ჩათვლით

(ბ) ღონისძიებათა შესაძლო ღირებულების შეფასების საფუძველზე გაკეთდეს დასკვნა წყალსარგებლობასთან მიმართებაში მათი ყველაზე რენტაბელური შერჩევა-შერწყმის თაობაზე მე-11 მუხლის შესაბამისად ღონისძიებათა პროგრამაში მათ შესატანად.

დანართი IV

დაცული ტერიტორიები

1. დაცული ტერიტორიების (ზონების) რეესტრი, რომელიც აუცილებელია მე-6 მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად, უნდა მოიცავდეს დაცული ტერიტორიების შემდეგ სახეებს (ტიპებს):

- (I) თანახმად მე-7 მუხლისა ტერიტორიებს, განკუთვნილს წყალაღებისთვის მოსახლეობის წყალმომარაგების მიზნით;
- (II) ტერიტორიებს, განკუთვნილს ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი წყლის სახეობების დაცვისათვის;
- (III) დასვენებისათვის განკუთვნილ წყლის ობიექტებს, საბანაო წყლების ჩათვლით, თანახმად 76/160/EEC დირექტივის მოთხოვნებისა;
- (IV) მკვებავი ნივთიერებების კონცენტრაციების მიმართ მგრძობიარე ტერიტორიებს, მოწყვლადი ზონების ჩათვლით თანახმად 91/676/EEC დირექტივის მოთხოვნებისა და ტერიტორიებს, განსაზღვრულს, როგორც მგრძობიარეს 91/271/ წ დირექტივის შესაბამისად;
- (V) წყლის ბინადართა სახეობების ან მათი საბინადრო გარემოს დაცვისთვის განკუთვნილ ტერიტორიებს, იქ, სადაც წყლის ხარისხობრივი მდგომარეობის გაუმჯობესება წარმოადგენს მათი დაცვის მნიშვნელოვან ფაქტორს, პროგრამა ატურა 2000 შესაბამისი ზონების ჩათვლით, რომლებიც დადგენილია 92/43/EEC და 70/409/EEC დირექტივებით.

2. რეესტრის მიმოხილვითი ნაწილი, რომელიც წარმოადგენს მდინარის აუზის მართვის გეგმის განუყოფელ ნაწილს, უნდა მოიცავდეს თითოეული დაცული ტერიტორიის ადგილმდებარეობის მაჩვენებელ რუკებს და ევროკავშირის, ეროვნული და/ან ადგილობრივი საკანონმდებლო აქტების ან დებულებების აღწერას, რომელთა საფუძველზეც ჩამოყალიბდა ეს დაცული ტერიტორიები (ზონები).

დანართი V

1. ზედაპირული წყლების მდგომარეობა

1.1 ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაციისათვის ხარისხის ნორმატივები

- 1.1.1 მდინარეები
  - 1.1.2 ტბები
  - 1.1.3 გარდამავალი წყლები
  - 1.1.4 სანაპირო წყლები
  - 1.1.5 ხელოვნური ან ძლიერ სახეშეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტები
- 1.2 ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაციისათვის საჭირო ნორმატივები
- 1.2.1 მდინარეებში წყლის საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობის დადგენა
  - 1.2.2 ტბებში წყლის საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობის დადგენა
  - 1.2.3 გარდამავალი წყლების საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობის დადგენა
  - 1.2.4 სანაპირო წყლების საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობის დადგენა
  - 1.2.5 ძლიერ სახეშეცვლილი ან ხელოვნური წყლის ობიექტების მაქსიმალური, კარგი და საშუალო ეკოლოგიური პოტენციალის დადგენა
  - 1.2.6 ევროგაერთიანების წევრი სახელმწიფოების მიერ ქიმიური ხარისხის სტანდარტების შემოღების პროცედურა
- 1.3 ზედაპირული წყლების ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობის მონიტორინგი
- 1.3.1 დაკვირვებითი მონიტორინგის სტრუქტურა
  - 1.3.2 ოპერატიული მონიტორინგის სტრუქტურა
  - 1.3.3 გამოძიებითი მონიტორინგის სტრუქტურა
  - 1.3.4 მონიტორინგის სისშირე
  - 1.3.5 დამატებითი მონიტორინგის დაცული ტერიტორიების მონიტორინგის მიმართ
  - 1.3.6 წყლის ხარისხის მონიტორინგის ელემენტების სტანდარტები
- 1.4 ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია და ინფორმაციის წარმოდგენა
- 1.4.1 ბიოლოგიური მონიტორინგის მონაცემთა შეთავსებადობა
  - 1.4.2 მონიტორინგის შედეგების წარმოდგენა და ეკოლოგიური მდგომარეობისა და ეკოლოგიური პოტენციალის დახასიათება
  - 1.4.3 მონიტორინგის შედეგების წარმოდგენა და ქიმიური მდგომარეობის დახასიათება

2. მიწისქვეშა წყლები

2.1 მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობა

- 2.1.1 რაოდენობრივი მდგომარეობის დახასიათებისთვის საჭირო პარამეტრები
- 2.1.2 რაოდენობრივი მდგომარეობის დადგენა

2.2 მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობა

- 2.2.1 მიწისქვეშა წყლების დონეებზე დაკვირვების ქსელი
- 2.2.2 მონიტორინგის პუნქტების განლაგების სისწორე
- 2.2.3 მონიტორინგის სისწორე
- 2.2.4 მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობის ინტერპრეტაცია და პრეზენტაცია

2.3 მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობა

- 2.3.1 მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობის დადგენისათვის საჭირო პარამეტრები
- 2.3.2 მიწისქვეშა წყლების კარგი ქიმიური მდგომარეობის დადგენა

2.4 მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობის მონიტორინგი

- 2.4.1 მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელი
- 2.4.2 დაკვირვებითი მონიტორინგი
- 2.4.3 ოპერატიული მონიტორინგი
- 2.4.4 დამბინძურებელ ნივთიერებებთან დაკავშირებული ტენდენციების დადგენა
- 2.4.5 მიწისქვეშა წყლების ქიმიურ მდგომარეობაზე ინფორმაციის ინტერპრეტაცია და პრეზენტაცია
- 2.5 მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე ინფორმაციის წარმოდგენა

1. ზედაპირული წყლების მდგომარეობა

1.1 ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაციისათვის საჭირო მახასიათებლები

1.1.1 მდინარეები

ბიოლოგიური მაჩვენებლები

წყლის ფლორის შემადგენლობა და სიმრავლე
უხერხემლოთა ფაუნის შემადგენლობა და სიმრავლე
თევზის ფაუნის სამრავლე და ასაკობრივი სტრუქტურა

ბიოლოგიური დახასიათების ჰიდრომორფოლოგიური მაჩვენებლები

ჰიდროლოგიური რეჟიმი
წყლის ხარჯის ოდენობა და დინამიკა
კავშირი მიწისქვეშა წყლის ობიექტებთან

მდინარის უწყვეტობა
მორფოლოგიური პირობები
მდინარის სიღრმისა და სიგანის ცვალებადობა
მდინარის კალაპოტის მიმდებარე შრეების სტრუქტურა
სანაპირო ზონის სტრუქტურა

ბიოლოგიური დახასიათების ფიზიკურ-ქიმიური მანვენებლები

ზოგადი
ტემპერატურული პირობები
გაჯერება ჟანგბადით
მარილიანობა
ჟანგვის უნარი
მკვებავ ნივთიერებათა კონცენტრაცია

სპეციფიური დამბინძურებელი ნივთიერებები

დაბინძურება იმ პრიორიტეტული ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში

დაბინძურება იმ ნივთიერებებით, რომელთა მაღალი კონცენტრაცია აღმოჩენილია წყლის ობიექტში

1.1.2 ტბები

ხარისხის ბიოლოგიური მანვენებლები

ფიტოპლანქტონის შემადგენლობა, სიმრავლე და ბიომასა
წყლის სხვა ფლორის შემადგენლობა და სიმრავლე
ფსკერის უხერხემლოთა ფაუნის შემადგენლობა და სიმრავლე
თევზის ფაუნის შემადგენლობა, სიმრავლე და ასაკობრივი სტრუქტურა

ბიოლოგიური დახასიათების ჰიდრომორფოლოგიური მანვენებლები

ჰიდროლოგიური რეჟიმი:
წყლის ხარჯის ოდენობა და დინამიკა
ობიექტის არსებობის პერიოდი
კავშირი მიწისქვეშა წყლის ობიექტთან

მორფოლოგიური პირობები:
ტბის სიღრმის ცვალებადობა
ტბის ფსკერის ქვემდებარე ფენების რაოდენობა და სტრუქტურა
სანაპირო სტრუქტურა

ბიოლოგიური სისტემის მდგომარეობის ქიმიური და ფიზიკურ-ქიმიური მანვენებლები

ზოგადი

გამჭვირვალობა
ტემპერატურული პირობები
ჟანგბადით გაჯერება
მარილიანობა
დაჟანგვის უნარი
მკვებავი ნივთიერებების კონცენტრაცია

სპეციფიური დამბინძურებელი ნივთიერებები

დაბინძურება ყველა პრიორიტეტული ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში
დაბინძურება ყველა სხვა ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში მნიშვნელოვანი რაოდენობით

1.1.3 გარდამავალი წყლები

ხარისხის ბიოლოგიური მანვენებლები

ფიტოპლანქტონის შემადგენლობა, სიმრავლე და ბიომასა
წყლის სხვა ფლორის შემადგენლობა და სიმრავლე
ფსკერის უხერხემლოთა ფაუნის შემადგენლობა და სიმრავლე
თევზის ფაუნის შემადგენლობა, სიმრავლე და ასაკობრივი სტრუქტურა

ბიოლოგიური დახასიათების ჰიდრომორფოლოგიური მანვენებლები

მორფოლოგიური პირობები:

სიღრმის ცვალებადობა
ტბის ფსკერის ქვემდებარე ფენების რაოდენობა და სტრუქტურა
მოქცევის ზონის სტრუქტურა
მოქცევის რეჟიმი
მტკნარი წყლის ხარჯი
დედუქისადმი მიდრეკილება

ბიოლოგიური მდგომარეობის დახასიათების ქიმიური და ფიზიკურ-ქიმიური მაჩვენებლები

ზოგადი

გამჭვირვალობა
ტემპერატურული პირობები
ჟანგბადით გაჯერება
მარილიანობა
დაჟანგვის უნარი
მკვებავი ნივთიერებების კონცენტრაცია

სპეციფიური დამბინძურებელი ნივთიერებები

დაბინძურება ყველა პრიორიტეტული ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში
დაბინძურება ყველა სხვა ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში მნიშვნელოვანი რაოდენობით

1.1.4. სანაპირო წყლები

ბიოლოგიური მაჩვენებლები

ფიტოპლანქტონის შემადგენლობა, სიმრავლე და ბიომასა
წყლის სხვა ფლორის შემადგენლობა და სიმრავლე
ფსკერის უხერხემლოთა ფაუნის შემადგენლობა და სიმრავლე

ბიოლოგიური დახასიათების პიდრომორფოლოგიური მაჩვენებლები

მორფოლოგიური პირობები:

სიღრმის ცვალებადობა
ტბის ფსკერის ქვემდებარე ფენების რაოდენობა და სტრუქტურა
მოქცევის ზონის სტრუქტურა
მოქცევის რეჟიმი
მთავარი დინებების მიმართულება
დედუქისადმი მიდრეკილება

ბიოლოგიური მდგომარეობის დახასიათების ქიმიური და ფიზიკურ-ქიმიური მაჩვენებლები

ზოგადი

გამჭვირვალობა
ტემპერატურული პირობები
ჟანგბადით გაჯერება
მარილიანობა
დაჟანგვის უნარი
მკვებავი ნივთიერებების კონცენტრაცია

სპეციფიური დამბინძურებელი ნივთიერებები

დაბინძურება ყველა პრიორიტეტული ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში
დაბინძურება ყველა სხვა ნივთიერებებით, რომლებიც აღმოჩენილია წყლის ობიექტში მნიშვნელოვანი რაოდენობით

1.1.5 ხელოვნური და ძლიერ სახეშეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტები

ხელოვნური და ძლიერ სახეშეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის გამოყენებული უნდა იქნეს იგივე ხარისხის ელემენტები, რომლებიც გამოყენებულია ბუნებრივი წყლის ობიექტების შემოადნის შემთხვევაში იმ ოთხ კატეგორიათაგან ერთ-ერთისათვის, რომელსაც ყველაზე მეტი მსგავსება ექნება კონკრეტულ ძლიერ სახეშეცვლილ ან ხელოვნურ ზედაპირული წყლის ობიექტთან.

1.1.5 ხელოვნური და ძლიერ სახეშეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტები

ხელოვნური და ძლიერ სახეშეცვლილი ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის გამოყენებული უნდა იქნეს იგივე ხარისხის ელემენტები, რომლებიც გამოყენებულია ბუნებრივი წყლის ობიექტების შემოადნის შემთხვევაში იმ ოთხ კატეგორიათაგან ერთ-ერთისათვის, რომელსაც ყველაზე მეტი მსგავსება ექნება კონკრეტულ ძლიერ სახეშეცვლილ ან ხელოვნურ ზედაპირული წყლის ობიექტთან.

12. ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაციისათვის საჭირო ნორმატივები

ცხრილი 12. ზოგადი განსაზღვრება მდინარეების, ტბების, გარდამავალი და სანაპირო წყლებისათვის

ქვემოთ მოცემულია ეკოლოგიური ხარისხის ზოგადი განსაზღვრება. თითოეული ზედაპირული წყლის კატეგორიისათვის ეკოლოგიური მდგომარეობის ხარისხის ელემენტების მნიშვნელობათა კლასიფიკაცია მოცემულია ქვემოთ ცხრილებში 12.1 ი 12.4.

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ზოგადი	<p>არ ფიქსირდება ან ფიქსირდება მხოლოდ მცირე ანთროპოგენული ცვლილებები მოცემული ტიპის ზედაპირული წყლის ობიექტის ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური და ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობებში, იმ მნიშვნელობებთან შედარებით, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება წყლის ობიექტის მოცემულ ტიპთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში.</p> <p>ზედაპირული წყლების ობიექტის ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობები შეესაბამება იმ მნიშვნელობებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება მოცემული ტიპის წყლის ობიექტთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში, და არ არის ან მხოლოდ უმნიშვნელოდ არის დამახინჯებული.</p> <p>ისინი წარმოადგენენ ტიპოსპეციფიკურ პირობებსა და გაერთიანებებს.</p>	<p>მოცემული ტიპის ზედაპირული წყლის ობიექტის ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობები უმნიშვნელოდ არის დამახინჯებული, რაც გამოწვეულია ადამიანის საქმიანობით და მხოლოდ უმნიშვნელოდ განსხვავდება იმ მნიშვნელობებისაგან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება წყლის ობიექტის მოცემულ ტიპთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში.</p>	<p>მოცემული ტიპის ზედაპირული წყლის ობიექტის ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობები ზომიერად განსხვავდება იმ მნიშვნელობებისაგან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება წყლის ობიექტის მოცემულ ტიპთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში. ეს მნიშვნელობები ზომიერად არიან დამახინჯებული, რაც გამოწვეულია ადამიანის საქმიანობით და მნიშვნელოვნად არიან შეცვლილი იმ მნიშვნელობებთან შედარებით, რომლებიც ფიქსირდება კარგი მდგომარეობის პირობებში.</p>

წყლები, რომლებსაც გააჩნიათ საშუალოზე დაბალი ხარისხი, კლასიფიცირებული უნდა იქნეს დაბალი ან ცუდი ხარისხის წყლებად.

ის წყლები, რომლებიც ავლენენ მნიშვნელოვან ცვლილებებს ზედაპირული წყლის ობიექტის ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობებთან მიმართებაში და, რომლებშიც შესაბამისი ბიოლოგიური გაერთიანებები მნიშვნელოვნად განსხვავდება მათგან, რომლებიც ჩვეულებრივ ასოცირდება მოცემული ტიპის ზედაპირული წყლის ობიექტთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში, კლასიფიცირებული უნდა იქნეს, როგორც დაბალი ხარისხის წყლები.

ის წყლები, რომლებიც ავლენენ კრიტიკულ ცვლილებებს ზედაპირული წყლის ობიექტის ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობებთან მიმართებაში და, რომლებშიც არ არსებობენ იმ შესაბამისი ბიოლოგიური გაერთიანებების მნიშვნელოვანი ნაწილები, რომლებიც ჩვეულებრივ ასოცირდება მოცემული ტიპის

ზედაპირული წყლის ობიექტთან მასზე რაიმე სახის ზემოქმედების არარსებობის პირობებში, კლასიფიცირებული უნდა იქნეს, როგორც ცუდი ხარისხის წყლები.

1.2.1. მდინარეებში წყლის საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი ეკოლოგიური მდგომარეობის დადგენა

ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ფიტოპლანქტონი	<p>ფიტოპლანქტონის ტაქსონომიური შემადგენლობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>ფიტოპლანქტონის საშუალო გავრცელებულობა სრულად შეესაბამება ტიპოსპეციფიკურ ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს და არ შეუძლია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს გამჭვირვალობის ტიპოსპეციფიკურ პირობებზე.</p> <p>პლანქტონური ყვავილობის სიხშირე და ინტენსიურობა შეესაბამება ტიპოსპეციფიკურ ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს.</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება პლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით.</p> <p>ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ წყალმცენარეთა დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს პიტოსპეციფიკური პლანქტონური ყვავილობის სიხშირისა და ინტენსიურობის უმნიშვნელო ზრდა.</p>	<p>პლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან.</p> <p>ზომიერად არის დარღვეული გავრცელებულობის ხარისხი, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი არასასურველი დარღვევები ხარისხის სხვა ბიოლოგიურ და ფიზიკურ-ქიმიურ ელემენტთა მნიშვნელობებში.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს პლანქტონური ყვავილობების სიხშირისა და ინტენსიურობის ზომიერი ზრდა.</p> <p>ზაფხულის თვეებში შეიძლება აღინიშნოს ინტენსიური ყვავილობები.</p>
მაკროფიტები და ფიტობენტოსი	<p>ტაქსონომიური შემადგენლობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>არ ვლინდება საგრძნობი ცვლილებები მაკროფიტებისა და ფიტობენტოსის საშუალო გავრცელებულობის დონეში.</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებებია მაკროფიტული და ფიტობენტური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ ფიტობენტოსის ან მცენარეთა სიცოცხლის უფრო მაღალი ფორმის დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>ფიტობენტური გაერთიანება არ განიცდის იმ ბაქტერიული ჯგუფებისა და გარსების მავნე ზემოქმედებას, რომელთა არსებობაც არის ანტროპოგენული აქტივობის შედეგი.</p>	<p>მაკროფიტული და ფიტობენტული ტაქსონების შემადგენლობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან და გაცილებით დამახინჯებულია, ვიდრე კარგი ხარისხის შემთხვევაში.</p> <p>აღინიშნება ზომიერი ცვლილებები მაკროფიტებისა და ფიტობენტოსის გავრცელებულობის საშუალო დონეში.</p> <p>ბაქტერიულმა ჯგუფებმა და გარსებმა, რომელთა არსებობაც განპირობებულია ანთროპოგენული აქტივობით, შეიძლება ზიანი მიაყენონ, ხოლო ზოგიერთ ადგილებში ჩაენაცვლონ ფიტობენტურ გაერთიანებას.</p>
ბენტური უხერხემლოები	<p>ტაქსონომიური შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p>	<p>ფიქსირდება უმნიშვნელო ცვლილებები უხერხემლო ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით.</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან.</p>

	<p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა არ ავლენს ცვლილებათა ნიშნებს ზეგავლენის არარსებობის პირობებში არსებულ დონეებთან შედარებით.</p> <p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე არ განსხვავდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებში არსებული დონეებისაგან.</p>	<p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა ავლენს უმნიშვნელო ცვლილებებს ტიპოსპეციფიკურ დონეებთან შედარებით.</p> <p>უხერხემლოთა სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე ავლენს უმნიშვნელო ცვლილებების ნიშნებს ტიპოსპეციფიკურ დონეებთან შედარებით.</p>	<p>წარმოდგენილი არ არის ტიპოსპეციფიკური გაერთიანების ძირითადი ტაქსონომიური ჯგუფები.</p> <p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა, ასევე, სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე, არსებითად დაბალია ტიპოსპეციფიკურ დონესთან შედარებით და მნიშვნელოვნად დაბალია კარგი ხარისხის პირობებში არსებულ თანაფარდობასთან შედარებით.</p>
<p>თევზები</p>	<p>სახეობრივი შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>წარმოდგენილი არის ყველა ტიპოსპეციფიკური და ზემოქმედებაზე რეაგირებადი ჯიშები.</p> <p>თევზების გაერთიანებების ასაკობრივი სტრუქტურები ავლენენ ანთროპოგენული ზემოქმედების მცირე ნიშნებს და არ მიაჩნებიან დარღვევებზე რომელიმე ცალკეული სახეობის რეპროდუქციულობასა თუ განვითარებაში.</p>	<p>ფიქსირდება უმნიშვნელო ცვლილებები სახეობების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ და ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან.</p> <p>თევზების გაერთიანებების ასაკობრივ სტრუქტურები ავლენენ ზემოქმედების ნიშნებს, რომელიც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური და ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან, და, ზოგიერთ შემთხვევაში, მიაჩნებიან დარღვევებზე რომელიმე ცალკეული სახეობების რეპროდუქციულობასა თუ განვითარებაში, ზოგიერთი ასაკობრივი ჯგუფის გაქრობის ჩათვლით.</p>	<p>თევზების სახეობების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური და ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან.</p> <p>თევზების გაერთიანებების ასაკობრივი სტრუქტურა ავლენს მნიშვნელოვანი ანთროპოგენული ზემოქმედების ნიშნებს, ტიპოსპეციფიკური სახეობების ზომიერი ნაწილის არარსებობის ან ძალიან დაბალი გავრცელებულობის ჩათვლით.</p>

ხარისხის პიდროლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
<i>პიდროლოგიური რეჟიმი</i>	დინების რაოდენობრივი მახასიათებლები, დინამიკა და შედეგად მიღებული კავშირი გრუნტის წყლებთან, სრულად ან თითქმის სრულად ასახავს ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.
<i>მდინარის უწყვეტობა</i>	მდინარის უწყვეტობა არ ირღვევა ანთროპოგენული ზემოქმედების შედეგად და შესაძლებელს ხდის წლის ორგანიზმების თავისუფალ მიგრაციას და ნალექის გადატანას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.
<i>მორფოლოგიური მდგომარეობა</i>	არხის კონფიგურაცია, სიგანისა და სიღრმის ცვალებადობა, დინების სიჩქარეები, სუბსტრატის მდომარეობა, ასევე, სანაპირო ზონების სტრუქტურა და მდგომარეობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზეგავლენათა არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.

ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები ⁽¹⁾

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ზოგადი პირობები	<p>ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტების მნიშვნელობები სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედებათა არარსებობის პირობებს.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაცია რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p> <p>მარილიანობის ხარისხი, pH დონე, ჟანგბადის ბალანსი, მჟავათა განეიტრალების უნარი და ტემპერატურა არ ავლენს ანთროპოგენული ზეგავლენის ნიშნებს და რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>ტემპერატურა, ჟანგბადის ბალანსი, pH, მჟავათა განეიტრალების უნარი და მარილიანობის ხარისხი არ სცილდებიან დადგენილი დიაპაზონის ფარგლებს, რაც უზრუნველყოფს ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირებას და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მიღწევას.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება იმ დონეებს, რომლებიც დადგენილია ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული სინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები ახლოს არის ნულოვან მაჩვენებლებთან ან, ყველაზე თანამედროვე და ფართოდ დანერგილი ანალიზის მეთოდების გამოყენებით გამოვლენის საზღვრებს ქვემოთ მაინც .</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული არასინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან (ფონური დონეები = ფდ).</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

⁽¹⁾ გამოიყენება შემდეგი შემოკლებები: ფდ = ფონური დონეები; ეხს = ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტები

⁽²⁾ იმ სტანდარტების გამოყენება, რომლებიც გამომდინარეობს მოცემული პროტოკოლიდან, არ მოითხოვს დაბინძურების კონცენტრაციის შემცირებას ფონურ დონეებზე დაბლა (ეხს>ფდ)

1.2.2. მდინარეებში წყლის საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი ეკოლოგიური მდგომარეობის დადგენა

ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ფიტოპლანქტონი	<p>ფიტოპლანქტონის ტაქსონომიური შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>ფიტოპლანქტონის საშუალო ბიომასა სრულად შეესაბამება ტიპოსპეციფიკურ ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს და არ შეუძლია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს გამჭვირვალობის ტიპოსპეციფიკურ პირობებზე.</p> <p>პლანქტონური ყვავილობის სიხშირე და ინტენსიურობა შეესაბამება ტიპოსპეციფიკური ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს.</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება პლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ წყალმცენარეთა დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს სახეობრივი პლანქტონური ყვევილობის სიხშირისა და ინტენსიურობის უმნიშვნელო ზრდა.</p>	<p>პლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან.</p> <p>ზომიერად არის დარღვეული ბიომასა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი არასასურველი დარღვევები სხვა ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მდგომარეობისა და წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიურ ხარისხის თვალსაზრისით.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს პლანქტონური ყვავილობების სიხშირისა და ინტენსიურობის ზომიერი ზრდა.</p> <p>ზაფხულის თვეებში შეიძლება აღინიშნოს ინტენსიური ყვავილობები.</p>
მაკროფიტები და ფიტობენტოსი	<p>ტაქსონომიური შემადგენლობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>არ ვლინდება საგრძნობი ცვლილებები მაკროფიტებისა და ფიტობენტოსის საშუალო გავრცელებულობის დონეში</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებებია მაკროფიტული და ფიტობენტური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ ფიტობენტოსის ან მცენარეთა სიცოცხლის უფრო მაღალი ფორმის დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>ფიტობენტური გაერთიანება არ განიცდის იმ ბაქტერიული ჯგუფებისა და გარსების მანე ზემოქმედებას, რომელთა არსებობაც არის ანტროპოგენული აქტივობის შედეგი.</p>	<p>მაკროფიტული და ფიტობენტული ტაქსონების შემადგენლობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან და გაცილებით დამახინჯებულია, ვიდრე კარგი ხარისხის შემთხვევაში.</p> <p>აღინიშნება ზომიერი ცვლილებები მაკროფიტებისა და ფიტობენტოსის გავრცელებულობის საშუალო დონეში.</p> <p>ბაქტერიულმა ჯგუფებმა და გარსებმა, რომელთა არსებობაც განპირობებულია ანთროპოგენული აქტივობით, შეიძლება ზიანი მიაყენონ, ხოლო ზოგიერთ ადგილებში ჩაენაცვლონ ფიტობენტურ გაერთიანებას.</p>
ბენტური	<p>ტაქსონომიური შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის</p>	<p>ფიქსირდება უმნიშვნელო ცვლილებები უხერხემლო ტაქსონების შემადგენლობასა და</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად</p>

<p>უხერხემლოები</p>	<p>სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა არ ავლენს ცვლილებათა ნიშნებს ზეგავლენის არარსებობის პირობებში არსებულ დონეებთან შედარებით.</p> <p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე არ განსხვავდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებში არსებული დონეებისაგან.</p>	<p>გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გავრთიანებებთან შედარებით.</p> <p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა ავლენს უმნიშვნელო ცვლილებების ნიშნებს ტიპოსპეციფიკურ დონეებთან შედარებით.</p> <p>უხერხემლოთა სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე ავლენს უმნიშვნელო ცვლილებების ნიშნებს ტიპოსპეციფიკურ დონეებთან შედარებით.</p>	<p>განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური პირობებისაგან.</p> <p>წარმოდგენილი არ არის ტიპოსპეციფიკური გავრთიანების ძირითადი ტაქსონომიური ჯგუფები.</p> <p>ზეგავლენაზე მგრძობიარე და არამგრძობიარე ტაქსონებს შორის თანაფარდობა, ასევე, სახეობრივი მრავალფეროვნების დონე, არსებითად დაბალია ტიპოსპეციფიკურ დონესთან შედარებით და მნიშვნელოვნად დაბალია კარგი ხარისხის პირობებში არსებულ თანაფარდობასთან შედარებით.</p>
<p>თევზები</p>	<p>სახეობრივი შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>წარმოდგენილი არის ყველა ტიპოსპეციფიკური და ზემოქმედებაზე რეაგირებადი ჯიშები.</p> <p>თევზების გავრთიანებების ასაკობრივი სტრუქტურები ავლენენ ანთროპოგენული ზემოქმედების მცირე ნიშნებს და არ მიაწინებენ დარღვევებზე რომელიმე ცალკეული სახეობის რეპროდუქციულობასა თუ განვითარებაში.</p>	<p>ფიქსირდება უმნიშვნელო ცვლილებები სახეობების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გავრთიანებებთან შედარებით, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ და ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან.</p> <p>თევზების გავრთიანებების ასაკობრივ სტრუქტურები ავლენენ ზემოქმედების ნიშნებს, რომლებიც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ და ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან, და, ზოგიერთ შემთხვევაში, მიაწინებენ დარღვევებზე რომელიმე ცალკეული სახეობების რეპროდუქციულობასა თუ განვითარებაში, ზოგიერთი ასაკობრივი ჯგუფის გაქრობის ჩათვლით.</p>	<p>თევზების სახეობების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გავრთიანებებისაგან, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ და ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენურ ზეგავლენებთან.</p> <p>თევზების გავრთიანებების ასაკობრივი სტრუქტურა ავლენს მნიშვნელოვანი ზემოქმედების ნიშნებს, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ და ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე იმგვარ ანთროპოგენულ ზეგავლენებთან, რომლებიც განაპირობებს ტიპოსპეციფიკური სახეობების ზომიერი ნაწილის არარსებობას ან გავრცელებულობის ძალიან დაბალ დონეს.</p>

ხარისხის პიდროლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
<i>პიდროლოგიური რეჟიმი</i>	დინების რაოდენობრივი მახასიათებლები, დინამიკა, დონე, წყლის დამუშავების ხანგრძლივობა და შედეგად მიღებული კავშირი გრუნტის წყლებთან, სრულად ან თითქმის სრულად ასახავს ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.
<i>მორფოლოგიური მდგომარეობა</i>	ტბის სიღრმის ცვალებადობა, სუბსტრატის რაოდენობა, სტრუქტურა და ტბის სანაპირო ზონის სტრუქტურა და მდგომარეობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზეგავლენათა არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.

ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები ⁽¹⁾

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ზოგადი პირობები	<p>ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტების მნიშვნელობები სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედებათა არარსებობის პირობებს.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაცია რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p> <p>მარილიანობის ხარისხი, pH დონე, ჟანგბადის ბალანსი, მჟავათა განეიტრალების უნარი, გამჭვირვალობა და ტემპერატურა არ ავლენს ანთროპოგენული ზეგავლენის ნიშნებს და რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>ტემპერატურა, ჟანგბადის ბალანსი, pH, მჟავათა განეიტრალების უნარი, გამჭვირვალობა და მარილიანობის ხარისხი არ სცილდებიან დადგენილი დიაპაზონის ფარგლებს, რაც უზრუნველყოფს ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირებას და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მიღწევას.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება იმ დონეებს, რომლებიც დადგენილია ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული სინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები ახლოს არის ნულოვან მაჩვენებლებთან ან, ყველაზე თანამედროვე და ფართოდ დანერგილი ანალიზის მეთოდების გამოყენებით გამოვლენის საზღვრებს ქვემოთ მაინც.</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული არასინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან (ფონური დონეები = ფდ).</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

⁽¹⁾ გამოიყენება შემდეგი შემოკლებები: ფდ = ფონური დონეები; ეხს = ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტები

⁽²⁾ იმ სტანდარტების გამოყენება, რომლებიც გამომდინარეობს მოცემული პროტოკოლიდან, არ მოითხოვს დაბინძურების კონცენტრაციის შემცირებას ფონურ დონეებზე დაბლა (ეხს>ფდ)

12.3. გარდამავალი წყლების საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი ეკოლოგიური მდგომარეობის დადგენა

ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ფიტოპლანქტონი	<p>ფიტოპლანქტონის ტაქსონომიური შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>ფიტოპლანქტონის საშუალო ბიომასა სრულად შეესაბამება ტიპოსპეციფიკურ ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს და არ შეუძლია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს გამჭვირვალობის ტიპოსპეციფიკურ პირობებზე.</p> <p>პლანქტონური ყვავილობის სიხშირე და ინტენსიურობა შეესაბამება ტიპოსპეციფიკური ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს.</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება ფიტოპლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში.</p> <p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება ბიომასაში ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ წყალმცენარეთა დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს სახეობრივი პლანქტონური ყვავილობის სიხშირისა და ინტენსიურობის უმნიშვნელო ზრდა.</p>	<p>ფიტოპლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური პირობებისგან.</p> <p>ზომიერად არის დარღვეული ბიომასა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი არასასურველი დარღვევები ხარისხის სხვა ბიოლოგიური ელემენტების მდგომარეობის თვალსაზრისით.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს პლანქტონური ყვავილობების სიხშირისა და ინტენსიურობის ზომიერი ზრდა. ზაფხულის თვეებში შეიძლება აღინიშნოს ინტენსიური ყვავილობები.</p>
დიდი წყალმცენარეები	<p>დიდი წყალმცენარეების ტაქსონების შემადგენლობა შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>დიდი წყალმცენარეების საფარში არ შეინიშნება საგრძნობი ცვლილებები, რომლებიც გამოწვეულია ანთროპოგენული საქმიანობის შედეგად</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებებია დიდი წყალმცენარეების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ ფიტობენტოსის ან მცენარეთა სიცოცხლის უფრო მაღალი ფორმის დანქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p>	<p>დიდი წყალმცენარეების ტაქსონების შემადგენლობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან და გაცილებით დამახინჯებულია, ვიდრე კარგი ხარისხის შემთხვევაში.</p> <p>დიდი წყალმცენარეების გავრცელებულობის საშუალო დონე შესაძლებელია ზომიერად შეიცვალოს, ისე, რომ გამოიწვიოს არასასურველი ზემოქმედება წყლის ობიექტში არსებულ ორგანიზმთა ბალანსზე.</p>
დაფარულთესლიანი მცენარეები	<p>ტაქსონომიური შემადგენლობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>დაფარულთესლიანი მცენარეების გავრცელებულობაში არ შეინიშნება</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებებია დაფარულთესლიანი მცენარეების ტაქსონების შემადგენლობაში ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებთან შედარებით.</p>	<p>დიდი წყალმცენარეების ტაქსონების შემადგენლობა ზომიერად განსხვავდება ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებებისაგან და გაცილებით დამახინჯებულია, ვიდრე კარგი ხარისხის შემთხვევაში.</p>

	<p>ანთროპოგენული საქმიანობის შედეგად გამოწვეული შესამჩნევი ცვლილებები.</p>	<p>დაფარულთესლიანი მცენარეების გავრცელებულობა ავლენს უმნიშვნელო ზემოქმედების ნიშნებს.</p>	<p>ფიქსირდება ზომიერი ცვლილებები (დამახინჯებები) დიდი წყალმცენარეების ტაქსონების გავრცელებულობაში.</p>
<p>ბენტური უხერხემლოები</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე მოქცეულია ფარგლებში, რომლებიც ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან.</p> <p>წარმოდგენილი არის ზეგავლენაზე მგრძობიარე ყველა ტაქსონი, რომლებიც ასოცირდებიან ზეგავლენის არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე უმნიშვნელოდ სცილდება ფარგლებს, რომლებიც ასოცირდება ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან.</p> <p>წარმოდგენილი არიან ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებების და ზემოქმედებაზე მგრძობიარე ტაქსონების უმრავლესობა.</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე ზომიერად სცილდება იმ ფარგლებს, რომლებიც ასოცირდება ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან.</p> <p>არ არის წარმოდგენილი ზემოქმედებაზე მგრძობიარე ბევრი ტაქსონი, რომლებიც მიეკუთვნებიან ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებს.</p>
<p>თევზები</p>	<p>სახეობრივი შემადგენლობა და გავრცელებულობა სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p>	<p>ზემოქმედებაზე მგრძობიარე სახეობათა გავრცელებულობა ავლენს დამახინჯების უმნიშვნელო ნიშნებს ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან შედარებით, რაც დაკავშირებულია ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ ან ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენულ ზეგავლენებთან.</p>	<p>ტიპოსპეციფიკური და ზემოქმედებაზე მგრძობიარე სახეობათა ზომიერი ნაწილი არ არის წარმოდგენილი, ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიურ ან ჰიდრომორფოლოგიურ ელემენტებზე ანთროპოგენულ ზეგავლენების გამო.</p>

ხარისხის პიდრომორფოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
მიმოქცევის რეჟიმი	მტკნარი წყლების დინების რეჟიმი სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.
მორფოლოგიური პირობები	ტბის სიღრმის ცვალებადობა, სუბსტრატის მდგომარეობა და მიმოქცევის ზონების სტრუქტურა და მდგომარეობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზეგავლენათა არარსებობის პირობებს.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.

ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები ⁽¹⁾

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ზოგადი პირობები	<p>ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედებათა არარსებობის პირობებს.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაცია რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p> <p>ტემპერატურა, ჟანგბადის ბალანსი და გამჭვირვალობა არ ავლენს ანთროპოგენული ზეგავლენის ნიშნებს და რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>ტემპერატურა, ჟანგბადით გაჯერების პირობები და გამჭვირვალობა არ სცილდება დადგენილი დიაპაზონის ფარგლებს, რაც უზრუნველყოფს ეკოსისტემის ფუნქციონირებას და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის შემოადნიშნული მნიშვნელობების მიღწევას.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება იმ დონეებს, რომლებიც დადგენილია ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის შემოადნიშნული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის შემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული სინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები ახლოს არის ნულოვან მაჩვენებლებთან ან, ყველაზე თანამედროვე და ფართოდ დანერგილი ანალიზის მეთოდების გამოყენებით გამოვლენის საზღვრებს ქვემოთ მაინც.</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 12.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გსს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის შემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული არასინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან (ფონური დონეები = ფდ).</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 12.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გსს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის შემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

⁽¹⁾ გამოიყენება შემდეგი შემოკლებები: ფდ = ფონური დონეები; ესს = ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტები

⁽²⁾ იმ სტანდარტების გამოყენება, რომლებიც გამომდინარეობს მოცემული პროტოკოლიდან, არ მოითხოვს დაბინძურების კონცენტრაციის შემცირებას ფონურ დონეებზე დაბლა (ესს>ფდ)

1.2.4. სანაპირო წყლების საუკეთესო, კარგი და დამაკმაყოფილებელი ეკოლოგიური მდგომარეობის დადგენა

ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ფიტოპლანქტონი	<p>ფიტოპლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p> <p>ფიტოპლანქტონის საშუალო ბიომასა შეესაბამება ტიპოსპეციფიკურ ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს და არ შეუძლია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს გამჭვირვალობის ტიპოსპეციფიკურ პირობებზე.</p> <p>პლანქტონური ყვავილობის სიხშირე და ინტენსიურობა შეესაბამება ტიპოსპეციფიკური ფიზიკურ-ქიმიურ პირობებს.</p>	<p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება ფიტოპლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობასა და გავრცელებულობაში.</p> <p>უმნიშვნელო ცვლილებები ფიქსირდება ბიომასაში ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან შედარებით. ამგვარი ცვლილებები არ მიანიშნებენ წყალმცენარეთა დაჩქარებულ ზრდაზე, რაც იწვევს წყლის ობიექტში არსებული ორგანიზმების ბალანსის ან წყლის ან ნალექის ფიზიკურ-ქიმიური ხარისხის არასასურველ დარღვევას.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს სახეობრივი პლანქტონური ყვევილობის სიხშირისა და ინტენსიურობის უმნიშვნელო ზრდა.</p>	<p>ფიტოპლანქტონური ტაქსონების შემადგენლობა და გავრცელებულობა ავლენს ზომიერი ზემოქმედების ნიშნებს.</p> <p>წყალმცენარეთა ბიომასა მნიშვნელოვნად სცილდება ტიპოსპეციფიკური პირობებთან ასოცირებულ ფარგლებს ისე, რომ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ხარისხის სხვა ბიოლოგიურ ელემენტებზე.</p> <p>შეიძლება დაფიქსირდეს პლანქტონური ყვავილობების სიხშირისა და ინტენსიურობის ზომიერი ზრდა. ზაფხულის თვეებში შეიძლება აღინიშნოს ინტენსიური ყვავილობები.</p>
დიდი წყალმცენარეები და დაფარულთესლიანი მცენარეები	<p>წარმოდგენილია ზემოქმედებაზე მგრძობიარე და ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან ასოცირებულ დიდ წყალმცენარეთა და დაფარულთესლიან მცენარეთა ყველა ტაქსონი.</p> <p>დიდი წყალმცენარეების საფარის დონე და დაფარულთესლიანი მცენარეების გავრცელებულობა შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p>	<p>წარმოდგენილია ზემოქმედებაზე მგრძობიარე და ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან ასოცირებულ დიდ წყალმცენარეთა და დაფარულთესლიან მცენარეთა ტაქსონების უმრავლესობა.</p> <p>დიდი წყალმცენარეების საფარის დონე და დაფარულთესლიანი მცენარეების გავრცელებულობა ავლენს მცირე ზემოქმედების ნიშნებს.</p>	<p>წარმოდგენილია ზემოქმედებაზე მგრძობიარე და ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან ასოცირებულ დიდ წყალმცენარეთა და დაფარულთესლიან მცენარეთა ტაქსონების ზომიერი რაოდენობა.</p> <p>აღინიშნება დიდი წყალმცენარეების საფარსა და დაფარულთესლიანი მცენარეების გავრცელებულობაზე ზომიერი ზემოქმედების ნიშნები, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს არასასურველი ზემოქმედება წყლის ობიექტში არსებულ ორგანიზმთა ბალანსზე.</p>
ბენტური უხერხემლოები	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე მოქცეულია</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე უმნიშვნელოდ სცილდება ფარგლებს, რომლებიც</p>	<p>უხერხემლო ტაქსონების სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და გავრცელებულობის დონე ზომიერად</p>

	<p>ფარგლებში, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან.</p> <p>წარმოდგენილი არის ზეგავლენაზე მგრძობიარე ყველა ტაქსონი, რომლებიც ასოცირებული არიან ზეგავლენის არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>ასოცირდება ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან.</p> <p>წარმოდგენილი არიან ტიპოსპეციფიკური გაერთიანებების და ზემოქმედებაზე მგრძობიარე ტაქსონების უმრავლესობა.</p>	<p>სცილდება იმ ფარგლებს, რომლებიც ასოცირდება ტიპოსპეციფიკურ პირობებთან.</p> <p>წარმოდგენილები არიან ის ტაქსონები, რომლებიც მიუთითებენ დაბინძურებაზე.</p> <p>არ არის წარმოდგენილი ზემოქმედებაზე მგრძობიარე ბევრი ტაქსონი, რომლებიც მიეკუთვნებიან ტიპოსპეციფიკურ გაერთიანებებს.</p>
--	--	---	---

ხარისხის პიდრომორფოლოგიური ელემენტები

<p>მიმოქცევის რეჟიმი</p>	<p>მტკნარი წყლების დინების რეჟიმი და მთავარი დინებების მიმართულება და სინქარე სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედების არარსებობის პირობებს.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
<p>მორფოლოგიური პირობები</p>	<p>ტბის სიღრმის ცვალებადობა, სანაპირო ზოლის სტრუქტურა და სუბსტრატი და, ასევე, მიმოქცევის ზონების სტრუქტურა და მდგომარეობა სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზეგავლენათა არარსებობის პირობებს.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები ⁽¹⁾

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ზოგადი პირობები	<p>ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედებათა არარსებობის პირობებს.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაცია რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p> <p>ტემპერატურა, ჟანგბადის ბალანსი და გამჭვირვალობა არ ავლენს ანთროპოგენული ზეგავლენის ნიშნებს და რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p>	<p>ტემპერატურა, ჟანგბადით გაჯერების პირობები და გამჭვირვალობა არ სცილდება დადგენილი დიაპაზონის ფარგლებს, რაც უზრუნველყოფს ეკოსისტემის ფუნქციონირებას და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მიღწევას.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება იმ დონეებს, რომლებიც დადგენილია ტიპოსპეციფიკური ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის, ზემოაღნიშნული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული სინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები ახლოს არის ნულოვან მაჩვენებლებთან ან, ყველაზე თანამედროვე და ფართოდ დანერგილი ანალიზის მეთოდების გამოყენებით გამოვლენის საზღვრებს ქვემოთ მანძი.</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
ცალკეული არასინთეტიკური დამაბინძურებლები	<p>კონცენტრაციები რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან (ფონური დონეები = ფდ).</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 ⁽²⁾ აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გხს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

⁽¹⁾ გამოიყენება შემდეგი შემოკლებები: ფდ = ფონური დონეები; გხს = ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტები

⁽²⁾ იმ სტანდარტების გამოყენება, რომლებიც გამომდინარეობს მოცემული პროტოკოლიდან, არ მოითხოვს დაბინძურების კონცენტრაციის შემცირებას ფონურ დონეებზე დაბლა (გხს>ფდ)

12.5. ძლიერ სახეშეცვლილი ან ხელოვნური წყლის ობიექტების მაქსიმალური, კარგი და საშუალო ეკოლოგიური პოტენციალის დადგენა

ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები

ელემენტი	საუკეთესო ხარისხი	კარგი ხარისხი	დამაკმაყოფილებელი ხარისხი
ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტები	შესაბამისი ბიოლოგიური ხარისხის ელემენტების მნიშვნელობები რამდენადაც შესაძლებელია ასახავენ შედარების თვალსაზრისით ყველაზე მეტად ახლოს მდგომი ზედაპირული წყლის ობიექტის ტიპის მნიშვნელობებს, იმ ფიზიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც განპირობებულია მოცემული წყლის ობიექტის ხელოვნური ან ძლიერ სახეშეცვლილი მახასიათებლებით.	უმნიშვნელო ცვლილებები შესაბამისი ბიოლოგიური ხარისხის ელემენტების მნიშვნელობებში, იმ მნიშვნელობებთან შედარებით, რომლებიც ფიქსირდება მაქსიმალური ეკოლოგიური პოტენციალის პირობებში.	ზომიერი ცვლილებები შესაბამისი ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობებში, იმ მნიშვნელობებთან შედარებით, რომლებიც ფიქსირდება მაქსიმალური ეკოლოგიური პოტენციალის პირობებში.
ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტები	ჰიდრომორფოლოგიური პირობები შეესაბამება ზედაპირული წყლის ობიექტზე მხოლოდ იმ ზეგავლენებს, რომლებიც განპირობებულია მოცემული წყლის ობიექტის ხელოვნური ან ძლიერ სახეშეცვლილი მახასიათებლებით, მას შემდეგ, რაც მიღებული იქნა ყველა შემამსუბუქებელი ზომა, რათა მომხდარიყო მოცემული ობიექტის მაქსიმალური მიახლოება ეკოლოგიურ კონტინუუმთან, კერძოდ, ფაუნის მიგრაციისა და ტოფობისა და გამრავლებისათვის სათანადო ადგილების არსებობის თვალსაზრისით.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.
ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები			
ზოგადი პირობები	ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტები სრულად ან თითქმის სრულად შეესაბამება ზემოქმედებათა არარსებობის იმ პირობებს, რომლებიც ასოცირდება ხელოვნურ ან ძლიერ სახეშეცვლილ წყლის მოცემულ ობიექტთან	ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტების მნიშვნელობები არიან იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც დადგენილია ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ბიოლოგიური ხარისხის ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული	პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.

	<p>ყველაზე ახლოს მყოფ ზედაპირული წყლის ობიექტის ტიპთან.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაცია რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება, ზეგავლენათა არარსებობის პირობებთან.</p> <p>ტემპერატურის, ჟანგბადის ბალანსისა და pH დონეები შეესაბამება იმ დონეებს, რომლებიც დამახასიათებელია ზეგავლენათა არარსებობის პირობებში არსებულ ზედაპირული წყლის ობიექტებს შორის ყველაზე ახლოს მდომ ტიპებთან.</p>	<p>მნიშვნელობების მისაღწევად.</p> <p>ტემპერატურა და pH დონეები არ სცილდებიან იმ დიაპაზონის ფარგლებს, რომელიც დადგენილია ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p> <p>საკვები ნივთიერებების კონცენტრაციები არ აღემატება იმ დონეებს, რომელიც დადგენილია ეკოსისტემის ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად და ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მისაღწევად.</p>	
<p>ცალკეული სინთეტიკური დამაბინძურებლები</p>	<p>კონცენტრაციები ახლოს არის ნულოვან მაჩვენებლებთან ან, ყველაზე თანამედროვე და ფართოდ დანერგილი ანალიზის მეთოდების გამოყენებით გამოვლენის საზღვრებს ქვემოთ მაინც</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 (²) აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გსს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>
<p>ცალკეული არასინთეტიკური დამაბინძურებლები</p>	<p>კონცენტრაციები რჩება იმ დიაპაზონის ფარგლებში, რომელიც, ჩვეულებრივ, ასოცირდება ზემოქმედების არარსებობის პირობებთან, რომლებიც ფიქსირდება იმ ტიპის ზედაპირული წყლების ობიექტებთან, რომლებიც ყველაზე ახლოს არიან მოცემულ ხელოვნურ ან ძლიერ სახეშეცვლილ წყლის ობიექტთან (ფონური დონეები = ფდ).</p>	<p>კონცენტრაციები, რომლებიც არ აღემატება პარაგრაფში 1.2.6 (²) აღწერილი პროცედურის შესაბამისად დადგენილ სტანდარტებს, 91/414/EC და 98/8/EC (<გსს) დირექტივების დებულებათა დარღვევის გარეშე.</p>	<p>პირობები, რომლებიც შეესაბამება ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტებისათვის ზემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობების მიღწევას.</p>

(¹) წინამდებარე პროტოკოლიდან გამომდინარე სტანდარტების გამოყენება, არ მოითხოვს დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციების შემცირება ფონურ დონეებზე ქვემოთ.

1.2.6. წვერი ქვეყნების მიერ ხარისხის ქიმიური სტანდარტების შემოღების პროცედურა

VIII დანართის 1-9 პუნქტებში ჩამოთვლილი დამაბინძურებელი ნივთიერებების მიერ ბოტის დაცვის მიზნით ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტების შემუშავებისას, წვერმა ქვეყნებმა უნდა იხელმძღვანელონ ქვემოთ ჩამოთვლილი დებულებებით. სტანდარტები შეიძლება განისაზღვროს წყლისათვის, ნალექისათვის და ბოტისათვის.

იქ, სადაც შესაძლებელია, აუცილებელია შეიკრიბოს როგორც მიმდინარე, ასევე ძველი მონაცემები ქვემოთ ჩამოთვლილი ტაქსონებისათვის, რომლებიც შეესაბამებიან მოცემული ტიპის წყლის ობიექტს, ასევე ნებისმიერი სხვა წყლის ტაქსონებისათვის, რომელთა შესახებაც არსებობს მონაცემები. ტაქსონების “საბაზო ნაკრები” თავის თავში მოიცავს:

- წყალმცენარეებს და/ან მაკროფიტებს;
- დაფნიებს და მლაშე წყლებისათვის რეპრეზენტატულ ორგანიზმებს;
- თევზებს.

ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტების დადგენა

ქვემოთ აღნიშნული პროცედურა გამოიყენება მაქსიმალური საშუალო წლიური კონცენტრაციის დასადგენად:

(i) წვერმა ქვეყნებმა უნდა განსაზღვრონ უსაფრთხოების შესაბამისი ფაქტორები, რომლებიც თითოეულ შემთხვევაში შეესაბამება არსებული მონაცემების ხასიათსა და ხარისხს და ინსტრუქციას, რომელიც მოცემულია პუნქტში 3.3.1, ნაწილი II “ტექნიკური სახელმძღვანელო ახლად რეგისტრირებული ნივთიერებების რისკის შეფასების თაობაზე არსებული 93/67/EEC კომისიის დირექტივისა და არსებული ნივთიერებებისათვის რისკის შეფასების თაობაზე № 1488/94 კომისიის დადგენილების მხარდასაჭერად, ასევე ქვემოთ ცხრილში ჩამოთვლილი უსაფრთხოების ფაქტორების გათვალისწინებით:

	უსაფრთხოების ფაქტორი
მედიანული ლეტალური კონცენტრაციის 3B მინიმუმ ერთი შემთხვევა საბაზო სიაში არსებული თითოეული სამი ტროფიკული დონისათვის	1 000
მაგნე ზემოქმედების დაუფიქსირებლობის ერთი გახანგრძლივებული შემთხვევა (მლაშე წყლებისათვის დამახასიათებელი თევზი, დაფნია ან რეპრეზენტატული ორგანიზმი)	100
მაგნე ზემოქმედების დაუფიქსირებლობის ორი გახანგრძლივებული შემთხვევა იმ სახეობებისათვის, რომლებიც წარმოადგენენ ორ ტროფიკულ დონეს (მლაშე წყლებისათვის დამახასიათებელი თევზი და/ან დაფნია ან რეპრეზენტატული ორგანიზმი და/ან წყლის მცენარეები)	50
მაგნე ზემოქმედების დაუფიქსირებლობის ორი გახანგრძლივებული შემთხვევა სულ ცოტა სამი სახეობებისათვის (ჩვეულებრივ, მლაშე წყლებისათვის დამახასიათებელი თევზი, დაფნია ან რეპრეზენტატული ორგანიზმი და წყლის მცენარეები), რომლებიც წარმოადგენენ სამ ტროფიკულ დონეს	10
სხვა ვარიანტები, მათ შორის სავსე მონაცემები ან ეკოსისტემების მოდელი, რომლებიც საშუალებას იძლევა გამოთვლილი და გამოყენებული იქნეს უსაფრთხოების უფრო ზუსტი ფაქტორები	ჩალკეული შეფასება თითოეული ვარიანტისათვის

(ii) მდგრადობისა და ბიოაკუმულაციის შესახებ მონაცემების არსებობის შემთხვევაში, ისინი გათვალისწინებული უნდა იქნეს ხარისხის ეკოლოგიური სტანდარტის საბოლოო მნიშვნელობის დადგენისას;

(iii) ამგვარად შემუშავებული სტანდარტი, უნდა შეედაროს სავსე კვლევების ნებისმიერ არსებულ მონაცემებს. ანომალიების აღმოჩენის შემთხვევაში, უფრო დეტალური უსაფრთხოების ფაქტორის გამოთვლის მიზნით უნდა მოხდეს შემუშავებული სტანდარტის გადახედვა;

(iv) შემუშავებული სტანდარტი განხილული უნდა იქნეს ექსპერტების მიერ, ასევე, უნდა მოხდეს საზოგადოებასთან კონსულტაცია უფრო ზუსტი უსაფრთხოების ფაქტორის გამოთვლის მიზნით.

1.3. ზედაპირული წყლების ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობის მონიტორინგი

ზედაპირული წყლების მონიტორინგის ქსელი უნდა შეიქმნას მე-8 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად. მონიტორინგის ქსელი უნდა ჩამოყალიბდეს იმგვარად, რომ იძლეოდეს თითოეული მდინარის აუზში ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობის ნათელ და სრულყოფილ სურათს, ასევე, იძლეოდეს წყლის ობიექტების ხუთ ჯგუფად კლასიფიკაციის შესაძლებლობას 2.1 ნაწილში განსაზღვრული ნორმატიული განსაზღვრებების შესაბამისად. წვერმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ რუქა ან რუკები, რომლებიც აჩვენებენ ზედაპირული წყლების მონიტორინგის ქსელს მდინარის აუზის მართვის გეგმაში.

დახასიათებისა და ზემოქმედების შეფასების საფუძველზე, რომლებიც ხორციელდება მე-5 მუხლისა და II დანართის შესაბამისად, წვერმა ქვეყნებმა მდინარის აუზის მართვის გეგმის მოქმედების თითოეული პერიოდისათვის, უნდა შეიმუშავონ დაკვირვებითი მონიტორინგის პროგრამა და ოპერატიული მონიტორინგის პროგრამა. ასევე, რიგ შემთხვევებში, წვერ ქვეყნებს შეიძლებათ დასჭირდეთ გამოძიებითი მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება.

წვერმა ქვეყნებმა უნდა განახორციელონ თითოეული შესაბამისი ხარისხის ელემენტის სტატუსის ინდიკატორი პარამეტრების მონიტორინგი. ბიოლოგიური ხარისხის ელემენტებისათვის პარამეტრების შერჩევას, წვერმა ქვეყნებმა უნდა განსაზღვრონ შესაბამისი ტექსტური დონე, რომელიც საჭირო იქნება ხარისხის ელემენტების სანდო და ზუსტი კლასიფიკაციისათვის. მონიტორინგის პროგრამების შედეგების სანდოების დონისა და სიზუსტის შეფასებები უნდა აისახოს გეგმაში.

1.3.1 დაკვირვებითი მონიტორინგის სტრუქტურა

მიზანი

წვერმა ქვეყნებმა უნდა შეიმუშავონ დაკვირვებითი მონიტორინგის პროგრამები, რათა უზრუნველყონ ინფორმაცია:

- რომელიც განაგრძობს და დაასაბუთებს დანართში II აღწერილი ზეგავლენის შეფასების პროცედურას;
- მომავალი მონიტორინგის პროგრამების რაციონალური და ეფექტური დაგეგმვისათვის;
- ბუნებრივი პირობებში გრძელვადიანი ცვლილებების შეფასებისათვის; და
- ფართომასშტაბიანი ანთროპოგენული საქმიანობის შედეგად გამოწვეული გრძელვადიანი ცვლილებების შეფასებისათვის.

ამგვარი მონიტორინგის შედეგები, დანართში II მოცემული ზეგავლენების შეფასების პროცედურასთან ერთად, განხილული და გამოყენებული უნდა იქნეს მდინარის აუზის მართვის მოქმედ და მომავალ გეგმებში მონიტორინგის პროგრამების მოთხოვნების განსაზღვრისათვის.

მონიტორინგის უბნების ადგილმდებარეობის შერჩევა

დაკვირვებითი მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს საკმარისად დიდ ზედაპირული წყლების ობიექტებზე, რათა მოხდეს ზედაპირული წყლის ხარისხის სრულყოფილი შეფასება მდინარის აუზის რაიონის ფარგლებში არსებული თითოეული წყალსაკრებისა თუ ქვეწყალსაკრებისათვის. ამ ობიექტების არჩევას, წვერი ქვეყნები უზრუნველყოფენ მონიტორინგს, შესაბამისად იმ ადგილებში, სადაც:

- წყლის დინებას გააჩნია საკმარისი სიჩქარე მდინარის აუზის რაიონში მთლიანად; მათ შორის დიდ მდინარეებზე იმ ადგილებში, სადაც წყალსაკრების ფართობი აღემატება 2 500მ²;
- არსებული წყლის მოცულობა, ტემპისა და წყალსაცავების ჩათვლით, მნიშვნელოვანია მდინარის აუზის რაიონის ფარგლებში;
- წვერი ქვეყნის საზღვარს გადაკვეთენ წყლის მნიშვნელოვანი ობიექტები;
- განლაგების ადგილები განსაზღვრულია 77/795/EEC გადაწყვეტილებით ინფორმაციის გაცვლის შესახებ, და, ასევე, იმ სხვა ადგილებში, რომლებიც საჭიროა წვერი ქვეყნების საზღვრებს გარეთ და, ასევე, ზღვის წყლის გარემოში გადატანილი დამაბინძურებელი ნივთიერებების შეფასებისათვის.

ხარისხის ელემენტების შერჩევა

დაკვირვებითი მონიტორინგი უნდა ჩატარდეს მონიტორინგის თითოეულ პუნქტზე ერთი წლის განმავლობაში, მდინარის აუზის მართვის გეგმით გათვალისწინებულ პერიოდში, ქვემოთაღნიშნული პარამეტრების გათვალისწინებით, კერძოდ, ეს პარამეტრებია:

- ყველა ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტის მაჩვენებელი პარამეტრები;
- ყველა ხარისხის ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტის მაჩვენებელი პარამეტრები;
- ყველა ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტის მაჩვენებელი პარამეტრები;
- პრიორიტეტულობის მიხედვით შედგენილ სიაში ჩამოთვლილი დამაბინძურებელი ნივთიერებები, რომლებიც იყრება მდინარის აუზში ან ქვეაუზში, და
- სხვა დამაბინძურებელი ნივთიერებები, რომლებიც იყრება მდინარის აუზში ან ქვეაუზში.

თუკი წინა დაკვირვებითი მონიტორინგის შედეგად არ გამოვლინდა, რომ მოცემულმა წელის ობიექტმა მიაღწია კარგ ხარისხს, ხოლო II დანართით გათვალისწინებული ადამიანის საქმიანობის ზეგავლენის ანალიზმა არ გამოავლინა ცვლილებები ობიექტზე განხორციელებულ ზემოქმედებაში. ამგვარ შემთხვევებში, დაკვირვებითი მონიტორინგი უნდა ჩატარდეს მდინარის აუზის მართვის ყოველი მესამე გეგმისათვის.

1.3.2. ოპერატიული მონიტორინგის სტრუქტურა

ოპერატიული მონიტორინგი ხორციელდება, რათა:

- მოხდეს ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის ქვეშ მყოფი წელის ობიექტების ხარისხის განსაზღვრა;
- შეფასდეს ღონისძიებათა პროგრამების განხორციელების შედეგად მიღებული ნებისმიერი ცვლილება ამგვარი წელის ობიექტების ხარისხში.

პროგრამაში შეიძლება შეტანილი იქნეს ცვლილებები მდინარის აუზის მართვის გეგმის მოქმედების პერიოდში იმ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მოპოვებული იქნა II დანართით ან წინამდებარე დანართით განსაზღვრული ნაწილი მოთხოვნების შესაბამისად, იმ მიზნით, რომ მოხდეს მონიტორინგის სიზშირის შემცირება არასაკმარისი ზეგავლენის ან არსებული ზეგავლენის მოხსნის შემთხვევებში.

მონიტორინგის უბნების ადგილმდებარეობის შერჩევა

ოპერატიული მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს იმ ტიპის წელის ობიექტებისათვის, რომლებისთვისაც, დანართის II შესაბამისად ჩატარებული ზეგავლენის შეფასების ან დაკვირვებითი მონიტორინგის საფუძველზე, განისაზღვრა მათ მიერ მე-მუხლით განსაზღვრული ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის რისკი და, ასევე, წელის იმ ობიექტებისათვის, რომლებშიც ხდება პრიორიტეტული დამაბინძურებელი ნივთიერებების ჩაყრა. მონიტორინგის უბნები შერჩეული უნდა იქნეს პრიორიტეტული ნივთიერებებისათვის, როგორც ეს განსაზღვრულია კანონმდებლობით, რომელიც ადგენს შესაბამისი ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტს. ყველა სხვა შემთხვევაში, მათ შორის პრიორიტეტული ნივთიერებებისათვის, როდესაც აღნიშნულ საკანონმდებლო აქტებით არ არის გათვალისწინებული სპეციალური ინსტრუქციები, მონიტორინგის უბნების ადგილმდებარეობის შერჩევა ხორციელდება შემდეგდანიშნულად:

- იმ ობიექტებისათვის, რომლებიც იმყოფებიან ერთი მნიშვნელოვანი წერტილოვანი წყაროს მიერ ზემოქმედების რისკის ქვეშ, ხდება საკმარისი რაოდენობის მონიტორინგის წერტილების შერჩევა თითოეულ წელის ობიექტში, რათა მოხდეს მოცემული წერტილოვანი წყაროს ზემოქმედების მასშტაბისა და ხარისხის შეფასება. იმ შემთხვევებში, როდესაც წელის ობიექტზე ზეგავლენას ახდებს რამდენიმე წერტილოვანი წყარო, მონიტორინგის უბნების შერჩევა ხდება იმ მიზნით, რომ მოხდეს ზეგავლენის საერთო მასშტაბისა და ხარისხის შეფასება.
- იმ ობიექტებისათვის, რომლებიც იმყოფებიან ერთი მნიშვნელოვანი დიფუზური წყაროს მიერ ზემოქმედების რისკის ქვეშ, სხვადასხვა წელის ობიექტში შერჩეული უნდა იქნეს საკმარისი რაოდენობის მონიტორინგის წერტილები, რათა მოხდეს მოცემული დიფუზური წყაროს ზემოქმედების მასშტაბისა და ხარისხის შეფასება. უნდა შეირჩეს ის წყაროები, რომლებიც წარმოადგენენ

დიფუზური წყაროების მიერ ზემოქმედების შესაძლო რისკებს, და ზედაპირული წყლების კარგი ხარისხის მიუღწევლობის შესაძლო რისკებს.

- იმ ობიექტებისათვის, რომლებიც იმყოფებიან ერთი მნიშვნელოვანი ჰიდრომორფოლოგიური ზემოქმედების რისკის ქვეშ, ხდება საკმარისი რაოდენობის მონიტორინგის წერტილების შერჩევა სხვადასხვა წყლის ობიექტებისათვის, რათა მოხდეს ჰიდრომორფოლოგიური ზემოქმედების მასშტაბისა და ხარისხის შეფასება. უნდა შეირჩეს ის წყაროები, რომლებიც ასახავენ ყველა მოცემულ ობიექტზე განხორციელებულ საერთო ჰიდრომორფოლოგიურ ზეგავლენას.

ხარისხის ელემენტების შერჩევა

ზედაპირული წყლის ობიექტებზე ზემოქმედების მასშტაბის შეფასების მიზნით, წვერი ქვეყნები ახორციელებენ მონიტორინგს ხარისხის სამ ელემენტზე, რომლებიც დამახასიათებელი იმ ზემოქმედებისათვის, რომლებსაც განიცდის მოცემული წყლის ობიექტი ან ობიექტები. ამგვარ ზეგავლენათა შეფასების მიზნით, წვერი ქვეყნები ახორციელებენ შესაბამის მონიტორინგს. კერძოდ, ფასდება:

- პარამეტრები, რომლებიც წარმოადგენენ ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების, ან იმ ელემენტების ინდიკატორებს, რომლებიც ყველაზე მეტად რეაგირებენ წყლის ობიექტებზე განხორციელებული ზემოქმედებებზე;
- პრიორიტეტულ სიაში შეტანილი ყველა დამაბინძურებელი ნივთიერება, რომელიც გადაიყრება და, ასევე, დიდ რაოდენობით გადაყრილი სხვა დამაბინძურებელი ნივთიერებები;
- პარამეტრები, რომლებიც წარმოადგენენ იმ ხარისხის ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტის ინდიკატორებს, რომლებიც ყველაზე მეტად განიცდიან მოცემულ ზემოქმედებას.

1.3.3. გამოძიებითი მონიტორინგის სტრუქტურა

მიზანი

გამოძიებით მონიტორინგი ხორციელდება იმ შემთხვევებში, როდესაც:

- უცნობია ნებისმიერი გადაჭარბების შემთხვევათა მიზეზები;
- გამოძიებითი მონიტორინგის შედეგები აჩვენებენ, რომ მოსალოდნელია წყლის ობიექტისათვის მე-4 მუხლში განსაზღვრული მიზნების შეუსრულებლობა და, წყლის ობიექტის ან წყლის ობიექტების მიერ ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის მიზეზის გარკვევის მიზნით არ დაწყებულია ოპერატიული მონიტორინგი;
- საჭიროა დადგინდეს შემთხვევითი დაბინძურების მასშტაბი და ზემოქმედებები,

და, ასევე, ინფორმაციას აწვდის ღონიძიებათა პროგრამის ხელმძღვანელობას იმ ზომების თაობაზე, რომლებიც საჭიროა ეკოლოგიური ამოცანების შესასრულებლად და, იმ კონკრეტული ზომების თაობაზე, რომლებიც აუცილებელია შემთხვევითი დაბინძურების შედეგების აღმოსაფხვრელად.

1.3.4. მონიტორინგის სისშირე

დაკვირვებითი მონიტორინგის ჩატარებისას, დაცული უნდა იქნეს ხარისხის ფიზიკურ-ქიმიური ელემენტებისათვის დამახასიათებელი პარამეტრების მონიტორინგის სისშირე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც უფრო დიდი ინტერვალები გამართლებული იქნება ტექნიკური ცოდნისა და ექსპერტთა მოსაზრებების საფუძველზე. ხარისხის ბიოლოგიური და ჰიდრომორფოლოგიური ელემენტებისათვის, მონიტორინგი ერთხელ მაინც უნდა ჩატარდეს დაკვირვებითი მონიტორინგის პერიოდში. ოპერატიული მონიტორინგის შემთხვევაში, ნებისმიერი პარამეტრისათვის საჭირო მონიტორინგის სისშირე უნდა განისაზღვროს წვერი ქვეყნების მიერ, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საკმარისი მონაცემები შესაბამისი ხარისხის ელემენტის მდგომარეობის სანდო შეფასებისათვის.

რეკომენდირებულია, რომ მონიტორინგი არ ჩატარდეს უფრო სშირი ინტერვალებით, ვიდრე ეს მოცემულია ცხრილში ქვემოთ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც უფრო დიდი ინტერვალები გამართლებული იქნება ტექნიკური ცოდნისა და ექსპერტთა მოსაზრებების საფუძველზე. შერჩეულმა სისშირემ უნდა უზრუნველყოს სანდოობისა და სიზუსტის მისაღები დონე. მონიტორინგის სისტემის მიერ გამოყენებული სამელოებისა და სიზუსტის მაჩვენებლები განსაზღვრული უნდა იყოს მდინარის აუზის მართვის გეგმაში.

მონიტორინგის სისშირის განსაზღვრისას, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული როგორც ბუნებრივი, ასევე, ანთროპოგენული პირობებით განპირობებული პარამეტრების შეცვლის შესაძლებლობა. მონიტორინგის განხორციელების დრო შერჩეული უნდა იქნეს ისე, რომ შემცირდეს სეზონური ცვლილებების ზეგავლენა

შედევებზე და, ამგვარად, უზრუნველყოფილი იქნეს, რომ შედეგები ასახავენ ცვლილებებს წყლის ობიექტში, რომლებიც გამოწვეულია ანთროპოგენული ფაქტორებით. ამ მიზნის მისაღწევად უნდა განხორციელდეს დამატებითი მონიტორინგი წლის სხვადასხვა მონაკვეთში იმ ადგილებში, სადაც ეს საჭიროა.

ხარისხის მანკენებელი	მდინარეები	ტბები	გარდამაველი წყლები	სანაპირო წყლები
ბიოლოგიური				
ფიტოპლანქტონი	6 თვე	6 თვე	6 თვე	6 თვე
წყლის სხვა ფლორა	3 წელი	3 წელი	3 წელი	3 წელი
მაკროუხერხემლოები	3 წელი	3 წელი	3 წელი	3 წელი
თევზები	3 წელი	3 წელი	3 წელი	3 წელი
ჰიდრომორფოლოგიური				
უწყვეტობა	6 წელი			
ჰიდროლოგია	უწყვეტად	1 თვე		
მორფოლოგია	6 წელი	6 წელი	6 წელი	6 წელი
ფიზიკურ-ქიმიური				
ტემპერატურული პირობები	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
ჟანგბადით გაჯერება	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
მარილიანობა	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
საკეები ნივთიერებების შემადგენლობა	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
დაჟანგვა	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
სხვა დამაბინძურებელი ნივთიერებები	3 თვე	3 თვე	3 თვე	3 თვე
პრიორიტეტული ნივთიერებები	1 თვე	1 თვე	1 თვე	1 თვე

1.3.5. დამატებითი მითხონები დაცული ტერიტორიების მონიტორინგის მიმართ

ზემოთ მოთხონილი მონიტორინგის პროგრამებში შეტანილი უნდა იქნეს დამატებები, რათა განხორციელდეს შემდეგი მითხონები:

სასმელი წყლის ამოღების უბნები

ზედაპირული წყლის ობიექტები, რომლებიც აღნიშნულია მე-7 მუხლში და, რომლებიც უზრუნველყოფენ დღეში საშუალოდ 100მ³ ოდენობის წყალს, უნდა განისაზღვროს მონიტორინგის ადგილებად და, საჭიროების შემთხვევაში, მათ უნდა გაიაროს დამატებითი მონიტორინგი, რათა შესრულებული იქნეს აღნიშნული მუხლის მოთხოვნები. ამგვარი ობიექტებზე მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს ყველა გადაგდებული პრიორიტეტული ნივთიერებების და სხვა იმ ნივთიერებების გამოც, რომლებიც იყრება მნიშვნელოვანი რაოდენობით და შეუძლია გავლენა იქონიოს წყლის ობიექტში წყლის ხარისხზე და, რომლებიც კონტროლდება სასმელი წყლის შესახებ დირექტივის დებულებებით. მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს ქვემოთ მოცემული სიხშირეების გათვალისწინებით:
იმ წყალსატევების მონიტორინგის სიხშირე, რომლებიც წარმოადგენენ მოსახლეობისათვის სასმელი წყლის წყაროებს:

მოსახლეობა	სიხშირე
< 10 000 მაცხოვრებელი	წელიწადში 4-ჯერ
10 000-დან 30 000-მდე მაცხოვრებელი	წელიწადში 8 -ჯერ
> 30 000 მაცხოვრებელი	წელიწადში 12-ჯერ

დაცული ტერიტორიები პაბიტატისა და სახეობებისათვის

წყალსატევები, რომლებიც ქმნიან ამ ტერიტორიებს, შევლენ ზემოაღნიშნულ ოპერატიული მონიტორინგის პროგრამაში ზემოქმედების შეფასებისა და დაკვირვებითი მონიტორინგის საფუძველზე, განსაზღვრული ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის შემთხვევის დაფიქსირების შემთხვევაში. უნდა

განხორციელდეს მონიტორინგი, რათა მოხდეს წყლის ამ ობიექტებზე ყველა შესაბამისი მნიშვნელოვანი ფაქტორის მასშტაბისა და ზეგავლენის სეფასება და, საჭიროების შემთხვევაში, შეფადეს ის ცვლილებები, რომლებიც განიცადა ამ წყლის ობიექტების ხარისხმა ღონისძიებათა პროგრამების შედეგად. მონიტორინგი უნდა გაგრძელდეს მანამ, სანამ ტერიტორიები არ დააკმაყოფილებენ წყალთან დაკავშირებით შესაბამის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს და მიაღწევენ მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ მიზნებს.

13.6. წყლის ხარისხის მონიტორინგის ელემენტების სტანდარტები

მეთოდები, რომლებიც გამოიყენება ტიპის პარამეტრებზე მონიტორინგისათვის, უნდა შეესაბამებოდეს ქვემოწამოთვლილ საერთაშორისო სტანდარტებს ან იმ სხვა ეროვნულ თუ საერთაშორისო სტანდარტებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ იგივე მეცნიერული ხარისხისა და შედარებითობის მქონე მონაცემების მიღებას.

მაკროუხერხემლოთა ნიმუშების აღება

ISO 5667-3: 1995 წ. “წყლის ხარისხი. ნიმუშების აღება. ნაწილი 3. სახელმძღვანელო ნიმუშების შენახვისა და დამუშავებისათვის”

EN 27828: 1994 წ. “წყლის ხარისხი. ბიოლოგიური ნიმუშების აღების მეთოდები. სახელმძღვანელო ბენტიური მაკროუხერხემლოების ნიმუშების შერჩევისათვის”

EN 28265:1994 წ. “წყლის ხარისხი. ბიოლოგიური ნიმუშების აღების მეთოდები. სახელმძღვანელო წყალმარჩხოვებში ქვიანი ქვენიდაგზე არსებული ბენტიური მაკრო უხერხებლოებისათვის რაოდენობრივი ნიმუშების შემრჩევების პროექტირებისა და გამოყენებისათვის”

EN ISO 9391:1995 წ. “წყლის ხარისხი. მაკრო უხერხემლოთა ნიმუშების შერჩევა. სახელმძღვანელო კოლონიების, ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ნიმუშების შერჩევის გამოყენებისათვის”

EN ISO 8689-1:1999 წ. “მდინარეების ბიოლოგიური კლასიფიკაცია. ნაწილი I: სახელმძღვანელო იმ ბიოლოგიური ხარისხის მონაცემების ინტერპრეტირებისათვის, რომლებიც მიღებულია გამდინარე წყლებში ბენტიურ მაკროუხერხემლოთა კვლევების შედეგად”

IEN ISO 8689-2:1999 წ. მდინარეების ბიოლოგიური კლასიფიკაცია. ნაწილი II: სახელმძღვანელო იმ ბიოლოგიური ხარისხის მონაცემების წარმოდგენისათვის, რომლებიც მიღებულია გამდინარე წყლებში ბენტიურ მაკროუხერხემლოთა კვლევების შედეგად”

მაკროფიტების ნიმუშების შერჩევა

არსებული სტანდარტები CEN / ISO, როდესაც მოხდება მათი შემუშავება

თევზების ნიმუშების შერჩევა

შესაბამისი სტანდარტები CEN / ISO, როდესაც მოხდება მათი შემუშავება

დიატომების ნიმუშების შერჩევა

შესაბამისი სტანდარტები CEN / ISO, როდესაც მოხდება მათი შემუშავება

სტანდარტები ფიზიკუ-ქიმიური პარამეტრებისათვის

ნებისმიერი შესაბამისი სტანდარტები CEN / ISO

სტანდარტები პიდრომორფოლოგიური პარამეტრებისათვის

ნებისმიერი შესაბამისი სტანდარტები CEN / ISO

14. ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია დ ინფორმაციის წარმოდგენა

14.1. ბიოლოგიური მონიტორინგის შედეგების შედარებითობა

(i) წევრმა ქვეყნებმა უნდა შექმნან მონიტორინგის სისტემები, რათა მოხდეს იმ ხარისხის ბიოლოგიური ელემენტების მნიშვნელობათა შეფასება, რომელიც განსაზღვრულია თითოეული ზედაპირული წყლის

კატეგორიისათვის ან ძლიერ სახეშეცვლილი და ხელოვნური ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის. ძლიერ სახეშეცვლილი და ხელოვნური ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის ქვემოთ მოცემული პროცედურებს გამოიყენებისას, ეკოლოგიური მდგომარეობაზე გაკეთებული მითითებები განმარტებული უნდა იქნეს, როგორც ეკოლოგიურ პოტენციალზე გაკეთებული მითითებები. ამგვარმა სისტემებმა შეიძლება გამოიყენონ კონკრეტული სახეობები ან სახეობათა ჯგუფები, რომლებიც მთლიანობაში წარმოადგენენ ხარისხის ელემენტს.

(ii) მონიტორინგის ამგვარი სისტემების შედარებითობის უზრუნველყოფის მიზნით, სისტემების შედეგები, რომლებიც გამოიყენება ევროგაერთიანების თითოეული წევრი ქვეყნის მიერ, გამოსახული უნდა იყოს ეკოლოგიური ხარისხის კოეფიციენტების სახით, რათა მოხდეს ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია. ეს კოეფიციენტები წარმოადგენენ თანაფარდობას მოცემული ზედაპირული წყლისათვის დადგენილ ბიოლოგიური პარამეტრების სიდიდეებსა და აღნიშნული ობიექტისათვის საწყის პირობებში დადგენილი პარამეტრების სიდიდეებს შორის. კოეფიციენტი გამოიხატება რიცხვითი მნიშვნელობის სახით ნულიდან ერთის ფარგლებში, სადაც კარგი ეკოლოგიური მდგომარეობა ფასდება სიდიდეებით, რომელიც ახლოსაა ერთთან, ხოლო ცუდი – სიდიდეებით, რომლებიც ახლოსაა ნულთან.

(iii) თითოეულმა წევრმა ქვეყანამ, მონიტორინგის საკუთარი სისტემის ფარგლებში, ზედაპირული წყლის თითოეული კატეგორიისათვის, ეკოლოგიური ხარისხის კოეფიციენტების შკალა უნდა დაჰყოს ხუთ კლასად, დაწვებული კარგი ეკოლოგიური მდგომარეობით და დამთავრებული ცუდი ეკოლოგიური მდგომარეობით, როგორც ეს განსაზღვრულია 12 ნაწილში, კლასებს შორის ზღვრული მნიშვნელობების დადგენის გზით. “საუკეთესო” და “კარგი” ხარისხის კლასებს, ასევე, “კარგი” და “საშუალო” ხარისხის კლასებს შორის ზღვრული მნიშვნელობები უნდა განისაზღვროს ქვემოთ აღწერილი ინტერკალიბრირების გზით.

(iv) კომისიამ ხელი უნდა შეუწყოს აღნიშნულ ინტერკალიბრირებას, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს აღნიშნულ კლასებს შორის ზღვრების დადგენა 12 ნაწილში მოცემული ნორმატიული განსაზღვრებების შესაბამისად და, ასევე, მათი თანაზომადობა წევრი ქვეყნების მონიტორინგის სისტემის ფარგლებში.

(v) ამ პროცედურის ფარგლებში კომისიამ ხელი უნდა შეუწყოს წევრ ქვეყნებს შორის ინფორმაციის გაცვლას, რათა მოხდეს მონიტორინგისათვის რიგი უბნების განსაზღვრა გაერთიანების თითოეულ ეკორეგიონში. ეს უბნები შექმნიან ინტერკალიბრირების ქსელს. ქსელში შესული იქნება უბნები, რომლებიც შერჩეული იქნება თითოეულ ეკორეგიონში არსებული სხვადასხვა ტიპის ზედაპირული წყლებისაგან. ზედაპირული წყალსატევის თითოეული შერჩეული ტიპის ქსელი უნდა მოიცავდეს, სულ ცოტა ორ უბანს, რომელთა მდგომარეობაც შესაბამისობაში იქნება “საუკეთესო” და “კარგი” მდგომარეობების ნორმატიულ განსაზღვრებებს შორის არსებულ ზღვართან და, მოიცავს, სულ ცოტა, ორ უბანს, რომელთა მდგომარეობაც შესაბამისობაში იქნება “კარგი” და “საშუალო” მდგომარეობების ნორმატიულ განსაზღვრებებს შორის არსებულ ზღვართან. ეს უბნები შერჩეული უნდა იქნეს ექსპერტთა დასკვნის შესაბამისად, რომელიც დაეფუძნება გაერთიანებულ კვლევის შედეგებსა და სხვადასხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციას.

(vi) თითოეული წევრი ქვეყნის მონიტორინგის სისტემა გამოყენებული უნდა იქნეს ინტერკალიბრირების ქსელის იმ უბნებისათვის, რომელიც მიეკუთვნება როგორც ეკორეგიონს, ასევე ზედაპირული წყლის ობიექტის იმ ტიპს, რომლისთვისაც გამოიყენება ეს სისტემა, როგორც ეს განსაზღვრულია წინამდებარე დირექტივით. მონიტორინგის სისტემის ამგვარი გამოყენების შედეგად, თითოეულ წევრ ქვეყანაში განისაზღვრება რიცხობრივი სიდიდეები შესაბამისი ზღვრული მდგომარეობისათვის.

(vii) დირექტივის ძალაში შესვლის დღიდან სამი წლის განმავლობაში, კომისიამ უნდა შეადგინოს ინტერკალიბრირების ქსელში ჩართულ უბანთა ჩამონათვალის პირველადი ვარიანტი, რომელიც შეიძლება შეიცვალოს მუხლში 21 განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად. უბნების საბოლოო ჩამონათვალი დადგინდება დირექტივის ძალაში შესვლის დღიდან ოთხი წლის განმავლობაში და გამოქვეყნებული იქნება კომისიის მიერ.

(viii) კომისიამ და წევრმა ქვეყნებმა უნდა დაასრულონ ინტერკალიბრირება უბანთა საბოლოო ჩამონათვალის გამოქვეყნების თარიღიდან 18 თვის განმავლობაში.

(ix) ინტერკალიბრირების შედეგები და საკლასიფიკაციო სიდიდეები, რომლებიც დადგენილია წევრი ქვეყნების მონიტორინგის სისტემისათვის, ქვეყნდება კომისიის მიერ ინტერკალიბრირების დასრულებიდან ექვსი თვის განმავლობაში.

14.2. მონიტორინგის შედეგების წარმოდგენა და ეკოლოგიური მდგომარეობისა და ეკოლოგიური პოტენციალის დახასიათება

(i) ზედაპირული წყლის კატეგორიებისათვის, წყლის ობიექტის ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს უფრო დაბალი სიდიდებით იმ ბიოლოგიური და ფიზიკურ-ქიმიური მონიტორინგის შედეგების სიდიდებთან შედარებით, რომლებიც განხორციელდა შესაბამისი ხარისხის ელემენტებისათვის და კლასიფიცირებულები არიან ქვემოთ მოცემული ცხრილის პირველი სვეტის მიხედვით. წევრმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ ფერადად კოდირებული რუკა მდინარის აუზის თითოეული რაიონისათვის, რომელზეც ასახული იქნება თითოეული წყლის ობიექტის ეკოლოგიური მდგომარეობა, ქვემოთ მოცემული კლასიფიკაციის ცხრილის მეორე სვეტის შესაბამისად:

ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია	ფერადი კოდი
«საუკეთესო»	ცისფერი
«კარგი»	მწვანე
«საშუალო»	ყვითელი
«ცუდი»	ნარინჯისფერი
«ძალიან ცუდი»	წითელი

(ii) ძლიერ სახეშეცვლილი და ხელოვნური წყლის ობიექტებისათვის, წყლის ობიექტის ეკოლოგიური პოტენციალის კლასიფიკაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს უფრო დაბალი სიდიდებით იმ ბიოლოგიური და ფიზიკურ-ქიმიური მონიტორინგის შედეგების სიდიდებთან შედარებით, რომლებიც განხორციელდა შესაბამისი ხარისხის ელემენტებისათვის და კლასიფიცირებულები არიან ქვემოთ მოცემული ცხრილის პირველი სვეტის მიხედვით. წევრმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ ფერადად კოდირებული რუკა მდინარის აუზის თითოეული რაიონისათვის, რომელზეც ასახული იქნება თითოეული წყლის ობიექტის ეკოლოგიური პოტენციალი ხელოვნური წყლის ობიექტებისათვის, ქვემოთ მოცემული კლასიფიკაციის ცხრილის მეორე სვეტის შესაბამისად, და ძლიერ სახეშეცვლილი წყლის ობიექტებისათვის, ქვემოთ მოცემული კლასიფიკაციის ცხრილის მესამე სვეტის შესაბამისად:

ეკოლოგიური პოტენციალის კლასიფიკაცია	ფერადი კოდირება	
	ხელოვნური წყალსატევები	ძლიერ სახეშეცვლილი წყალსატევები
«კარგი და უკეთესი»	მწვანე ბაცი ნაცრისფერი ზოლებით	მწვანე მუქი ნაცრისფერი ზოლებით
«საშუალო»	ყვითელი ბაცი ნაცრისფერი ზოლებით	ყვითელი მუქი ნაცრისფერი ზოლებით
«ცუდი»	ნარინჯისფერი ბაცი ნაცრისფერი ზოლებით	ნარინჯისფერი მუქი ნაცრისფერი ზოლებით
«ძალიან ცუდი»	წითელი ბაცი ნაცრისფერი ზოლებით	წითელი მუქი ნაცრისფერი ზოლებით

(iii) ასევე, წევრმა ქვეყნებმა რუკაზე შავი წერტილით უნდა აღნიშნონ წყლის ის ობიექტები, რომლებიც არ შეესაბამებიან კარგ ეკოლოგიურ მდგომარეობას ან კარგ ეკოლოგიურ პოტენციალს ეკოლოგიური ხარისხის იმ ერთ ან ერთზე მეტ სტანდარტთან შეუსაბამობის გამო, რომლებიც დადგენილი იქნა კონკრეტული წყლის ობიექტისათვის სპეციფიკურ სინთეტიკურ ან არასინთეტიკურ დამაბინძურებლებთან მიმართებაში (წევრი ქვეყნის მიერ დადგენილი შესაბამისობის რეჟიმის მიხედვით).

14.3. მონიტორინგის შედეგების წარმოდგენა და ქიმიური მდგომარეობის დახასიათება

იმ შემთხვევაში, როდესაც ცალკეული წყლის ობიექტი შეესაბამება ეკოლოგიური ხარისხის ყველა იმ სტანდარტს, რომლებიც განსაზღვრულია დანართში IX, მე-16 მუხლში და თანამეგობრობის სხვა შესაბამისი კანონმდებლობით, რომელიც აღგნეს ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტებს, ამგვარი წყლის ობიექტი უნდა დარეგისტრირდეს კარგი ქიმიური მდგომარეობის მქონე ობიექტად. ამგვარი შესაბამისობის არარსებობის შემთხვევაში, წყლის ობიექტი უნდა დარეგისტრირდეს, როგორც ობიექტი, რომელსაც არ გააჩნია კარგი ქიმიური მდგომარეობა.

წევრმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ რუკა ფერადი კოდირებით მდინარის აუზის თითოეული რაიონისათვის, რომელშიც ილუსტრირებული იქნება თითოეული წყლის ობიექტის ქიმიური მდგომარეობა, ქვემოთ მოცემული კლასიფიკაციის ცხრილის მეორე სვეტის შესაბამისად:

ეკოლოგიური მდგომარეობის კლასიფიკაცია	ფერადი კოდი
კარგი	ლურჯი
ცუდი	წითელი

მიწისქვეშა წყლები

2.1. მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობა

2.1.1. რაოდენობრივი მდგომარეობის დახასიათებისათვის საჭირო პარამეტრები

მიწისქვეშა წყლების დონის რეჟიმი

2.1.2. რაოდენობრივი მდგომარეობის განსაზღვრება

ელემენტები	კარგი მდგომარეობა
მიწისქვეშა წყლის დონე	<p>მიწისქვეშა წყლის ობიექტში მიწისქვეშა წყლის დონე იმგვარია, რომ წყლის გრძელვადიანი მოპოვების საშუალო წლიური მანუვრები არ აღემატება არსებულ მიწისქვეშა რესურსს. შესაბამისად, მიწისქვეშა წყლების დონე არ ექვემდებარება ანთროპოგენულ ცვლილებებს, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს:</p> <ul style="list-style-type: none"> - იმ ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობა, რომლებიც განსაზღვრულია მე-4 მუხლში და შეეხება მიწისქვეშა წყლებთან დაკავშირებულ ზედაპირულ წყლებს; - ამგვარის წყლების მდგომარეობის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი გაუარესება; - იმ მიწისზედა ეკოსისტემების ნებისმიერი მნიშვნელოვანი დაზიანება, რომლებიც უშუალოდ დამოკიდებულია მიწისქვეშა წყლის ობიექტებზე; <p>და დონის შეცვლის შედეგად დინების მიმართულების შეცვლას შეიძლება ჰქონდეს დროებითი ან უწყვეტი ხასიათი სივრცით შემოსაზღვრულ ტერიტორიაზე. თუმცა, დინების მიმართულების ამგვარი ცვლილება არ იწვევს წყლის ობიექტში მარილიანი წყლის მოხვედრას ან სხვა სახის შეჭრას და არ ატარებს ანთროპოგენული თვისების მქონე მტკიცე და აშკარა ტენდენციის ნიშანს დინების შეცვლისა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ამგვარი სახის შემოჭრები.</p>

2.2. მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობა

2.2.1. მისიწვეშა წყლების დონეებზე დაკვირვების ქსელი

მისიწვეშა წყლების დონეებზე დაკვირვების ქსელი უნდა შეიქმნას მე-7 და მე-8 მუხლების მოთხოვნების შესაბამისად. მონიტორინგის ქსელის სტრუქტურა უნდა იყოს იმგვარი, რომ უზრუნველყოს ყველა მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ან ობიექტთა ჯგუფების რაოდენობრივი მდგომარეობის სათანადო შეფასება, არსებული მიწისქვეშა რესურსების შეფასების ჩათვლით. წევრმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ რუკა ან რუკები, რომლებზეც ასახული იქნება მდინარის აუზის მართვის გეგმაში არსებული მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგის ქსელი.

2.2.2. მონიტორინგის უბნების განლაგების სიხშირე

ქსელი უნდა მოიცავდეს საკმარისი რაოდენობის რეპრეზენტატიული მონიტორინგის უბნებს, რაც შესაძლებელს გახდის შეფასდეს მიწისქვეშა წყლების დონე თითოეულ მიწისქვეშა წყლის ობიექტში ან ობიექტთა ჯგუფში, ხელახალი შევსების რეჟიმის მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ცვლილებების გათვალისწინებით. კერძოდ:

- იმ მიწისქვეშა წყლის ობიექტებისათვის, რომლებიც დგანან მე-4 მუხლით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის წინაშე, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მონიტორინგის უბნების საკმარისი სიხშირე, რათა შეფასდეს მიწისქვეშა წყლებზე მოპოვებისა და ჩაყრის ზემოქმედებები;
- იმ მიწისქვეშა წყლის ობიექტებისათვის, რომელთა ფარგლებშიც მიწისქვეშა წყლები მიედინებიან წვერი ქვეყნის საზღვრების გასწვრივ, საჭიროა უზრუნველყოფილი იქნეს საკმარისი რაოდენობის მონიტორინგის უბნები, რომლებიც შესაძლებელს გახდის შეფასდეს წვერი ქვეყნის საზღვრების გასწვრივ მიწისქვეშა წყლების დინების მიმართულება და სიჩქარე.

2.2.3. მონიტორინგის სისშირე

დაკვირვებითი მონიტორინგის სისშირე საკმარისი უნდა იყოს იმისათვის, რომ შეფასდეს თითოეული მიწისქვეშა ობიექტის ან ობიექტთა ჯგუფების რაოდენობრივი მდგომარეობა, წყლის შევსების რეჟიმის მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ცვლილებების გათვალისწინებით. კერძოდ,

- იმ მიწისქვეშა წყლის ობიექტებისათვის, რომლებიც დგანან მე-4 მუხლით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ამოცანების შეუსრულებლობის რისკის წინაშე, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მონიტორინგის საკმარისი სისშირე, რათა შეფასდეს მიწისქვეშა წყლები დონეზე ამოღებისა და ჩაყრის ზემოქმედებები;
- იმ მიწისქვეშა წყლის ობიექტებისათვის, რომელთა ფარგლებშიც მიწისქვეშა წყლები მიედინებიან წვერი ქვეყნის საზღვრების გასწვრივ, საჭიროა უზრუნველყოფილი იქნეს მონიტორინგის საკმარისი სისშირით, რაც შესაძლებელს გახდის შეფასდეს წვერი ქვეყნის საზღვრების გასწვრივ მიწისქვეშა წყლების დინების მიმართულება და სიჩქარე.

2.2.4. მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივი მდგომარეობის ინტერპრეტაცია და პრეზენტაცია

მონიტორინგის ქსელის მიერ მიწისქვეშა ობიექტის ან ობიექტთა ჯგუფისათვის გაწეული მუშაობის შედეგები გამოყენებული უნდა იქნეს აღნიშნული ობიექტის ან ობიექტების რაოდენობრივი მდგომარეობის შესაფასებლად. 2.5 პუნქტის შესაბამისად, წვერმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ ქვემოთ მოცემული ფერადად კოდირებული მქონე რუკა, რომელიც შეაფასებს მიწისქვეშა წყლების რაოდენობრივ მდგომარეობას:

კარგი: მწვანე

ცუდი: წითელი

2.3. მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობა

2.3.1. მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობის დადგენისათვის საჭირო პარამეტრები გამტარობა

დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაციები

2.3.2. მიწისქვეშა წყლების “კარგი” ქიმიური მდგომარეობის განსაზღვრა

მაჩვენებლები	კარგი მდგომარეობა
ზოგადი	<p>მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ქიმიური შემადგენლობა იმგვარია, რომ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაცია:</p> <ul style="list-style-type: none"> - როგორც ეს განსაზღვრული ქვემოთ, არ მიანიშნებს მათში მლაშე წყლების მოხვედრასა თუ სხვა სახის შემოჭრებზე; - არ აღემატება ხარისხის სტანდარტებს, რომლებიც გამოიყენება თანამეგობრობის სხვა შესაბამისი საკანონმდებლო გაერთიანების ფარგლებში მე-17 მუხლის შესაბამისად. <p>არ არის იმგვარი, რომ გამოიწვიოს მე-4 მუხლში აღნიშნული იმ ეკოლოგიური მიზნების მიუღწევლობა, რომლებიც შეეხება მიწისქვეშა წყლებთან დაკავშირებულ ზედაპირულ წყლებს, ასევე, ამ წყლის ობიექტების ეკოლოგიური და ქიმიური ხარისხის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი გაუარესება ან მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენოს იმ მიწისზედა ეკოსისტემებს, რომლებიც უშუალოდ არიან დამოკიდებულები მოცემულ მიწისქვეშა ობიექტზე.</p>
გამტარობა	<p>ცვლილებები გამტარობაში არ მიანიშნებს მიწისქვეშა წყლებში მლაშე წყლების მოხვედრასა თუ სხვა სახის შემოჭრაზე;</p>

2.4. მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობის მონიტორინგი

2.4.1. მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელი

მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელი უნდა ჩამოყალიბდეს მე-7 და მრ-8 მუხლების მოთხოვნების შესაბამისად. მონიტორინგის ქსელი იმგვარად უნდა დაპროექტდეს, რომ უზრუნველყოს ქიმიური

მდგომარეობის თანამიმდევრული და ყოველმხრივი მიმოხილვა თითოეული მდინარის აუზის ფარგლებში და გამოავლინოს დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის ზრდის იმ გრძელვადიანი ტენდენციების არსებობა, რომლებსაც გააჩნიათ ანთროპოგენული ხასიათი. ეკოლოგიური ზემოქმედების დახასიათებისა და შეფასების საფუძველზე, რომლებიც განხორციელდა II დანართის მე-5 მუხლის შესაბამისად, მდინარის აუზის მართვის გეგმით გათვალისწინებული თითოეული პერიოდისათვის წვერმა ქვეყნებმა უნდა შეიმუშავონ დაკვირვებითი მონიტორინგის პროგრამა. ამ პროგრამის შედეგები გამოყენებული უნდა იქნეს ოპერატიული მონიტორინგის პროგრამის შემუშავებისათვის, რომელიც განხორციელებული იქნება გეგმის დარჩენილ პერიოდში. გეგმაში შეფასება უნდა მიეცეს მონიტორინგის პროგრამების განხორციელებით მიღებული შედეგების სანდოობისა და სიზუსტის ხარისხს.

2.4.2. დაკვირვებითი მონიტორინგი

მიზანი

დაკვირვებით მონიტორინგს უნდა გააჩნდეს შემდეგი მიზნები:

- განავრცოს და დაამტკიცოს ზეგავლენების შეფასების პროცედურა;
- წარმოადგინოს ინფორმაცია იმ გრძელვადიანი ტენდენციების შეფასების პროცესისათვის, რომლებიც წარმოადგენენ როგორც ბუნებრივი პირობების შეცვლით, ასევე, ადამიანის საქმიანობით გამოწვეულ შედეგს.

მონიტორინგის უბნების შერჩევა

შერჩეული უნდა იქნეს მონიტორინგის უბნების საკმარისი რაოდენობა წყლის ობიექტის თითოეული ქვემოწამოთვლილი ტიპისათვის:

- წყლის ობიექტები, რომლებიც II დანართის შესაბამისად ჩატარებული დახასიათების შედეგად იდენტიფიცირებული არიან, როგორც რისკის ქვეშ მდგომი ობიექტები;
- წყლის ობიექტები, რომლებიც კვეთენ წვერი ქვეყნის საზღვარს.

პარამეტრების შერჩევა

ყველა შერჩეული მიწისქვეშა წყლის ობიექტის მონიტორინგი უნდა მოიცავდეს შემდეგ ძირითად პარამეტრებს:

- ჟანგბადის შემცველობა
- pH
- გამტარობა
- ნიტრატები
- ამონიუმი

წყლის იმ ობიექტებს, რომლებიც II დანართის შესაბამისად იდენტიფიცირებული არიან კარგი მდგომარეობის მიუღწევლობის რეალური რისკის წინაშე მდგომ ობიექტებად, ასევე უნდა ჩაუტარდეთ მონიტორინგი იმ პარამეტრების მიხედვით, რომლებიც წარმოადგენენ ამ რისკის მიზეზებს.

ტრანსსაზღვრო წყლის ობიექტებს უნდა ჩაუტარდეთ მონიტორინგი იმ პარამეტრების მიხედვით, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვთ მიწისქვეშა წყლების დაცვის თვალსაზრისით.

2.4.3. ოპერატიული მონიტორინგი

მიზანი

ოპერატიული მონიტორინგი უნდა ჩატარდეს დაკვირვებითი მონიტორინგის პროგრამებს შორის პერიოდებში და უნდა აქონდეს შემდეგი მიზნები:

- განსაზღვროს ყველა იმ წყლის ობიექტის ან ობიექტთა ჯგუფების ქიმიური მდგომარეობა, რომლებიც იდენტიფიცირებული არიან რისკის ქვეშ მდგომ წყლის ობიექტებად ან ობიექტთა ჯგუფებად;
- გამოავლინოს ნებისმიერი დამაბინძურებელი ნივთიერების კონცენტრაციის ზრდის ნებისმიერი ის გრძელვადიანი ტენდენცია, რომელსაც გააჩნია ანთროპოგენული ხასიათი.

მონიტორინგის უბნების შერჩევა

ოპერატიული მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს იმ წყლის ობიექტების ან ობიექტთა ჯგუფებისათვის, რომლებიც, როგორც II დანართის შესაბამისად ზემოქმედების შეფასების, ასევე, დაკვირვებითი მონიტორინგის საფუძველზე, იდენტიფიცირებული არიან მე-4 მუხლით განსაზღვრული მიზნების მიუღწევლობის რისკის მქონედ. მონიტორინგის უბნების შერჩევას, ასევე, უნდა მოხდეს იმის შეფასება, თუ რამდენად ასახავს ცალკეული უბნის მონიტორინგის მონაცემები შესაბამისი მიწისქვეშა ობიექტის ან ობიექტების ხარისხს.

მონიტორინგის სისშირე

ოპერატიული მონიტორინგი უნდა განხორციელდეს დაკვირვებითი მონიტორინგის პროგრამებს შორის პერიოდების განმავლობაში იმ სისშირით, რომელიც საკმარისი იქნება შესაბამის ზემოქმედებათა გამოსავლენად, მინიმუმ წელიწადში ერთხელ მაინც.

2.4.4. დამაბინძურებელ ნივთიერებებთან დაკავშირებული ტენდენციების დადგენა

წევრმა ქვეყნებმა ანთროპოგენული ფაქტორებით გამოწვეული დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციის როგორც გრძელვადიანი, ასევე საპირისპირო ტენდენციების განსაზღვრისას, უნდა გამოიყენონ როგორც დაკვირვებითი, ასევე ოპერატიული მონიტორინგის მონაცემები. საჭიროა განისაზღვროს ათვლის წელი ან პერიოდი, რომლიდანაც დაიწყება ტენდენციების გამოვლენა. ტენდენციების გამოთვლა უნდა მოხდეს მიწისქვეშა წყლის ობიექტისათვის ან, საჭიროების შემთხვევაში, ობიექტთა ჯგუფებისათვის. საპირისპირო ტენდენციის გამოვლენა სტატისტიკურად უნდა იქნეს დემონსტრირებული. ასევე, მითითებული უნდა იქნეს ტენდენციის იდენტიფიკაციასთან დაკავშირებული სანდოობის ხარისხი.

2.4.5. მიწისქვეშა წყლების ქიმიურ მდგომარეობაზე ინფორმაციის ინტერპრეტაცია და პრევენტაცია

მდგომარეობის შეფასებისას, მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ცალკეულ უბნებზე ჩატარებული მონიტორინგის შედეგები უნდა შეიკრიბოს, რათა მოხდეს მთლიანი წყლის ობიექტის მდგომარეობის შეფასება. აღნიშნული ღირებულებების დებულებების დარღვევის გარეშე, მიწისქვეშა წყლის ობიექტის კარგი მდგომარეობის მიღწევის მიზნით, იმ ქიმიური პარამეტრებისათვის, რომლებისთვისაც თანამეგობრობის კანონმდებლობით დადგენილია ეკოლოგიური ხარისხის სტანდარტები:

- გამოთვლილი უნდა იქნეს მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ან ობიექტთა ჯგუფების თითოეულ უბანზე ჩატარებული მონიტორინგის შედეგების საშუალო მნიშვნელობები;
- მე-17 მუხლის შესაბამისად, ეს საშუალო სიდიდეები გამოყენებული უნდა იქნეს მიწისქვეშა წყლის ობიექტის კარგ ქიმიურ მდგომარეობასთან შესაბამისობის დემონსტრირებისათვის.

2.5 პუნქტის შესაბამისად, წევრმა ქვეყნებმა უნდა წარმოადგინონ მიწისქვეშა წყლების ქიმიური მდგომარეობის ამსახველი რუკა, ქვემოთ მოცემული ფერადი კოდირებით:

“კარგი” - მწვანე

“ცუდი” - წითელი

წევრმა ქვეყნებმა რუკაზე შავი წერტილით უნდა აღნიშნონ წყლის ის ობიექტები, რომლებიც ავლენენ ადამიანის საქმიანობის შედეგად გამოწვეულ ნებისმიერი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების საგრძნობი და სტაბილური ზრდის ტენდენციას. საპირისპირო ტენდენცია რუკაზე აღნიშნული უნდა იქნეს ლურჯი წერტილით. ეს რუკები შეტანილი უნდა იქნეს მდინარის აუზის მართვის გეგმაში.

2.5. მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე ინფორმაციის წარმოდგენა

წევრმა ქვეყნებმა მდინარის მასეინის მართვის გეგმაში უნდა წარმოადგინონ რუკა, რომელიც ასახავს თითოეული მიწისქვეშა წყლის ობიექტის ან მიწისქვეშა ობიექტების ჯგუფების როგორც რაოდენობრივ, ასევე ქიმიურ მდგომარეობას ფერადი კოდირებით, 2.2.4 და 2.4.5 პუნქტები მოთხოვნების შესაბამისად. წევრმა ქვეყნებმა შეიძლება არ წარმოადგინონ 2.2.4 და 2.4.5 პუნქტებით გათვალისწინებული ცალკეული რუკები, მაგრამ, ამ შემთხვევაში, 2.4.5 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად რუკაზე უნდა აღნიშნონ ამ პუნქტით მოთხოვნილი ის წყლის ობიექტები, რომლებიც ავლენენ ნებისმიერი დამაბინძურებელი ნივთიერების კონცენტრაციის მნიშვნელოვანი და მდგრადი ზრდის ტენდენციას ან საპირისპირო ტენდენციას.

დანართი VI

ლონისძიებათა პროგრამაში შესატან ღონისძიებათა ჩამონათვალი

ნაწილი A

ლონისძიებები, რომელთა გატარება სავალდებულოა შემდეგი დირექტივების ფარგლებში:

- (i) დირექტივა საცურაო წყალსატევების შესახებ (76/160/EEC);
- (ii) დირექტივა ფრიენელთა შესახებ (79/409/EEC);
- (iii) დირექტივა სასმელი წყლის შესახებ (80/778/EEC), (98/83/EC) დირექტივაში შეტანილი ცვლილებების შესახებ;
- (iv) დირექტივა დიდმასშტაბიანი ავარიული სიტუაციების შესახებ (96/82/EC);
- (v) დირექტივა ეკოლოგიური ზემოქმედების შეფასების შესახებ (85/337/EEC);
- (vi) დირექტივა ჩამდინარე ღამის შესახებ (86/278/EEC);
- (vii) დირექტივა ქალაქების ჩამდინარე წყლების გაწმენდის შესახებ (91/271/EEC);
- (viii) დირექტივა მცენარეთა დაცვის საშუალებებზე გამოყენებული ნივთიერებების შესახებ (91/414/EEC);
- (ix) დირექტივა ნიტრატების შესახებ (91/676/EEC);
- (x) დირექტივა საბინადრო გარემოს შესახებ (92/43/EEC);
- (xi) დირექტივა დაბინძურების თავიდან აცილების ინტეგრირებული კონტროლის შესახებ (96/61/EC);

ნაწილი B

ქვემოთ მოყვანილია დამატებითი ღონისძიებების შეუზღუდავი ჩამონათვალი, რომელთა გამოყენება, ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების სურვილის შემთხვევაში, შესაძლებელია მე-II მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული ღონისძიებათა პროგრამის ნაწილად, მდინარის აუზის თითოეული რაონის ფარგლებში:

- (i) საკანონმდებლო ბერკეტები
- (ii) ადმინისტრაციული ბერკეტები
- (iii) ეკონომიკური და ფინანსური ბერკეტები
- (iv) განხილვას დაქვემდებარებული გარემოსდაცვითი შეთანხმებები
- (v) ემისიების კონტროლი
- (vi) დადებითი პრაქტიკის კოდექსი
- (vii) რეკრეაცია და ჭარბტენიანი ტერიტორიების აღდგენა
- (viii) წყალაღების კონტროლი
- (ix) მართვის აუცილებელი ღონისძიებები, მათ შორის ადაპტირებული სოფლის მეურნეობა, მაგ., გვალვიან რაიონებში იმ კულტურების მოყვანა, რომლებიც არ თხოულობენ ინტენსიურ მორწყვას
- (x) ეფექტურობის ზრდისა და მეორადი გამოყენების ღონისძიებები, მაგ.: წყლის დამზოგავი ტექნოლოგიების დანერგვა მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობაში
- (xi) მშენებლობის პროექტები
- (xii) მტკნარი წყლის მწარმოებელი ქარხნები
- (xiii) აღდგენის პროექტები
- (xiv) წყალშემცველი ფენების ხელოვნური შევსება
- (xv) განმანათლებელი პროექტები
- (xvi) კვლევითი, საჩვენებელი და განვითარების პროექტები
- (xvii) სხვა აუცილებელი ღონისძიებები

დანართი VII

მდინარეთა აუზების მართვის გეგმები

A. მდინარეთა აუზების მართვის გეგმები უნდა მოიცავდნენ შემდეგ ელემენტებს:

1. მდინარის აუზის რაიონის ზოგად დახასიათებას მე-5 მუხლისა და II დანართის შესაბამისად, რომელიც უნდა შეიცავდეს:

1.1 ზედაპირული წყლებისთვის:

- წყალსატევის განლაგების ადგილისა და საზღვრების ასახვას რუკაზე,
- ეკორეგიონებისა და მდინარის აუზის ფარგლებში ზედაპირული წყალსატევის ტიპების ასახვას რუკაზე,
- ზედაპირული წყალსატევისათვის საწყისი პირობების განსაზღვრას;

1.2 მიწისქვეშა წყლებისთვის

- მიწისქვეშა წყალსატევის განლაგების ადგილისა და საზღვრების ასახვას რუკაზე;

2. მნიშვნელოვანი უარყოფითი ფაქტორებისა და ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობაზე ანტროპოგენური ზემოქმედების აღწერას, ისეთი ასპექტების ჩათვლით, როგორცაა:

- წერტილოვანი დაბინძურების შეფასება,
- დიფუზიური დაბინძურების შეფასება, მიწათსარგებლობის სქემის მოკლე აღწერის ჩათვლით,
- წყლის რაოდენობრივ მდგომარეობაზე ზემოქმედების შეფასება, წყალდების შეფასების ჩათვლით;

3. დაცული ტერიტორიების განსაზღვრასა და მათ ასახვას რუკაზე მე-6 მუხლისა და IV დანართის მოთხოვნათა შესაბამისად;

4. მე-8 მუხლისა და V დანართის მოთხოვნათა შესასრულებლად შექმნილი მონიტორინგის ქსელების ამსახველი რუკები, აგრეთვე ამ დოკუმენტების მოთხოვნათა შესაბამისად წყლების მდგომარეობის განსაზღვრისათვის შექმნილი მონიტორინგის პროგრამების შედეგების ამსახველი რუკები:

4.1 ზედაპირული წყლების (ეკოლოგიური და ქიმიური მდგომარეობა);

4.2 მიწისქვეშა წყლები (ქიმიური და რაოდენობრივი სტატუსი);

4.3 დაცული ერიტორიების

5. ზედაპირული, მიწისქვეშა წყლებისთვის და დაცული ტერიტორიებისთვის მე-4 მუხლით განსაზღვრული გარემოსდავითი მიზნების ჩამონათვალს, კერძოდ, იმ შემთხვევების მითითების ჩათვლით, როდესაც გამოყენებულ იქნა მე-4 მუხლის მე-4, მე-5, მე-6 და მე-7 პუნქტები და მათთან დაკავშირებული ამ მუხლით განსაზღვრული ინფორმაცია;

6. წყლის გამოყენების ეკონომიკური ანალიზის მოკლე მიმოხილვას, მე-5 მუხლისა და III დანართის შესაბამისად;

7. მე-11 მუხლის საფუძველზე განხორციელებულ ღონისძიებათა პროგრამის ან პროგრამების მოკლე მიმოხილვას, მე-4 მუხლით განსაზღვრული მიზნების მიღწევის გზების მოკლე აღწერის ჩათვლით;

7.1 ევროკავშირის კანონმდებლობის წყლის დაცვის თაობაზე მოთხოვნათა შესასრულებლად განხორციელებული ღონისძიებების მოკლე აღწერას;

7.2 ანგარიშს, მე-9 მუხლის შესაბამისად წყლის გამოყენებაზე გავრცელებული ხარჯების ასანაზღაურებლად გადაგებული პრაქტიკული ნაბიჯებისა და მიღებული ზომების შესახებ;

7.3 მე-7 მუხლის მოთხოვნათა შესასრულებლად გამოხზული ღონისძიებების მოკლე აღწერას;

7.4 წყალსაცავებში წყალდებისა და წყლის მარაგის შევსების კონტროლის ღონისძიებათა მოკლე აღწერას, მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის "ე" ქვეპუნქტის მოთხოვნათა შესრულებისგან განთავისუფლების შემთხვევათა მითითებით;

7.5 წერტილოვანი დაბინძურების და წყლის მდგომარეობაზე უარყოფითი ზეგავლენის მქონე სხვა სახის საქმიანობაზე მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის "ზ" და "თ" ქვეპუნქტების შესაბამისად გატარებულ კონტროლის ღონისძიებათა მოკლე აღწერას;

7.6 იმ შემთხვევათა აღწერას, როდესაც პიდაპირი ჩაშვება მიწისქვეშა წყლებში დასაშვებად იქნა მიხნეული მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის "კ" ქვეპუნქტის დებულების შესაბამისად;

7.7 მე-16 მუხლის შესაბამისად პრიორიტეტულ ნივთიერებათა მიმართ გატარებულ ღონისძიებათა მოკლე აღწერას;

7.8 ავარიული დაბინძურების უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების ან შერბილების ღონისძიებათა მოკლე აღწერას;

7.9 იმ წყალსატევის მიმართ მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად გატარებული ღონისძიებათა მოკლე აღწერას, რომლებისთვისაც ნაკლებად სავარაუდოა მე-4 მუხლით დადგენილ მიზნებთან შესაბამისობა;

7.10 გარემოსდაცვითი მიზნების შესასრულებლად აუცილებელი დამატებითი ღონისძიებების დეტალურ აღწერას;

7.11 მე-11 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად ზღვის დაბინძურების ზრდის ღონისძიებათა დეტალურ აღწერას;

8. მდინარეთა აუზების რაიონების სხვა დანარჩენი პროგრამებისა და მართვის გეგმების ჩამონათვალს, რომლებიც ეხება ცალკეულ სუბ-აუზებს, სექტორებს, გამომავალ არხებს, ან წყლის ტიპებს, მათი შინაარსის მოკლე აღწერით;

9. მოსახლეობისათვის მიწოდებული ინფორმაციისა და ჩატარებული საკონსულტაციო ღონისძიებების, მათი შედეგებისა და მართვის გეგმაში შეტანილი შესაბამისი ცვლილებების მოკლე აღწერას;

10. კომპეტენტური ორგანოების ჩამონათვალს I დანართის მოთხოვნათა შესაბამისად;

11. საკონტაქტო წყაროებს და მე-14 მუხლის 1 პუნქტში მოყვანილი საწყისი ინფორმაციის მიღების პროცედურებს, რომელიც, კერძოდ, ეხება კონტროლის ღონისძიებებს, გატარებულს მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის "ზ" და "ი" ქვეპუნქტების შესაბამისად და მონიტორინგის ფაქტიურ მონაცემებს, შეგროვებულს მე-8 მუხლისა და V დანართის შესაბამისად;

B. მდინარეთა აუზების მართვის გეგმის პირველი დამუშავებული ვერსია და ყველა სხვა გადამუშავებული ვერსიების უნდა მოიცავდნენ:

1. მდინარეთა აუზების მართვის გეგმის წინამორბედი ვარიანტის გამოქვეყნებიდან ნებისმიერი ცვლილებებისა და დამატებების მოკლე აღწერას, მე-4 მუხლის მე-4, მე-5, მე-6 და მე-7 პუნქტებით გათვალისწინებული მიმოხილვების მოკლე აღწერის ჩათვლით;

2. გარემოსდაცვითი მიზნების შესრულების მიღწევათა შეფასებას, წინამორბედი გეგმის შესრულების პერიოდში ჩატარებული მონიტორინგის შედეგების რულის სახით წარმოდგენის ჩათვლით და იმ მიზეზების განმარტებას, რომლებმაც ხელი შეუშალეს გარემოსდაცვითი მიზნების მიღწევას;

3. დაგეგმილი, მაგრამ მდინარეთა აუზების მართვის უფრო ადრინდელი გეგმის ფარგლებში არ განხორციელებული ღონისძიებების მოკლე აღწერას და შესაბამის განმარტებებს;

4. მდინარეთა აუზების მართვის წინამორბედი გეგმის გამოქვეყნების მომენტიდან მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად გატარებული ყველა დამატებითი შუალედური ღონისძიებების მოკლე აღწერას.

დანართი VIII

პირითადი ღამზინძუშრეზეპელი ნივთიერეზეპის მიახლოებითი ჩამონათვალი

1. ორგანოპალოგენური ნაერთები და ნივთიერეზეპები, რომლებსაც შეუძლიათ წყლის გარემოში ასეთი ნაერთების შექმნა.
2. ფოსფორორგანული ნივთიერეზეპები.
3. კალაორგანული ნივთიერეზეპები.
4. ნივთიერეზეპები და პრეპარატები ან იმ ნაერთთა დაშლის პროდუქტები, რომლებსაც მტკიცებულებით, გაანჩიათ კანცეროგენული ან მუტაგენური თვისეზეპები, ასევე თვისეზეპები, რომლებსაც წყლის გარემოს მეშვეობით შეუძლიათ ზეგაგლენა მოახდინონ ადამიანის ორგანიზმის სტეროიდულ და რეპროდუქციულ ფუნქციაზე, ფარისებრი ჯირკვალის ფუნქციაზე ან ენდოკრინულ სისტემასთან დაკავშირებულ სხვა ფუნქციეზეპზე.
5. მდგრადი ნახშირწყალბადები, მდგრადი და ბიოაკუმულაციის უნარის მქონე ორგანული ტოქსიკური ნივთიერეზეპები.
6. ციანიდები.
7. მეტალები და მათი ნაერთები.
8. ღარიშხანი და მისი ნაერთები.
9. ბიოციდები და მცენარეთა დაცვის საშუალებეზეპები.
10. შეწონილ მდგომარეობაში მყოფი მასალები.
11. ევტროფიკაციის ხელშემწყობი ნივთიერეზეპები (კერძოდ, ნიტრატები და ფისფატები).
12. ნივთიერეზეპები, რომლებიც უარყოფითად მოქმედებენ ჟანგბადის ბალანსზე (რომელთა გავრეზეპა შესაძლებელია CH_4 , C_2H_6 და ა. შ. ტიპის პარამეტრების გამოყენებით)

დანართი IX

ემისიების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები და ხარისხის ეკოლოგიური სტანდარტები

76/464/EEC დირექტივის ფარგლებში დაწესებული ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები და ხარისხის მიზნები განიხილება როგორც ემისიების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები და ეკოლოგიური სტანდარტები ამ დირექტივის მიზნების მიღწევისას. ისინი დადგენილია ქვემოთ მოყვანილი დირექტივებით:

- (i) 82/176/EEC დირექტივა ვერცხლისწყლის ჩაშვების შესახებ;
- (ii) 83/513/EEC დირექტივა კადმიუმის ჩაშვების შესახებ;
- (iii) 84/156/EEC დირექტივა ვერცხლისწყლის შესახებ;
- (iv) 84/491/EEC დირექტივა ჰექსაქლორციკლოჰექსანის ჩაშვების შესახებ;
- (v) 86/280/EEC დირექტივა საშიში ნივთიერებების ჩაშვების შესახებ;

დანართი X

პრიორიტეტული ნივთიერებები

**List of Priority Pollutants
(Annex X of Water Framework Directive)**

(ნივთიერებები, რომლებიც არ უნდა შედიოდნენ წყლის ობიექტის წყლის შემადგენლობაში)

1. Alachlor	21. Mercury and its compounds
2. Anthracene	22. Naphthalene
3. Atrazine	23. Nickel
4. Benzene	24. Nonylphenols (4-(para)-nonylphenol)
5. Brominated diphenylethers	25. Octylphenols (para-tert-octylphenol)
6. Cadmium and its compounds X	26. Pentachlorobenzene
7. chloroalkanes	27. Pentachlorophenol
8. Chlorfenvinphos	28. Polyaromatic hydrocarbons (Benzo(a)pyrene), (Benzo(b)fluoranthene), (Benzo(g,h,i)perylene), (Benzo(k)fluoranthene), (Indeno(1,2,3-cd)pyrene)
9. Chlorpyrifos	29. Simazine
10. 1,2-Dichloroethane	30. Tributyltin compounds (Tributyltin-cation)
11. Dichloromethane	31. Trichlorobenzenes (1,2,4-Trichlorobenzene)
12. Di(2-ethylhexyl)phthalate	32. Trichloromethane (Chloroform)
13. Diuron	33. Trifluralin
14. Endosulfan (alpha-endosulfan)	
15. Fluoranthene	
16. Hexachlorobenzene	
17. Hexachlorobutadiene	
18. Hexachlorocyclohexane (gamma-isomer, Lindane)	
19. Isoproturon	
20. Lead and its compounds	